Zal 10 H 6

XXXIX ARTICULI *Ecclesiæ Anglicanæ,*

Textibus Sacræ Scripturæ
ET
Patrum primævorum Testimoniis confirmati,
Brevibusque Notis illustrati.
Adjectis insuper
NOMINIBUS AUCTORUM
Lociſque in quibus
DOCTRINA in ARTICULIS
Contenta fusius explicatur.

Editio Quinta.

In usum
JUVENTUTIS ACADEMICÆ.

Auctore EDVARDO WELCHMAN,
Archidiacono *Cardigan*;
Et Coll. *Merton.* quondam Socio.

OXONII,
E THEATRO SHELDONIANO,
Impensis *Ant. Peisley* Bibliop. *Oxon.*
Prostant apud *J.* & *J. Knapton*, *W. Meadows*, *B.* & *C. Motte*, Bibliop. *Lond.* MDCCXXX.

3

Imprimatur.

GUIL. LANCASTER,

Pro-Vice-Can. Oxon

Aug. 28. 1712.

MVSEVM
BRITAN
NICVM

Ad Lectorem
PRÆFATIO.

EN tibi, mi Juvenis carissime, Articulos Fidei & Religionis, quibus jamdudum Matriculæ Universitatis inserendus pro more subscripsisti, iterum iterumque, si Deus dederit, subscripturus. Quod ut cum judicio in posterum facias expectat alma Mater Academia, & si Sacros aliquando Ordines ambieris, cum Eruditione etiam Sancta Mater Ecclesia. Utcunque sit, Articulis hisce te operam dare oportet, nisi iis subscribere quæ parum intelligis libeat, quod ingenui non est animi. At memineris quæso implicitam fidem ab Ecclesia Anglicana *improbari. Ut tibi igitur hâc ex parte quodammodo inservirem, Articulos edere visum est congruentibus Sacræ Scripturæ Textibus munitos & Notulas quasdam subjicere, in quibus summa tantum rerum capita attigi; Lectore, qui plura desiderabit, ad clarissimos Ecclesiæ nostræ Theologos, qui loca quævis fusius tractarunt, remisso. Neque enim is sum, qui novam Articulorum Expositionem moliri ausim, adeo periculosæ plenum opus aleæ, ut ejus causâ vix Hæreseos notam effugerit, magnæ nominis Præsul,* Gilb. Burnetus *Episcopus* Sarisburiensis. *Cum vero illius opus multorum convitiis dilaceratum cernerem & è plurium manibus excussum, cum*

mihi etiam videretur Theologo potius quam Theologiæ ſtudioſo legendum, Beverègii porro, uti fere ſolent poſthuma, imperfectum eſſet & vix ſuum ſaperet Auctorem, Elliſii vero & Rogerſii quaſi jejuna nimis & exanguia reſpuerent Juvenes: novam viam ingredi conſultum duxi, Sæculo huic, quod Nomina magis quam Res ſectatur, me nec ingratam nec inutilem operam navaturum ſperans, ſi magnorum Nominum illecebris in Rerum ipſarum Notitiam homines inducerem. Celebres ſatis ſunt quos laudavi Scriptores, & rei quam propoſui abunde ſufficiunt. Angli omnes, uno Grotio excepto, cujus tamen duos tantum libros citavi, eaſque univerſæ Eccleſiæ ſuffragio comprobatos. A queis vero Anglicanæ Eccleſiæ mens petenda eſt, niſi ab ejuſdem Eccleſiæ Scriptoribus? Plures quidem educere poſſem, at in his delectum quendam habes, & nollem te librorum multitudine opprimere. Inter mille alios, pares his paucos invenies, ſuperiores nullos; Nowello præſertim Juelloque, quibus ad Articulos quod attinet, primæ, poſt Homilias & Liturgiam, ſemper tribuendæ ſunt; Cum non ſolum maximi fuerint Theologi, ſed ipſius etiam Convocationis, in qua editi ſunt & confirmati Articuli, pars magna: Hic nimirum Epiſcopus, Ille Prolocutor.

Ne vero indigneris, quod ad antiquiores hoſce Scriptores te revocem. Hi enim, ab omni partium ſtudio cæteriſque hujus Sæculi vitiis immunes, puram veritatem puris animis ſecuti ſunt & obtinuerunt; neque tam quod ſibi ſuiſque gratum dicere

cere ſtuduerunt, quam quod veritati conſonum. His autem perlectis, non obſiſto quo minus ad Recentiores te conferas, quin hortor potius & ſuadeo. Multos enim habemus lectu ſane digniſſimos. At ſi inter legendum, novum aliquid & eatenus inauditum tibi occurrerit, (quod Hodiernos præſertim indiſcriminatim legenti non raro eveniet) tibi caveas quæſo. Quid enim Religioni, mille & ſeptingentos annos natæ, jam tandem cum Placitis novis? Porro id ratum tibi fixumque in animo ſedeat, nihil eſſe in Religionem admittendum, niſi quod certiſſimis Sacræ Scripturæ teſtimoniis confirmatur; eaque omnia tutò ſatis ignorari, quæ ſancti, tum Primitivæ, tum Reformatæ Eccleſiæ Patres ignorarint: Id demùm verum eſſe quod primum.

Ex innumeris S. Scripturarum Teſtimoniis iſta tibi indicavi, quæ ad rem maxime appoſita videbantur. Sed indicavi tantum, eo nempe conſilio, ut Tute ſacros Codices evolvas, Textus cum Contextibus conferas, & propriâ manu exſcribens memoriæ penitus infigas. Si ullum tibi ſit proficiendi ſtudium, opellam hanc tam utilem, tam neceſſariam minimè detrectabis: Ego ſane eam tibi præreptam nequaquam vellem.

Quamvis autem Articulos Sacræ Scripturæ textibus confirmaſſe revera ſufficiat, & humana teſtimonia ſupervacua ſint ubi ſuppetunt divina; Quoniam vero de liquidiſſimis Sacræ Scripturæ textibus lites moveant maleferiati homines, & nos Scripturas in perniciem noſtram detorquere aſſerant Romanenſes, aliique Hæretici: Patrum etiam

tiam antiquissimorum testimonia singulis Articulis subjungere visum est, ut manifestum fiat Ecclesiam Anglicanam *una cum iis de Religione sentire, eandemque doctrinam nunc temporis tueri quam olim primæva Ecclesia. Habes igitur, mi Juvenis, Patres trium primorum Sæculorum Articulis nostris suffragantes; unico* Augustino, *ubi hi deficerent, in subsidium semel vocato, idque in re parum controversâ. Cæteros sequioris ævi consultò omisi, quoniam id solum mihi erat propositum, Ecclesiæ nostræ doctrinam antiquissimam esse, hoc est, puram putam Christianam, probare; quod & ex allatis Testimoniis me satis abundanter feciisse plurimùm confido. Multa quidem alia eodem spectantia in promptu habeo; ista autem impræsentiarum missa facio, tibi ipsi, uti spes est, olim colligenda. In Veterum lectione quò magis versaberis, eò magis tibi cordi erit Ecclesia* Anglicana.

Unum adhuc restat de quo te moneam, nempe Librum hunc Articulorum publicâ auctoritate editum sancitumque esse, ad tollendam Opinionum Dissentionem, & Consensum in verâ Religione firmandum. *Unde ab istorum hominum Errore, ne dicam Fraude, caveas oportet, ex quorum sententiâ Articulis his subscribere licet etiam ab eisdem dissentientibus. Sunt enim qui hos Articulos* Pacis *tantum esse volunt, ideo nimirum ut Subscribentes non iis consentire, sed tantum non palam contradicere obligentur. Ast editi sunt, ad tollendam* Opinionum *æque ac Sermonum* dissentionem, *ad* consensum, *in verâ Religione fir-*

firmandum, non tantum ad dissentientium ora obturanda. Alii porro aiunt quod Articulis his ex privatâ Interpretatione subscribere liceat, vel contra receptam definitamque Ecclesiæ Sententiam. *Quibus autem vinculis constringendi sunt hi versipelles adeo & tam lubricæ fidei, juxta quos vel* Pii IV. *Symbolo, vel etiam* Muhammedis *Alcorano subscribere licet? Proinde scias Unumquemque Articulis his subscribentem Doctrinam in iisdem contentam palam approbare, eosque* * omnes ac singulos, in literali Grammaticoque sensu acceptos, Verbo Dei consentaneos esse *manu sua affirmare. Qui aliter sentiens subscribit, solennis mendacii reus est, non probum Christianum sed improbum Jesuitam agit, debitas tantæ perfidiæ pœnas aliquando luiturus.*

* V. Declarationem Regiam Articulis præfixam, & Canon. 36.

Erra-

Erratorum Correctio, Levioribus Lectoris Calamo mandatis.

Pag. 5. lin. 18. *Sublimitas.* p. 7. l. 22. *jactantiâ.* p. 16. l. 25. *secundus.* p. 19. l. 33. γραφὴν. p. 20. l. 12. βίβλοις. l. 26. χωρῆς. p. 23. l. 5. *factum.* l. 12. *promissorum.* p. 30. l. 32. οὖν. p. 31. l. 2. ἔργων. p. 46. l. 13. καρπὸν. p. 47. l. 11. *Principum.* p. 59. l. 10. *aquâ.* p. 63. l. 6. οὐκέτι. p. 71. l. 1. *naturalia.*

AUCTO-

AUCTORES

In hoc Opere laudati.

EXpoſition of the Creed by Biſhop *Pearſon*. Folio.
Origines Sacræ by Bp. *Stillingfleet*. Quarto.
——— his Diſcourſe of the Sufferings of Chriſt. Octavo.
——— his Vindication of the Doctrine of the Trinity. Oct.
——— his Idolatry of the Church of *Rome*. Oct.
The Principles and Duties of Natural Religion, by Biſhop *Wilkins*. Oct.
Grotius de Veritate Religionis Chriſtianæ.
——— de Satisfactione Chriſti. Duodecimo.
Dr. *Sherlock*'s Diſcourſe of the Divine Providence. Quarto.
——— Diſcourſe of a future Judgment. Oct.
The Whole Duty of Man.
The Art of Contentment, by the Author of the Whole Duty of Man.
The Lively Oracles, by the ſame Author,
Mr. *Hooker*'s Eccleſiaſtical Polity. Fol.
Mr. *Ray*'s Wiſdom of God in the Works of the Creation. Edit. 4. Oct.
Dr. *Scott*'s Chriſtian Life. 3 Voll. Oct.
Alex. Nowelli Catechiſmus. Quarto 1572.
Bp. *Jewel*'s Works. Fol.
Faſciculus Controverſiarum Theologicarum per *J. Prideaux*, Epiſc. *Wigorn.* Quarto.
Mr. *Nelſon*'s Companion for the Feſtivals and Faſts. Edit. 4. 1707. Oct.
Bp. *Coſin*'s Scholaſtical Hiſt. of the Canon of Scripture. Quarto.
G. Bulli, Epiſc. *Menev.* Def. Fidei Nicænæ. Quarto vel Fol.
——— Judicium Eccleſiæ Catholicæ de neceſſitate credendi quod Chriſtus ſit Deus. Oct. vel. Fol. cum *Grabii* Notis.
Arch-Bp. *Tillotſon*'s Sermons. Fol.
Dr. *Cave*'s Hiſtoria Literaria. 2 Voll. Fol.
——— Diſcourſe of the ancient Church-Government. Oct.
G. Ouram de Sacrificiis. Quarto vel Oct.
Bp. *LLoyd*'s Hiſtorical Account of Church-Government in Great Britain. Oct.
Dr. *Stanhope*'s Sermon on 2 *Tim.* 3. 16, 17. Quarto.
Dr. *Hammond*'s Practical Catechiſm. Oct.
——— Diſcourſe of Schiſm. Duod.

Bp. *Hall*'s Works. Fol.
Dr. *Clagett*'s Sermons. Oct.
Mr. *Burscough*'s Discourse of Schism. Oct.
Bp. *Abbot*'s Defence of Mr. *Perkins*'s Reformed Catholick against *Bishop*. Quarto 1606.
Bp. *Buckeridge*'s Discourse concerning kneeling at the Communion. Quarto 1618.
Dr. *Field* of the Church. Fol. Edit. 2d. 1628.
Mr. *Wall*'s History of Infant Baptism. Quarto. Ed. 2d.
——— his Conference. Duod.
Bp. *Sanderson*'s Sermons. Fol.
——— de Obligatione Juramenti. Oct.
Bp. *Patrick*'s Answer to the Touch-stone of the Reformed Gospel. Oct.
Mason de Ministerio Anglicano. Fol.
——— his Authority of the Church in making Canons &c. 4to.
Mr. *Kettlewell*'s Measures of Obedience. Quarto.
Dr. *Goodman*'s Penitent pardon'd. Oct.
Mr. *Chillingworth*'s Religion of Protestants a safe way to Salvation. Fol.
Bp. *Potter*'s Discourse of Church-Government. Oct.
Bp. *Bilson* of Christian Subjection. Oct.
Bp. *Andrews*'s Sermons. Fol.
Bp. *Blackhall*'s Sufficiency of Revelation in eight Sermons, at Mr. *Boyle*'s Lecture. Oct.
——— Sermon on *James* 2. 24.
Mr *Walker*'s modest Plea for Infant Baptism. Duod.
A Discourse of Communion in one kind. Quarto. 1687.
A Treatise of the Celibacy of the Clergy. Quarto. 1688.
Arch-Bp. *Whitgift*'s Defence of his Answer to the Admonition. Fol.
A Vindication of the Ordinations of the Church of *England*. Quarto. 1688.
Bp. *Bedel*'s Life and Letters. Oct.
Book of *Homilies*.
Book of *Canons*. 1603.
Book of *Common-Prayer*.

Article 1st. — Of Faith in ye Holy Trinity

There is but one living and true God, everlasting, without body, parts; or passions; of Infinite Wisdom and goodness; the maker and preserver of all things, both visible and invisible. And in the Unity of this Godhead there be three persons, of one substance, Power & Eternity. The Father, the Son and the Holy-ghost.

Deum esse. Psalm 58. 11. Doubtless there is a God that Judgeth the Earth. The same may be proved by reason.

That there are some things wch had a begining is confessed on all sides, and obvious to sense, & as these are acknowledg'd to have a beginning which we now behold, so likwise must those out of which these have arisen, and so on, till we arrive at some cause which never had a beginning (because it is imposible yt there sh'd have been an Infinite Succession of dependent Beings produced one from another in an endless progression without any originall Cause at all) and this being whatever it be, is wt we mean by God. Deum esse Unum. 1 Cor. 8th & ye 4th there is no other God but One.

By reason. In order to illustrate ye Unity of God it will be requisite, by the way, to prove him to be a being of all possible perfections: which I shall endeavour to ~~prove~~ do thus. Those things that have

Those things that have any perfections in them-selves must either receive these perfections from another or must not. Now, y.t w.ch can be supposed not to receive its perfections must be that Being which never received its Existence, as there is such a one shall be prov'd hereafter. Those y.t have rec'd their Perfections must needs have rec'd 'em from something y.t had 'em in him-self (because nothing can give w.t it has not) Now, this can be nothing else but the first Cause, and this first cause can be no other than (as I have above prov'd after a manner) God; Therefore God must have the Perfections he communicated to others, & w.t is more, must have all posible Perfections, because every thing that has limited perfections, or must them limited by some Superiour Being y.t w'd not communicate to him any more, or he must have taken to himself so much and no more; but there is no being Superiour to God, nor has he rec'd any thing from any Being, nor has he taken his Essence or Perfections from any where but he Exists Necessarily, therefore he is a Being of all posible perfections. This being prov'd; I proceed to w.t I before propos'd, namely, to prove the Unity of God. It is not posible there should be more Gods than one, because they must have either different perfections, or the same, to suppose two gods of different

perfections some belonging to one and some
another, will plainly prove y^t neither of
them can be God. Because neither of them had
all possible perfections, and to suppose them
of the same and equal perfections wch likewise
prove y^t neither of them can be God, because
neither of them is supreme, wch is the most
natural ~~reason~~ notion y^t men can frame of
God. —— Deum esse vivum et Verum —
Thes: 1. 9. For they themselves show of you, w^t
manner of entering in we had unto you, and how
ye turned to God from Idols to serve the living &
true God. From reason. —
Since God is the first cause, and consequently
the cause of all existence and of the life of all
things he must have life himself, otherwise
he could not communicate life to his creatures
nor could he indeed have acted at all, because
that which hath no life cannot act unless acted
upon, Now, there was no being antecedent
to God to force him to act, therefore he must
have life in himself. I add y^t it is more —
desirable to have life than not to have life
and y^t it is a great perfection and therefore
a being y^t has all possible perfections must
have this. Tho it be very difficult for us to
raise our minds to any due apprehensions
of God ye true God; yet the Idea of all absolute

1 Cor. 8.4 De esu igitur eorumq idolis imolantur, scimus Idolum nihil esse in mundo, & nullum esse Deum alium nisi unum.

1 Thess. 1.9. Si quidem ipsi de nobis annunciant qualem ingressum habuerimus ad vos, & quomodo converterit vos ad Deum relictis idolis, ut serviretis Deo vivo & vero.

1 Tim. 1.17 Regi autem aeterno, incorruptibili, invisibili, soli sapienti Deo honor sit et gloria in secula seculorum. Amen.

Joh. 4 24 Deus est Spiritus:

Psal. 102 26, 27 Ista peritura sunt, tu autem permanes; ista inq.m, omnia ut vestimentum veterascent, ut indumentum mutabis eaque mutabuntur, tu vero idem es, & anni tui non finiuntur.

Mat 19. 26. Apud homines hoc impossibile est: apud Deum autem omnia possibilia sunt.

Psalm 147.5 Magnus est Dominus noster, & multus viribus, cujus inteligentia est innumerabilis.

Luc. 18. 19 Jesus autem dixit ei, cur me dicis bonum? nemo bonus est nisi unus, nempe Deus.

Col. 1.16 17. Nam per eum condita sunt omnia in caelis sunt, & quae in terra visibilia, & invisibilia, sive throni sive dominia sive imperia, sive potestates, omnia inquam per eum, et ejus respectu condita sunt: estq ipse ante omnia et omnia per eum consistunt.

XXXIX. ARTICULI

Ecclesiæ Anglicanæ,

Textibus è sacra Scriptura depromptis confirmati, brevibusque Notis illustrati.

De Fide in Sacro-sanctam Trinitatem.

I. [a 2] UNUS est [b] vivus, & verus [1] Deus, [c 3] æternus, [d 4] incorporeus, [e 6] impartibilis, [f] immensæ potentiæ, [g 7] sapientiæ ac [h 8] bonitatis, [i 9] creator & [10] conservator omnium, tum visibilium, tum invisibilium. [k 11] Et in unitate hujus divinæ naturæ, tres sunt Personæ, ejusdem essentiæ, potentiæ ac æternitatis, Pater, Filius, & Spiritus Sanctus.

a 1 Cor. 8. 4.
b 1 Thess. 1. 9.
c 1 Tim. 1. 17.
d Joh. 4. 24.
e Psal. 102. 26, 27.
f Mat. 19. 26.
g Ps. 147. 5.
h Luc. 18. 19.
i 1 Col. 1. 16, 17.
k Mat. 28. 19. 2 Cor. 13, 14. 1 Joh. 5. 7.

1 Deum esse constat, 1. ex ordine Causarum, qui ex uno quodam incausato originem ducit. 2. ex ipsa Dei Idea, quæ in se necessariam Existentiam implicat. 3. ex Gentium omnium consensu. 4. ex Origine Mundi, rerumque ordine & usu. 5. ex vi Conscientiæ. 6. ex Prophetiis. 7. ex Miraculis.

v. *Pearson* in Symbolum Apost. Art. 1. *Wilkins*'s Nat. Rel. l. 1. c. 4, 5, 6. *Stillingfleet*'s Orig. Sacr. l. 3. c. 1, 2. *Grotius* de Ver. l. 1. c. 2. *Tillotson* on *Job* 28. 28.

2 *Unitas* probatur ex ipsa Dei natura, quæ multitudi-

Art. 1. nem non patitur, eo quod est prima rerum omnium Causa, ultimusque Finis, infinite insuper perfectus: Unde si plures essent, alter alterum posset producere, quin & impedire. Proinde cum Unus sufficiat, neque hic neque ille esset necessarius. Deus autem est Ens necessarium, *Exod.* 3. 14.

Pearson in Symbol. Apost. Art. 1. *Wilkins's* Nat. Rel. l. 1 c 8. *Grotius* de Ver. Rel. l. 1. c. 3.

3 *Æternus.* Quoniam est prima Causa, quæ ut vel ab alia causa, vel nihilo producatur, impossibile est. Id vero quod absque causa est, ex se est; quod ex se est, nunquam potest non esse.

Wilkins's Nat. Rel. l. 1. c. 8. *Grotius* de Ver. Rel. l. 1. c. 6.

4 *Incorporeus.* i. e. immaterialis & Spiritus. Spiritus enim excellentior est Corpore; quare si Deus esset Corpus, Angelis Animabusque humanis esset ignobilior. Præterea, Materia omnis est ex se iners & otiosa, nec movetur, nisi ab alio sit mota. Deus autem primus est motor.

5 *Impartibilis.* Partibile enim omne habet partes extra partes, proinde est extensum & quantum; porro quum quanta non se invicem penetrent, Deus infinitus, si quantus esset, omnia loca impleret, adeo ut nulli alii Corpori esset locus.

6 *Impassibilis.* Quicquid patitur, à se fortiore patitur, & est aliquo modo impotens. Deus autem est immensæ potentiæ. Ille enim, à quo omnis potentia oritur, Omnipotens sit necesse est. Et si quid Deo resistere posset, vel ex se istam potentiam haberet, proinde esset ipse Deus, vel ex alio, à Deo sc. Unde autem Deus daret potentiam propriâ majorem?

Angl. *Without parts or passions.* In Scripturis equidem Membra, *oculi*, sc. *manus*, &c. Uti & Passiones, ex. gr. *Amor*, *Ira*, *Odium*, &c. Deo attribui videntur, quorum omnium, quum sit simplicissima Essentia, immutabilis etiam & semper infinite beatus, prorsus est incapax. Quare ista ἀνθρωποπαθῶς dicta, θεοπρεπῶς intelligenda sunt.

Wilkins's Nat. Rel. l. 1. c. 8. *Pearson* in Symb. Apost. Art. 6.

7 *Sapientia* Dei patet ex admirabili rerum Ordine & Usu, ex variis etiam divinæ Providentiæ effectibus.

Wilkins's Nat. Rel. l. 1. c. 6, 9. *Ray's* Wisdom of God &c. *Sherlock* of Providence, c. 8.

8 *Bonitas* Dei patet ex creatione & conservatione rerum; maxime autem ex Generis humani per Christum Redemptione.

Sherlock of Providence, c. 7. *Wilkins's* Nat. Rel. l. 1. c. 10. Art of Contentment Sect. 3, 4. *Scott's* Christian Life, part 2. vol. 2. pag. 242.

9 *Creator omnium.* Mundum æternum non esse testantur Artes nuper inventæ, Regiones nuper investigatæ & adhuc incultæ, Historiæ omnes paucos retro annos respicientes,

Mat. 28; 19. Profecti ergo docete omnes gentes; baptizantes eos in nomen Patris, & Filii, & Spiritus Sancti.

Cor. 13. 14. Gratia Domini Jesu Christi & charitas Dei, & comunicatio Spiritus Sancti sit cum omnibus vobis. Amen.

Jno 5.7 Nam tres sunt qui testificantur in Cælo, Pater, Sermo, & Spiritus Sanctus, et hi tres unum sunt.

---

absolute perfection is so very closely connected to our first and most general notion of him yt we cannot well exclude it from our minds; since therefore our most general notion, is, yt he is a Being of all possible perfections & since we have prov'd yt there is such a being ~~of all possible~~ therefore yt self Existent Being which is endued with all possible Perfections is the True God, in opposition to those fictitious Deities of the Heathens, and the Images of such fancied Beings & to Angels & Magistrates which were sometimes call'd Gods.

um esse rnum From scripture.
1 Tim: 1: 17. Now unto the King æternal Immortal, Invisible the only wise God, be Honour and glory for ever and ever, Amen
From reason.
Either God (the first Cause) Existeted from all Eternity, or nothing preceded him, if nothing preceded him even a moment, then it is plain yt nothing wd have ever Existed, unless

Psal 82.6 Ego dico, Dii quidem estis, et filii excelsi vos omnes.

Gen, 32:30 Vidi Deum inquit vidi faciem Occulis, in Os.

Gen 6:6. Pœnituit Jehovam, q fecisset hominem et doluit apud Animum suum.

---

unless nothing wd have produced something or something before it was shd have produced itself, but no body, I suppose will assert either, therefore, unless what we behold are mere Chimæras and not real Existents there is a being which existed from all Eternity, wch can be no other than God.

Deum Esse Incorporeum.

From Scripture.

Joh: 4: 24. God is a spirit, and they yt worship him must worship in Spirit & in truth.

From reason.

What the positive notion of a Spirit is, is not so necessary to enquire after or determine. It may be sufficient in our apprehending the Spirituality of God, to remove all Corporeity and Figure in our Conceptions of him, & to conceive of him yt he is an intelligent, immateril Being.

This being premised; ill proceed.

That action cannot properly be called good wch is not done freely and out of choice, for the Laws of matter are necessary, therefore its actions are not good, but the actions of God are good; as I shall prove as I go on; therefore he is an immaterial substance

If God was not without parts he would, because he is Infinite fill all places in such a manner y^t there would be no room for any other bodily Substance. Parts attributed to God in scripture are not properly but Analogically.—

From Scripture. Psalm 102. 26. 27. — —
They shall perish, but thou shalt endure; yea, all of them shall wax old like a garment; as a Vesture shalt thou change them, and they shall be changed. but thou art the same and thy years shall have no end.

From Reason. — The word Passion in strictness of speech, signifies suffering; but God cannot suffer because every thing that suffers must suffer by something y^t is stronger than it, himself, but there is nothing stronger than God, because every power y^t is, is derrived from him, and he could not give a greater than he had himself therfore he cannot suffer. — The word Passion may signifie mutability but God is not subject to any change as may appear from hence, all change must be either involuntary or upon necessity, or voluntary, and upon choice. Now God being the most powerfull Being cannot by any thing be necessitated to any involuntary change. and every voluntary change is either for the better or the worse it is not imaginable y^t any wise Being should be willing to change for the worse, nor is it possible y^t any Perfect being shd change

for ye Better

and therefore it is necessary that God sho
be immutable.

Deum esse immensa potentia

From Scripture. Math: 19: 26. - but with G
all things are possible.
From Reason. - See the latter end of a God
being ~~perfect to be~~ endued with all possib
perfections. —

Deum esse immens. & sapientia

From Scripture. Ps: 147. 5.
Great is the Lord, and of great Power, y
and his wisdom is infinite.
From Reason. The want of wisdom is
counted a very great imperfection &
therefore there is very great reason
y^t we should remove this imperfection
from y^t Being which is supposed to
have all possible perfections, and since
his wisdom could not be limited or
circumscribed by any superiour Being
it must be Infinite.

Deum esse Bonum

From Scripture. Luke 18: 19.
There is none good save one, i.e. God
/ that absolutely and infinitely good /
From Reason. That God must be infinit
ly good appears from hence. That being
necessarily All sufficient, he must conse-
quently be infinitely removed from all
malice and envy, and from all other possi-
ble causes or Temptations of doing Evil;
which is evidently can only be effects of want
and weakness of imperfection or Depravation.

tes. Factus est igitur. Ut casu fieret, absurdum & impossibile. Quare Creatorem habuit. Quem vero nisi Deum?

Pearson in Symb. Apost. Art. 1. *Wilkins*'s Nat. Rel. l. 1. c. 5. *Stillingfleet*'s Orig. Sacr. l. 3. c. 2. *Tillotson* on *Job* 28. 28.

10 *Conservator omnium.* Nihil enim ex se & necessariò existit, præterquam Deus. Dependent igitur omnia à Deo.

Scot's Christ. Life, part 2. vol. 1. c. 4. §. 1. *Sherlock* of Providence, c. 2. *Nowelli* Catech. p. 49, 50.

11 *Et in unitate, &c.* Cum Deum unicum esse certo certius sit; Attamen & Patri & Filio & Spiritui Sancto assignentur à Scripturâ ea attributa Cultusque quæ Deo soli conveniunt; non immeritò dicitur, unum esse Deum, tres vero Personas. Art. 1.

Stillingfleet's Doctrine of the Trinity. *Hooker*'s Ecc. Pol. l. 5. §. 51. *Prideaux* Fasc. Controv. C. 2. Q. 2. *Nelson*'s Festivals, Trin. Sunday. *Nowelli* Catech. pag. 46.

CLEMENS ROMANUS. [f] Οὐδὲν ἀδύνατον παρὰ τῷ Θεῷ, εἰ μὴ λόγῳ τῆς μεγαλωσύνης αὐτοῦ συνέστησατο τὰ πάντα, καὶ ἐν λόγῳ δύναται αὐτὰ μετασκευάσαι. *Epist. ad Cor.* c. 27. [k] Οὐχὶ ἕνα Θεὸν ἔχομεν, καὶ ἕνα Χριστὸν, καὶ ἓν πνεῦμα τῆς χάριτος; *ib.* c. 46.

NIhil Deo impossibile, in verbo majestatis suæ constituit omnia, & in verbo potest ea subvertere. . . . . Nonne unum Deum habemus, & unum Christum, & unum Spiritum gratiæ?

IGNATIUS. [g] Εἷς Θεός ἐστιν ὁ φανερώσας ἑαυτὸν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὅς ἐστιν αὐτοῦ λόγος ἀΐδιος. *Epist. ad Magnes.* [k] Ὑποτάγητε τῷ ἐπισκόπῳ . . . . ὡς οἱ ἀπόστολοι τῷ Χριστῷ, καὶ τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Πνεύματι. *ib.*

Unus est Deus, qui manifestavit seipsum per Jesum Christum Filium suum qui est Sermo ejus æternus. . . . Subditi sitis Episcopo. . . . ut Apostoli Christo, & Patri, & Spiritui.

JUSTIN. MARTYR. [g] Ἕνα καὶ μόνον εἶναι Θεὸν, πρῶτόν ἐστι τῆς ἀληθοῦς θεοσεβείας γνώρισμα. *ad Græcos Cohortat. pag.* 34. [k] Ἐκεῖ-

Unicum esse Deum, est primum veræ Religionis documentum. . . . Illum, & ejus Filium, & Spi-

Art. 1. νόν τε καὶ τὸ παρ' αὐτοῦ ὑὸν, πνεῦμά τε τὸ προφητικὸν σεβόμεθα καὶ προσκυνοῦμεν. *Apol.* 1. *c.* 6.

Spiritum propheticum colimus & adoramus.

ATHENAGORAS. [k] Παρ' αὐτῷ καὶ δι' αὐτοῦ πάντα ἐγένετο, ἑνὸς ὄντος τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ ὑοῦ. ὄντος δὲ τοῦ ὑοῦ ἐν πατρὶ, καὶ πατρὸς ἐν ὑῷ, ἑνότητι καὶ δυνάμει πνεύματος. *Legatio pro Christ. pag.* 10. Τίς οὖν ἐκ ἂν δικαίως, λέγοντας Θεὸν Πατέρα καὶ Τὸν Θεὸν καὶ Πνεῦμα ἅγιον, δεικνύντας αὐτῶν καὶ τὴν ἐν τῇ ἑνώσει δύναμιν, καὶ τὴν ἐν τῇ τάξει διαίρεσιν, ἀθέους καλυβόμενος; *ib. pag.* 11.

Ab ipso, & per ipsum facta sunt omnia, quum Pater & Filius unum sint; Filius verò sit in Patre, & Pater in Filio, per unionem & potentiam Spiritûs. . . . Quis igitur non miretur, nos, qui Deum Patrem dicimus, & Deum Filium, & Spiritum Sanctum, eorum in unitate potentiam & in ordine distinctionem explicantes, Atheos vocari?

THEOPHILUS ANTIOCH. [d] Τὸ μὲν εἶδος τοῦ Θεοῦ ἄῤῥητον καὶ ἀνέκφραστον, καὶ μὴ δυνάμενον ὀφθαλμοῖς σαρκίνοις ὁρασθῆναι. δόξῃ γάρ ἐστιν ἀχώρητος, μεγέθει ἀκατάληπτος, ὕψει ἀπερινόητος, ἰσχύι ἀσύγκριτος, σοφίᾳ ἀσυμβούλευτος, ἀγαθωσύνῃ ἀμίμητος, καλοποιΐᾳ ἀνεπιδιήγητος. *ad Autolyc. l.* 1. [k] Αἱ τρεῖς ἡμέραι τῶν φωστήρων γεγονυῖαι τύποι εἰσὶν τῆς τριάδος, τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ λόγου αὐτοῦ, καὶ τῆς σοφίας αὐτοῦ. *ib. l.* 2.

Dei quidem forma ineffabilis est, nec corporeis oculis cerni potest. Gloriâ enim infinitus est, magnitudine incomprehensibilis, sublimitate imperceptibilis, potentiâ superexcellens, sapientiâ incomparabilis, bonitate inimitabilis, beneficentiâ inenarrabilis. . . . Tres Dies Luminaria præcedentes, Typi sunt Trinitatis, Dei, & Verbi ejus, & Sapientiæ ejus.

IRENÆUS. [i] Nihil indiget omnium Deus, sed per Verbum & Spiritum suum omnia faciens & gubernans & omnibus esse præstans. *adv. Hær. l.* 1. *c.* 19. [k] Suscepit [Raab] tres Speculatores, qui spe-

From Scripture. Col. 1: 16. —
For by him were all things created, y^t are in Heaven, and y^t are in Earth visible & invisible &c.

From Reason. The late invention of Arts and Sciences is a very good Argument y^t the world is not Eternal; as likwise are such Countries as have been lately discoverd, and found not Cultivated; and all Histories, the most Antient of which reach but a few years back. & if it was created, who could be the Creatour but the allwise and Omnipotent Being.

From Scripture. Col. 1: 17. —
And he is before all things and by him all things consist. —

From reason. Every man will own y^t it is best & intirely for the interest of mankind y^t the world shd be governd by a wise Just and Omnipotent Being, and since God is infinitely wise & infinitely Powerfull & infinitely extended, he — cannot but know at all times & in all places every thing that is, and without the least difficulty bring to pass what he Judges fit to be accomplished, & since he is likwise Infinitely good, he must of necessity (meaning not a necessity of

but such a moral necessity as is con-
-sistent with the most perfect liberty
do allways wt. is best & fittest to be done
and since every mans reason will ow
yt. it is best yt. the world should be
governd by such a Being, therefore
it is governd by God, because he alone
is such a Being. —

In Unitate divinæ naturæ tres esse personas ejusdem &c

From Scripture. 1 Joh: 5: 7. For there
are thrae yt. bear record in Heaven, the
Father, the word, & the Holy-Ghost, and
these thrae are One. And reason will
tell us yt. these thrae persons are of
one Substance, power and Eternity,
because such Attributes & Divine —
honours are ascribed to them in
Scripture, as ought not to be ascri-
-bed to any other Being Besides
God.

Article 2

Of the word, or son of God, which was made very man.

The son, which is the word of the Father, begotten from everlasting of y.e Father, the very and Eternal God, of one substance w.th y.e Father, took Mans Nature in the Womb of the Blessed Virgin, of her substance: So y.t two whole & perfect Natures, y.t is to say, the God head and Manhood, were joined together in one Person, never to be divided, whereof is one Christ, very God, & very man, who truely suffered, was Crucified, Dead, and Buried, to reconcile his Father to us, & to be a sacrafice not only for Original Guilt, but also for actual sins of Men.

lium e verbū atris	Joh: 1:1. In the begining was the word, and the word was with God, and the word was God. That very same Jesus saith Irænæus, who took up his abode among us, is the word of God.
ilium ætor- Esse patre nitum	Heb. 1:5. For unto w.ch of his angels said he at any time thou art my son, this day have I begotton thee? From whence we may gather y.t he had said so to Jesus Christ who the Scripture asserts in several places to be his ~~the~~ son ~~of~~ ~~God~~. And reason tells us, that, since

Jn 1:1. In principio erat sermo ille, et Sermo ille erat apud Deum, eratq ille Sermo Deus.

Heb 1:5 Nam cui dixit unquam Angelorum, Filius meus es tu, ego hodie genui Te? Et Tu in initio Domine! Terram fundasti et opera manuum tuarum sunt Cœli. Ipsi peribunt tu autem permanes, et anni tui non deficient

Jn 10: 30 Ego et Pater unus sumus.

Luc 1:31 Et ecce, concipies in utero et paries Filium

Gal 4: 4 At postq venit plenum illud Tempus, emisit Deus Filium suum factum ex muliere.

Act 20:28 Attendite igitur ad vosmetipsos et totam gregem in quo vos Spiritus ille sanctus constituit Episcopos ad pascendam Ecclesiam Dei, quam suo illo proprio sanguine acquisivit.

speculabantur universam terram, & apud se abs- Art. 1.
condit, Patrem sc. & Filium & Spiritum Sanctum. *ib. l. 4. c. 37.*

TERTULLIANUS. [k] Connexus Patris in Filio, & Filii in Paracleto, tres efficit cohærentes, alterum ex altero. Qui tres unum sunt, non unus; quomodo dictum est, Ego & Pater unum sumus; ad substantiæ unitatem, non ad numeri singularitatem. *adv. Praxeam. c. 25.* Judaicæ Fidei est res, sic unum Deum credere, ut Filium adnumerare ei nolis, & post Filium, Spiritum. Quid enim erit inter nos & illos, nisi differentia ista? Quod opus Evangelii? Quæ est substantia Novi Testamenti, statuens Legem & Prophetas usque ad Joannem, si non exinde Pater, Filius, & Spiritus tres crediti unum Deum sistunt? *ib. c. 31.*

CYPRIANUS. [a] Unus omnium Dominus est Deus, neque enim illa subimitas potest habere consortem, cum sola omnem teneat potestatem. *de Idol. Van.*

[k] Ite & docete gentes omnes baptizantes eos in nomine Patris & Filii & Spiritûs Sancti: Insinuat Trinitatem, cujus Sacramento gentes baptizarentur. *Epist. 73.*

De verbo, sive Filio Dei, qui verus homo factus est.

II. [1] FIlius, qui est [a] verbum Patris, [b] [2] ab æterno à patre genitus, [3] verus & æternus Deus ac [4] Patri consubstantialis, [c] [5] in utero beatæ virginis, ex illius substantiâ naturam humanam assumpsit: [d] ita ut duæ naturæ, divina & humana, integre atque

[a] Joh. 1. 1. [b] Hebr. 1. 5, — 12. Apoc. 22. 13. Isa. 44. 6. Joh. 10. 30. [c] Luc. 1. 31. Gal. 4. 4. [d] Apoc. 1. 5, 6, 17, 18. Act. 20. 28.

Art. 2. que perfectè in unitate perſonæ fuerint inſeparabiliter [6] conjunctæ, ex quibus eſt unus
e Mat. 27. Chriſtus, verus Deus, & verus homo, [e] qui
[7] verè paſſus eſt, crucifixus, mortuus, & ſe-
f Epheſ. 2. 16, 17, 18. pultus, [f] ut [8] Patrem nobis reconciliaret, [g] eſ-
g Iſ. 53. 4, 5, 6. 1 Joh. 2. 2. 2 Cor. 5. 21. ſetque hoſtia, non tantum pro [9] culpa originis, verùm etiam pro [10] omnibus actualibus hominum peccatis.

1 *Filius.* Secunda in Trinitate Perſona eſt Λόγος ille à *Johanne* prædicatus. *Joh.* 1.

2 *Genitus* quidem, aliter non eſſet Filius; ſed ab æterno, aliter non eſſet Deus.

3 *Verus & æternus Deus.* Deus eſt non *metaphoricè*, ſed *propriè* ſic dictus. *Rom.* 9. 5.

4 *Patri conſubſtantialis*, i. e. unius ejuſdemque cum Patre Subſtantiæ, ſeu Deitatis.

Pearſon in Symbol. Apoſt. Art. 2. *Bulli* Judic. Eccl. Cath. & Fidei Nic. Defenſ. *Scott's* Chriſtian Life, part 2. c. 7. §. 1. *Cave* Diſſertatio de *Euſebii* Arianiſm. *Prideaux* Faſc. Contr. C. 2. Q. 3, 4. *Tillotſon's* Sermons of the Divinity &c.

5 Cum Semen *Mulieris* Serpentis caput contriturum promiſerat Deus; *Gen.* 3. 15. neceſſe erat ut è Virgine naſceretur, aliter enim fuiſſet Semen *Viri*, pariter ac cæteri omnes.

6 *Conjunctæ* quidem ſunt ambæ naturæ, divina ſc. & humana, in Chriſto ſed non confuſæ; & ex utrâque naturâ, ſalvâ tamen utriuſque integritate, una fit Perſona, de quâ totâ ſæpe prædicatur id, quod uni tantum naturæ eſt proprium. Sic Deus ſanguinem effudiſſe dicitur, *Act.* 20. 28. & Homo Angelis adorandus proponitur, *Hebr.* 1. 6. Hujuſmodi Prædicatio dicitur *Communicatio Idiomatum.* Conjunctio autem Naturarum, *Unio Hypoſtatica.* De quâ fœdè errarunt *Neſtorius* in primis & *Eutyches.* Ille dividendo *Perſonam*, Hic confundendo *Naturas.* Sed uterque Error quatuor vocibus jugulatus eſt à Concilio *Chalcedonenſi*: Quod docuit J. Chriſtum eſſe unum eundemque in duabus naturis ἀσυγχύτως, ἀτρέπτως, ἀδιαιρέτως, ἀχωρίστως. i. e. ſine naturarum confuſione aut mutatione, contra *Eutychen*: ſine earundem diviſione aut ſeparatione contra *Neſtorium*.

Field of the Church, l. 5. c. 12, 13. *Pearſon* in Symbol. Apoſt. Art. 3, 4. *Scott's* Chriſtian Life, part 2. c. 7. §. 1. *Nelſon's* Feſtivals, Annunciation. *Hooker's* Eccl. Pol. l. 5. §. 51. &c.

7 *Qui vere paſſus eſt, &c.*

Se-

Jesus autem cum rursum clamasset voce magna emisit Spiritum Fecit enim, ut qui non noverat Peccatum pro nobis peccatum esse, ut nos efficeremur Justitia Dei in eo.

since he is a Son, he must be begotten, otherwise he would not be a Son; & that from Eternity, otherwise, he could not be a God: as we shall Immediately prove him to be.

1 Joh 5:20. and we are in him that is true, that is, in his son Jesus Christ. this same is very God & Eternal life. And our Savior speaking of himself, by the mouth of John in 22 chap: 13 v. of his Revel: says, I am Alpha and omega, the beginning and the End, the first and the Last. Besides Xt is said to be omniscient, omnipotent, & is proposed as an object to wch Angels are to perform worship; he is also said to be ye Creatour and preservor of all things. All wch put together make

so full and so clear a Demonstration of h
of his Divinity, that I wonder how any o

Art. 2.

Secundum *humanam* naturam, nam quoad *divinam* erat impaſſibilis.

Pearſon in Symbol. Art. 4. *Nelſon*'s Faſts, Good Friday.

8 *Ut patrem nobis reconciliaret.* Vel (pro S. Scripturæ more) *ut nos Patri reconciliaret.* Utrovis modo exprimatur, eodem recidit, uti contra *Socinum* probavit *Pearſonus* in Symb. pagg. 364, 365. id certum habemus, Chriſtum morte ſuâ Benevolentiam divinam nobis conciliaſſe. Hic enim, ne Genus humanum ob peccata Juſtitiæ divinæ obnoxium interiret, ſeſe victimam piacularem Deo obtulit, unde dicitur δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν, Mat. 20. 28. & ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάντων, 1 Tim. 2. 6.

Outram de Sacrificiis, l. 2. *Grotius* de Satisfact. Chriſti. *Stillingfleet* of the Sufferings of Chriſt. *Scott*'s Chriſtian Life, part 2. c. 7. §. 5. *Nelſon*'s Faſts, Good Friday, *Nowelli* Catech. p. 64, 66. *Pearſon* in Symbol. Art. 10. p. 363.

9 *Culpa Originis*, v. Art. 9.

10 *Pro omnibus* &c. Uno peccato in Spiritum Sanctum excepto. De quo vide Not. ad Art. 16.

CLEMENS ROM. [b] Τὸ σκῆπτρον τῆς μεγαλωσύνης τοῦ Θεοῦ, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, οὐκ ἦλθεν ἐν κόμπῳ ἀλαζονείας, οὐδὲ ὑπερηφανίας, καύχησις δυνάμενος. *ad Cor. c.* 16. [c] Τὸ αἷμα αὐτοῦ ἔδωκεν ὑπὲρ ἡμῶν ὁ Χριστὸς ὁ Κύριος ἡμῶν, ἐν θελήματι Θεοῦ, καὶ τὴν σάρκα ὑπὲρ τῆς σαρκὸς ἡμῶν, καὶ τὴν ψυχὴν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν. *ib. c.* 49.

Sceptrum majeſtatis Dei, Dominus noſter Jeſus Chriſtus non venit in jactaritiâ ſuperbiæ & arrogantiæ, quamvis potuerit. . . . . Dominus noſter Jeſus Chriſtus, voluntate divinâ, ſanguinem ſuum pro nobis dedit, & carnem pro carne noſtrâ, & animam pro animabus noſtris.

IGNATIUS. [b] Δοξάζω Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν Θεὸν . . . . τὸν κύριον ἡμῶν ἀληθῶς ὄντα ἐκ γένους Δαβὶδ κατὰ σάρκα, υἱὸν Θεοῦ, γεγεννημένον ἀληθῶς ἐκ παρθένου . . . [c] ἀληθῶς ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου καὶ Ἡρῴδου τετράρχου κα-

Glorifico Jeſum Chriſtum Deum . . . . Dominum noſtrum verè exiſtentem de genere David ſecundum carnem, filium Dei, genitum verè ex virgine . . . . verè ſub Pontio Pilato & Herode Tetrar-

Art. 2. Σπλαγχνίζου ὑπὲρ ἡμῶν ἐν σαρκὶ . . . [f] ταῦτα γὰρ πάντα ἔπαθεν δι' ἡμᾶς ἵνα σωθῶμεν. *ad Smyrn.* [d] Τὸν ὑπέρχρονον προσδόκα, τὸν ἄχρονον, καὶ ἀόρατον, τὸν δι' ἡμᾶς ὁρατὸν, τὸν ἀψηλάφητον, τὸν ἀπαθῆ, καὶ δι' ἡμᾶς παθητὸν, [f] καὶ κατὰ πάντα τρόπον δι' ἡμᾶς ὑπομείναντα. *ad Polycarpum.*

cha clavifixum pro nobis in carne. . . . . Hæc enim omnia paſſus eſt pro nobis ut ſalvemur. . . . Eum qui ſupra tempus expecta, intemporalem, inviſibilem, propter nos viſibilem, impalpabilem, impaſſibilem, propter nos paſſibilem, ſecundum omnem modum propter nos ſuſtinentem.

THEOPHILUS ANTIOCH. [a] Ἔχων ὁ Θεὸς καὶ ἑαυτῷ λόγον ἐνδιάθετον ἐν τοῖς ἰδίοις σπλάγχνοις, ἐγέννησεν αὐτὸν μετὰ καὶ ἑαυτοῦ σοφίας, ἐξερευξάμενος πρὸ τῶν ὅλων, &c. *ad Autolyc. l.* 2.

Deus habens Verbum ſuum inſitum in ſuis viſceribus, genuit eum cum ſapientiâ ſuâ eructans ante univerſa.

JUSTINUS MARTYR. [a] Λόγος πρωτότοκος ὢν τοῦ Θεοῦ, καὶ θεὸς ὑπάρχει, καὶ πρότερον ἀφ' ἧς τοῦ πυρὸς μορφῆς καὶ εἰκόνος ἀσωμάτου τῷ Μωσεῖ καὶ τοῖς ἑτέροις προφήταις ἐφάνη· [c] νῦν δ' ἐν χρόνοις τῆς ὑμετέρας ἀρχῆς, ἀφ' παρθένου ἀνθρωπος γενόμενος, κατὰ τὸ τοῦ πατρὸς βούλημα, [f] ὑπὲρ σωτηρίας τῶν πιστευόντων αὐτῷ καὶ ἐξουθενηθῆναι καὶ παθεῖν ὑπέμεινεν. *Apol.* I. *c.* 83.

Verbum, Dei primogenitus, eſt etiam Deus, & priùs per ignis formam & imaginem incorpoream Moſi & cæteris Prophetis apparuit. Nunc autem imperii veſtri temporibus, ex Virgine homo genitus, juxta Patris conſilium, propter ſalutem ei credentium nullificari & pati ſuſtinuit.

IRENÆUS. [a] Μάθετε ἀνόητοι, ὅτι Ἰησοῦς ὁ παθὼν ὑπὲρ ἡμῶν, ὁ κατασκηνώσας ἐν ἡμῖν, ἔστιν αὐτὸς ὅτιν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, *adv. Hær. l.* 1. *c.* 1. §. 20.

Diſcite inſenſati, quoniam Jeſus, qui paſſus eſt pro nobis, qui inhabitavit in nobis, idem ipſe eſt Verbum Dei.

[d] Verè Homo & verè Deus. *ib. l.* 4. *c.* 14.

CLE-

CLEMENS ALEXANDRINUS. [b] Προεῖδε ὁ Κύριος ἡμῶν ὡς θεὸς καὶ ἃ μέλλει διερωτηθήσεσθαι καὶ ἃ μέλλει τις αὐτῷ ἀποκρίνεσθαι. *Quis div. Salv. c. 6.* [f] Διὰ τοῦτο καὶ αὐτὸς κατῆλθε· διὰ τοῦτο ἄνθρωπον ἀνέδυ, ἵνα πρὸς τὴν ἡμετέραν ἀσθένειαν οὓς ἠγάπησε μετρηθεὶς, ἡμᾶς πρὸς τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν ἀντιμετρήσῃ. καὶ μέλλων ἀσένδεσθαι καὶ λύτρον ἑαυτὸν ἐπιδιδοὺς, καινὴν ἡμῖν διαθήκην καταλιμπάνει. *ib. c. 37.*

ORIGENES. [a] Ἴσωσαν οἱ ἐγκαλοῦντες, ὅτι ὃν μὲν νομίζομεν καὶ πεπείσμεθα ἀρχῆθεν εἶναι Θεὸν καὶ υἱὸν Θεοῦ, οὗτος ἡ αὐτολόγος ἐστὶ καὶ ἡ αὐτοσοφία καὶ ἡ αὐτοαλήθεια· [c] Τὸ δὲ Θνητὸν αὐτοῦ σῶμα, καὶ τὴν ἀνθρωπίνην ἐν αὐτῷ ψυχὴν, τῇ πρὸς ἐκεῖνο οὐ μόνον κοινωνίᾳ, ἀλλὰ καὶ ἑνώσει καὶ κατακράσει τὰ μέγιστά φαμεν προσειληφέναι, καὶ τῆς ἐκείνου θειότητος κεκοινωνηκότα εἰς Θεὸν μεταβεβηκέναι. *contra Celsum. l. 3. p. 135.* [a] Ὁ μὲν δημιουργὸς τοῦδε τοῦ παντὸς, υἱός ἐστι τοῦ θεοῦ, ... [d] εἰ δὲ τῷ τηλικούτῳ υἱῷ θεοῦ ἡνῶσθαι φάσκοντες τῇ ἄκρᾳ μετοχῇ ἐκείνου τὴν τοῦ Ἰησοῦ ψυχὴν, οὐκ ἔτι χωριζομένην ἀπ' ἐκείνου αὐτὴν, οὐδὲν θαυμαστόν. *ib. l. 6. p. 308.*

Præsciebat Dominus noster ut Deus, tum quæ interrogandus erat, tum quod responsum erat accepturus. . . . . Propter hoc & ipse descendit: propter hoc hominem induit, ut imbecillitati nostræ quos delexit sese commetiens, suæ nobis virtutis mensuram rependeret. Jamque immolandus & se pretium redemptionis dans, novum nobis testamentum reliquit.

Sciant isti criminatores hunc Jesum quem jam olim Deum esse credimus Deique filium, esse ipsum Verbum, ipsam Sapientiam, & ipsam Veritatem. Cæterùm mortale ejus corpus & humanam in eo animam, illius verbi non solùm communicatione, sed etiam unione & permixtione tantum divinitatis assumpsisse, ut Deus fieret. . . . . Hujus universitatis conditor est Dei filius. . . . . Quod autem tanto Dei filio anima Jesu dicitur unita per summam participationem, nunquam ab eo separanda, nil mirum est.

Art. 2.

Art. 2. TERTULLIANUS. [a] Hunc ex Deo prolatum dicimus, & prolatione generatum, & idcirco filium & Deum dictum ex unitate substantiæ: nam & Deus Spiritus. . . . Quod de Deo profectum est Deus est & Dei Filius, & unus ambo. . . . [c] Iste Dei radius, ut retro semper prædicabatur, delapsus in virginem quandam, & in utero ejus caro figurata, nascitur homo Deo mistus. *adv. Gentes c.* 21.

CYPRIANUS. [a] Hic est Virtus Dei, hic ratio, hic Sapientia ejus & Gloria: [c] hic in virginem illabitur; carnem, Spiritu Sancto cooperante, induitur. Deus cum homine miscetur: hic Deus noster, hic Christus est, [f] qui Mediator duorum, hominem induit quem perducat ad Patrem. Quod homo est, esse Christus voluit, ut & homo possit esse quod Christus est. *de Idol. Van.*

ARNOBIUS. [b] Ergone, inquiet aliquis furens, iratus, & percitus, Deus ille est Christus? Deus respondebimus, & interiorum potentiarum Deus. *adv. Gentes. l.* 1. *pag.* 12.

De Descensu Christi ad Inferos.

III. QUemadmodum Christus pro nobis mortuus est, & sepultus, [a] ita est etiam credendus [1] ad inferos descendisse.

[a] Act. 2. 27.

1 *Ad inferos.* Anima Christi *ire iussa*, i. e. statum animarum à corporibus separatarum abiit.

Pearson in Symbol. Art. 5.
Hammond's Pract. Cat. l. 5. §. 2.
Nowell Catech. pag. 70, 71.
Field of the Church, l. 5. c. 19.

IRENÆUS. [a] Cum Dominus in medio umbræ mortis obierit, ubi animæ mortuorum erant, post deinde

Act 2. 27 Quoniam non derelinques Animam meam in Inferos; nec dabis Sanctum tuum videre Corruptionem.

1 Pet 3. 18 & 19 Quia et Christus pro Peccatis passus fuit, justus pro injustis: ut nos adduceret, morte quidem affectus Carne, vivificatus autem Spiritu. Per quem etiam Spiritibus qui sunt in Carcere prodiens prædicavit.

Eph 4. 9 Cæterum illud ascendit quid est nisi quod etiam descenderat prius in inferiores partes Terræ.

Matt 28.6 Luke 24.39 Joan 20.27 Act 10.41 Marc 16.19 Act 3.20 Act 10.42

Resurrexit enim prout dixit.
Videte manus meas et Pedes meos: nam ipse ego sum: contrectate me et videte: nam Spiritus Carnem et Ossa non habet, sicut me conspicitis habere.
Deinde dixit Thomæ, Infer Digitum tuum huc; et vide manus meas, et profer manum tuam, et immitte in Latus meum, et ne esto incredulus, sed credulus.
Non toti Populo, sed Testibus quos Ipse prius designaverat, nimirum nobis qui comedimus ac bibimus una cum eo, postq.^m resurrexit a Mortuis.
Dominus igitur postquam loquutus fuisset eis, sursum receptus est in Cælum, et sedet ad Dextram Dei.
Et misit prius prædicatum vobis J. Christum.
Mandavit autem nobis, ut prædicemus Populo, et cum testificatione declaremus eum esse qui definitus sit a Deo, Judex vivorum ac mortuorum.

deinde corporaliter resurrexit, & post resurrectionem assumptus est; manifestum est &c. *adv. Hær. l. 5. c. 31.* Art. 4.

TERTULLIANUS. [a] Quod si Christus Deus quia & homo Mortuus secundum Scripturas & Sepultus secundum easdem, huic quoque legi satisfecit formâ humanæ mortis apud inferos functus &c. *de animâ. c. 55.*

CYPRIANUS. [a] Quod à morte non vinceretur, nec apud Inferos remansurus esset. *Testim. adv. Judæos, l. 2. n. 24.*

De Resurrectione Christi.

IV. [1] CHristus vere à mortuis resurrexit, [b] suumque corpus cum carne, ossibus, [c] omnibusque ad integritatem humanæ naturæ pertinentibus, recepit: [d] cum quibus [2] in cœlum ascendit, [e] ibique residet, [3] quoad extremo die [f] ad judicandos homines reversurus sit.

a Mat. 28. 6.
b Luc. 24. 39.
c Joh. 20. 27. Act. 10. 41, 42.
d Marc. 16. 19.
e Act. 3. 20, 21.
f Act. 10. 42.

1 *Christus, vere, &c.* Eodem enim cum corpore, quod crucifixum & sepultum est, resurrexit.

Pearson in Symbol. Art. 5. *Scott's* Christian Life, part 2. c. 7. §. 13. *Nelson's* Festivals, Easter-day. Homily of the Resurrection. *Nowelli* Catech. p. 71, 72.

2 *In cœlum ascendit*, nempe in cœlum supremum, ibique residet ad dextram Patris, & pro nobis intercedit.

Nowelli Catech. p. 73. *Pearson* in Symbol. Art. 6. *Scott's* Christ. Life, part 2. c. 7. §. 5. *Nelson's* Festivals, Ascension-day.

3 *Quoad extremo die, &c.* Durationi hujus mundi certus proculdubio annorum, quin & dierum, assignatus est numerus, etiamsi Angelos pariter ac nos lateat. Quo elapso à cœlo redibit Christus omnes homines tam vivos quam mortuos judicaturus, & tunc reddet

Art. 4. reddet unicuique secundum opera sua.

Nowelli Catech. p. 86. *Nelson's* Festivals, c. 2. *Pearson* in Symbol. Art. 7. *Sherlock* of Judgment. *Scott's* Christ. Life, part 2. c. 7. §. 11.

IGNATIUS. [a] Ἐγὼ γὰρ καὶ μετὰ ἀνάστασιν ἐν σαρκὶ αὐτὸν οἶδα, καὶ πιστεύω ὄντα. Καὶ ὅτε πρὸς τοὺς περὶ Πέτρον ἦλθεν, ἔφη αὐτοῖς, λάβετε, ψηλαφήσατέ με, καὶ ἴδετε ὅτι οὐκ εἰμὶ δαιμόνιον ἀσώματον. *ad Smyrn.*

Ego enim & post resurrectionem in carne ipsum fuisse novi. Et quando ad eos, qui circa Petrum, venit, ait ipsis, Apprehendite, palpate me, & videte, quoniam non sum Dæmonium incorporeum.

IRENÆUS. [b] Christus in carnis substantiâ surrexit & ostendit discipulis figuram clavorum & apertionem lateris, hæc autem sunt indicia carnis ejus quæ resurrexit à mortuis. *adv. Hær. l. 5. c. 7.* [c] Unum & eundem sciens Jesum Christum, cui apertæ sunt portæ cœli propter carnalem ejus assumptionem: [f] qui etiam eâdem carne, in quâ passus est, veniet. *l. 3. c. 18.*

TERTULLIANUS. [b] De corporis autem veritate quid potest clarius? cum hæsitantibus eis ne phantasma esset, imo phantasma credentibus? Quid turbati estis? inquit, & quid cogitationes subeunt in corda vestra? videte manus meas & pedes, quia ego ipse sum, quoniam Spiritus ossa non habet sicut me videtis habere. *adv. Marcion. l. 4. c. 43.*

De Spiritu Sancto.

a Joh. 15. 26.
b 1 Pet. 1. 11.
c 1 Cor. 3. 16, 17. ib. 6. 19.
Act. 5. 3, 4.

V. [1] SPiritus Sanctus à [a] Patre & [b] Filio procedens [c] ejusdem est cum Patre, & Filio essentiæ, majestatis, & gloriæ, verus, ac æternus [2] Deus.

1 Quum

Joh. 15.26 Cum autem venerit Advocatus ille quem ego mittam vobis a Patre, Spiritus, inquam ille veritatis, qui a Patre emanat, ille testabitur de me.

1 Pet. 1.11 Scrutantes in quem aut qualem tempus articulum præmunciis ille qui in ipsis erat Spiritus Christi, declarans eventuras Christo passiones, et gloriam illas consequuturam.

1 Corinth. 3.16.17 An nescitis vos esse templum Dei, et Spiritum Dei habitare in vobis? Si quis templum Dei violat, hunc perdet Deus: nam templum Dei sanctum est, quod estis vos.

ibid. 6.19 An ignoratis corpus vestrum esse templum Spiritus sancti, qui est in vobis, quem habetis a Deo, nec vos ejus vestris Juris.

1 Quam istæ operationes Spiritui Sancto attribuantur, quæ [illegible] Patre & Filio [illegible] Sanctis, [illegible] Christi [illegible] Christi [illegible] Templo [illegible] Sanctus [illegible] Deus, Pater & Filius [illegible] & invocandus.

Homil. [illegible] part. 1. [illegible]

[illegible] Christian Life, [illegible] Art. 5.

[illegible] Spiritus Sancti [illegible]

[illegible]

[illegible]

Art. 5.

1 Quum iſtæ operationes Spiritui Sancto attribuantur, quæ non, niſi perſonæ à Patre & Filio diſtinctæ, attribui poſſunt, uti intercedere pro Sanctis, *Rom.* 8. 27. venire miſſum à Patre in nomine Chriſti *Joh.* 14. 26. recipere quæ ſunt Chriſti & aliis oſtendere *Joh.* 16. 14. quinatiam eidem attribuantur ea quæ ſoli Deo attribui poſſunt, verbi gratia, Fidelium corpora ſibi habere in Templa 1 *Cor.* 3. 16. 6. 19. imo Eccleſiam totam ſibi æque ac Patri & Filio dedicatam *Mat.* 28. 19. neceſſe eſt ut Spiritus Sanctus ſit verus & æternus Deus, Patri & Filio æqualis, unaque cum illis adorandus & invocandus.

Homily on Whit-Sunday, part 1. *Pearſon* in Symbol. Art. 8. *Scot's* Chriſtian Life, part 2. c. 7. §. 1. *Nelſon's* Feſtivals, Trinity-Sunday. *Prideaux* Faſc. Controv. C. 2. Q. 5, 6. *Andrews* on *Acts* 19, 1, 2, 3.

2 Deitatis Spiritus Sancti famoſiſſimus oppugnator fuit *Macedonius*, Patriarcha *Conſtantinopolitanus*. Hæreſis ipſa dicta *Pneumatomachorum*, negans ſc. Spiritus Sancti Divinitatem, aſſerenſque vim tantum eſſe creatam, famulum ac miniſtrum Filii. Quam ut tolleret Concilium *Conſtantinopolitanum* primum, verbis in Symbolo *Niceno* εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον adjunxit τὸ Κύριον, τὸ ζωοποιὸν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, τὸ σὺν Πατρὶ καὶ Υἱῷ συμπροσκυνούμενον καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν προφητῶν.

v. *Pearſon* in Symbol. p. 325.

JUSTINUS MARTYR. c Τὸν αὐτῶ τῶ ὄντως Θεῶ μαθόντες καὶ ἐν δευτέρᾳ χώρᾳ ἔχοντες, πνεῦμά τε προφητικὸν ἐν τρίτῃ τάξει, ὅτι μετὰ λόγου τιμῶμεν, ἀποδείξομεν. *Apolog.* I. c. 16. Πνεῦμα τὸ προφητικὸν σεβόμεθα, καὶ προσκυνοῦμεν. *ib.* c. 6.

Scientes Filium ipſius veri Dei, & ſecundo loco habentes, & Spiritum propheticum ordine tertium, quòd cum ratione honoremus demonſtrabimus. . . . . Spiritum propheticum colimus & adoramus.

IRENÆUS. d Eccleſia per univerſum orbem uſque ad fines terræ ſeminata, & ab Apoſtolis & Diſcipulis eorum accepit eam fidem, quæ eſt in unum Jeſum Chriſtum filium Dei, incarnatum pro noſtrâ ſalute; & in Spiritum Sanctum qui per prophetas prædicavit &c. *adv. Hær. l.* 1. *c.* 2.

c Miniſtrat ei ad omnia ſua progenies & figura-

tio

Art. 5. tio ſua, i. e. Filius & Spiritus Sanctus, Verbum & Sapientia; quibus ſerviunt & ſubjecti ſunt omnes Angeli. *ib. l.* 4. *c.* 17.

[c] Quoniam autem & Sapientia, quæ eſt Spiritus, erat apud Deum ante omnem conſtitutionem per Salomonem ait: Deus Sapientiâ fundavit terram. *ib. l.* 4. *c.* 37.

Nunc partem aliquam Spiritûs ejus ſumimus ad perfectionem & præparationem incorruptelæ, paulatim aſſueſcentes capere & portare Deum. *ib. l.* 5. *c.* 8.

TERTULLIANUS. [a] Hic interim acceptum à patre munus [b] effudit Spiritum Sanctum, tertium nomen Divinitatis & tertium gradum Majeſtatis. *adv. Praxeam. cap.* 30.

CYPRIANUS. [c] Si templum Dei factus eſt, quæro cujus Dei? Si Creatoris, non potuit, qui in eum non credidit; ſi Chriſti, nec hujus fieri poteſt templum, qui negat Deum Chriſtum: ſi Spiritus Sancti, cum tres unum ſint, quomodo Spiritus Sanctus placatus eſſe ei poteſt, qui aut Patris, aut Filii inimicus eſt? *Epiſt.* 73.

De divinis Scripturis, quod ſufficiant ad Salutem.

[a] 2 Tim. 3. 15, 16, 17.

VI. [a] SCriptura ſacra continet omnia, [1] quæ ad ſalutem ſunt neceſſaria,

[b] Mat. 15. 9. Gal. 1. 8, 9.

[b] ita ut [2] quicquid in ea nec legitur, neque inde probari poteſt, non ſit à quoquam exigendum, ut tanquam articulus fidei credatur, aut ad ſalutis neceſſitatem requiri putetur.

Sacræ Scripturæ nomine, eos [3] Canonicos libros veteris, & novi Teſtamenti intelligimus,

ligimus, de quorum auctoritate, in [4] Ecclesia nunquam dubitatum est. Art. 6.

De nominibus, & numero librorum sacræ Canonicæ Scripturæ veteris Testamenti.

Genesis.
Exodus.
Leviticus.
Numeri.
Deuteron.
Josuæ.
Judicum.
Ruth.
Prior liber Samuelis.
Secundus liber Sam.
Prior liber Regum.
Secund. liber Regum.
Prior lib. Paralipom.
Secundus liber Paralipomen.
Primus liber Esdræ.
[5] Secundus lib. Esdræ.
Liber Hester.
Liber Job.
Psalmi.
Proverbia.
Ecclesiastes, vel Concionator.
Cantica Solomonis.
4. Prophetæ Majores.
12. Proph. Minores.

Alios autem libros (ut ait * Hieronymus) *legit quidem Ecclesia, ad exempla vitæ, & formandos mores: illos tamen ad dogmata confirmanda non adhibet, ut sunt.*

Tertius liber Esdræ.
Quartus liber Esdræ.
Liber Tobiæ.
Liber Judith.
Reliquum lib. Hester.
Liber Sapientiæ.
Liber Jesu fil. Sirach.
Baruch Propheta.
Canticum trium puerorum.
Historia Susannæ.
De Bel & Dracone.

Art. 6. Oratio Manassis. | Secundus liber Maccabæorum.
Prior liber Maccab. |

Novi testamenti omnes libros (ut vulgo recepti sunt) recipimus, & habemus, pro Canonicis.

1 Omnia enim continet Scriptura quæ vel ad *Fidem* vel ad *Praxin* pertinent, extra quæ nihil à nobis exigit Deus.

2 Cum ejus sit Salutis conditiones præscribere, cujus est Salutem ipsam conferre: Hominis non est jubere vel docere alia tanquam ad Salutem necessaria, quam quæ Deus ipse in Scripturis jussit & docuit, quæ & ipse ad Salutem sufficere asserit.

Homily of the reading the Holy Scripture. *Nowelli* Catech. pag. 4. *Jewel's* Apology Def. part 1. c. 8, 9. *Chillingworth's* Rel. Prot. c. 2. *Stanhope* on 2 *Tim.* 3. 16, 17. *Hooker's* Eccles. Pol. lib. 1. §. 14. & l. 2. §. 8. *Field* of the Church, pag. 232, 361, 373. *Prideaux* Fasc. Controv. C. 1. Q. 6, 7. *Hall's* Roma Irreconcil. §. 16. Bp. *Blackhall's* 8 Sermons at Mr. *Boyle's* Lecture.

3 *Canonicos*, i. e. divinitus inspiratos, & nobis in Fidei morumque regulam datos.

4 Ecclesia sc. universa; de paucis enim, nempe Epistola ad Hebræos, Epistolis *Jacobi* & *Judæ*, 2dâ *Petri*, 2dâ & 3tiâ *Johannis* & *Apocalypsi*, à quibusdam Ecclesiis aliquandiu dubitatum est.

Stillingfleet's Orig. Sac. *Grotius* de Ver. Rel. l. 3. *Cosin's* Histor. Scholast. Christian's Birthright §. 2. *Prideaux* Fasc. Controv. C. 1. Q. 2. *Hall's* Roma Irrecon. §. 14. *Field* of the Church, pag. 224, 378.

5 *Secundum Liber Esdræ*, i. e. Liber Nehemiæ.

[a] Præfat. in Proverb.

IGNATIUS. [a] Τὸ εὐαγγέλιον ἀπάρτισμά ἐστιν ἀφθαρσίας. *Epist. ad Philad.* Evangelium est perfectio incorruptionis.

TERTULLIANUS. [a] Nobis curiositate opus non est post Christum Jesum, nec inquisitione post Evangelium. Cum credimus, nihil desideramus ultra credere. Hoc enim prius credimus, non esse quod ultra credere debeamus. *de præscript. adv. Hæres.* c. 8. [b] Scriptum esse doceat Hermogenis officina. Si non est Scriptum, timeat Væ illud adjicientibus

jicientibus aut detrahentibus destinatum. *adv. Hermogen. c. 22.* Art. 6.

CYPRIANUS. [a] Unde est ista traditio? utrumne de Dominica & Evangelica auctoritate descendens, an de Apostolorum mandatis atque Epistolis veniens? Ea enim facienda esse quæ scripta sunt Deus testatur. *Epist. 47.*

IRENÆUS. [a] Scripturæ quidem perfectæ sunt, quippe à Verbo Dei & Spiritu ejus dictæ. *lib. 2. c. 47.* Nos unum & solum verum Deum doctorem sequentes, & regulam veritatis habentes ejus sermones, de iisdem semper eadem dicimus omnes. *l. 4. c. 69.*

ORIGENES. [c] Οὐκ ἀγνοητέον ὅτι, ὅπερ ἔχει τὸ εἶναι τὰς ἐνδιαθήκους βίβλους, ὡς Ἑβραῖοι παραδιδόασι, δύο καὶ εἴκοσιν, ὅσα ὁ Ἑβραίων ἀριθμὸς στοιχεῖα ἐστιν. *Philocal. cap. 3.*

Non ignorandum est, veteris Testamenti libros, ut Hebræi tradunt, esse viginti duos, quibus æqualis est numerus Elementorum Hebræorum.

De veteri Testamento.

VII. [a] [1] TEstamentum vetus novo contrarium non est, [2] quandoquidem [b] tam in veteri, quam in novo per Christum, qui [c] unicus est [3] mediator Dei, & hominum, Deus & homo, æterna vita humano generi est proposita. [d] Quare male sentiunt, [4] qui veteres tantum in promissiones temporarias speravisse confingunt. [e] Quanquam [5] lex à Deo data per Mosen (quoad Cere-

[a] Mat. 5. 17, 18. Act. 18. 28. Joan. 5. 39. 46.
[b] Gen. 3. 15. ib. 12. 3. Dan. 12 2, 3.
[c] 1 Tim 2 5.
[d] Hebr. 11. 10, 14, 26, 25.
[e] Gal. 3. 25. ib. 5. 1. Col. 2. 16, 17. Act. 15. Hebr. 7. 12. 28.

Art. 7. monias & ritus. Chriſtianos non aſtringat, neque civilia ejus præcepta in aliquâ republicâ neceſſariò recipi debeant, [f] nihilominus tamen [6] ab obedientia mandatorum (quæ moralia vocantur) nullus (quantumvis Chriſtianus) eſt ſolutus.

[f] Jac. 2. 8, 9, 10, 11.

1 Tantum abeſt ut V. & N. Teſtamenta ſint ſibi invicem contraria, ut ſe mutuò ſtabiliant, ſibique invicem auctoritatem concilient.

2 Idem eſt utrique propoſitum, nempe æterna hominum per Chriſtum Salus. *Vetus* quidem Legem nobis dat, eandemque obſervantibus ſalutem promittit. Quum tamen ea ſit humanæ naturæ infirmitas, ut Legem implere non poſſit; per Legem Nemo ſalvatur. Ideoque Chriſtum, unicum ſalutis auctorem, per Cæremoniarum umbras, Typos & Prophetias indigitat Teſtamentum *Vetus*, *Novum*que clarè oſtentat. *Rom.* 3. 21. & 16. 26. *Gal.* 3. 24.

v. *Hammond*'s Pract. Cat. l. 1. §. 1. Preface to the Whole duty of Man, §. 12, &c. *Cleget* on 2 *Pet.* 1. 19. *Nowelli* Cat. pag. 41.

3 *Mediator*, tam *Interceſſionis* quam *Redemptionis*. 1 *Joh.* 2. 1.

v. *Scott*'s Chriſt. Life, part 2. c. 7. §. 1. & 6. *Nowelli* Cat. p. 109.

4 Veteres Spiritualia & æterna ſperaſſe ſatis patet ex *Heb.* 11.

Field of the Church, l. 1. c. 5.

5 Moſaicæ Legis Cæremonias abolendas fore prædicit Deus *Jer.* 31. 31, 32.

Stillingfleet's Orig. Sac. l. 2. c. 7.

6 Mandata Moralia ad naturam humanam adeo ſunt accommodata, ut, ſi irrita fierent, miſerrimus eſſet hominum ſtatus; denuo hæc rata fecit ipſe Chriſtus *Mat.* 5. 17, 18, 19, 20.

Hammond's Pract. Cat. l. 2. §. 3. *Hooker*'s Eccl. Pol. lib. 1. §. 15.

IGNATIUS. [b] Τὺς προφήτας ἀγαπῶμεν, διὰ τὸ καὶ αὐτοὺς τὸ εὐαγγέλιον κατηγγελκέναι, καὶ εἰς αὐτὸν ἐλπίζειν, καὶ αὐτὸν ἀναμένειν. *Epiſt. ad Philad.*

Prophetas diligamus, propter & ipſos Evangelium annunciaſſe, & in Chriſtum ſperare, & ipſum expectare.

[c] Απὸ τὴν

[c] Ατοπόν ἐστι Χριστὸν Ἰησοῦν λαλεῖν, καὶ Ἰουδαΐζειν. *Epiſt. ad Magneſ.*

Inconveniens eſt Jeſum Chriſtum perfari, & Judaizare. Art. 7.

THEOPHILUS ANTIOCH. [b] Ἐπὶ μὲν καὶ περὶ δικαιοσύνης, ἧς ὁ νόμος εἴρηκεν, ἀκόλουθα συνείρεται καὶ τὰ τῶν προφητῶν, καὶ ἔστι συναγωγίων ἔχειν, διὰ τὸ τοὺς πάντας πνευματοφόρους ἑνὶ πνεύματι θεῖῳ λελαληκέναι. *ad Autolyc. l. 3. pag. 225.*

Præterea de Juſtitiâ, de quâ Lex loquitur, ſimilia reperiuntur Prophetarum & Evangeliſtarum ſcripta continere; nam uno eodemque divino Spiritu inflati, omnes locuti ſunt.

IRENÆUS. [b] Non ergo quorundam infidelitatem Legi aſcribant: non enim Lex prohibebat eos credere in Filium Dei, ſed & adhortabatur dicens, non aliter ſalvari homines ab antiqua ſerpentis plaga, niſi credant in eum, qui ſecundum ſimilitudinem carnis peccati in ligno martyrii exaltatur à terra, & omnia trahit ad ſe, & vivificat mortuos. *adv. Hæreſ. l. 4. c. 5.* [c] Quoniam à Moyſe Lex inchoavit conſequenter in Joanne deſivit, ad impletionem ejus advenerat Chriſtus *ib. c. 8.* [f] Quia Dominus naturalia Legis, per quæ homo juſtificatur, quæ etiam ante Legis dationem cuſtodiebant, qui fide juſtificabantur & placebant Deo, non diſſolvit, ſed extendit, ſed & implevit ex ſermonibus ejus oſtenditur: *Dictum eſt enim*, inquit, *antiquis* &c. *ib. c. 27.*

ORIGENES. [a] Ὁ πνευματικὸς σύμβολος τοῦ τοῦ Θεοῦ μουσικοῦ ἐν τὸ τέλειον οἶδε καὶ ἁρμοσμένον ὄργανον τοῦ Θεοῦ εἶναι πᾶσαν τοῦ χαροῦ, μίαν ἀποτελοῦν ἐκ διαφόρων φθόγγων σωτήριον τοῖς μανθάνειν ἐθέλουσι φωνὴν, καταπαύουσαν καὶ καλύ-

Divinâ muſicâ eruditus novit perfectum & aptum Inſtrumentum Dei Scripturam univerſam, quæ unam abſolvit ex diverſis ſonis, iis qui diſcere volunt, ſalutarem vocem, vim omnem mali ſpiri-

σαν

Art. 7. σαν ἐπέχουσαν πᾶσαν πονηρὸν πνεύματος. *Philocal. cap. 6.*

[c] Μὴ βουλομένη γὰ ὁ πάλαι μὲν τὸν νόμον διδοῦσα σφέτερα, νυνὶ δὲ Ιησοῦ Χριστοῦ εὐαγγέλιον, κρατεῖν ἔτι τὰ Ιουδαίων. καθεῖλεν αὐτῶν τὴν πόλιν, καὶ τὸν ναὸν, &c. *contra Celsum. l. 7. p. 349.*

JUSTINUS MARTYR. [b] Ἐν ταῖς τῶν προφητῶν βίβλοις εὑρομεν προκηρυσσόμενον γεννώμενον ἀπὸ παρθένου . . . . καὶ σταυρούμενον Ιησοῦν τὸν ἡμέτερον Χριστὸν, καὶ ἀποθνήσκοντα. &c. *Apolog. I. c. 39.*

[c] Ηλπίσαμεν δὴ ὁ ἀπὸ Μωσέως, ὁ δὲ ἀπὸ τοῦ νόμου. ὃ γὰρ ἂν τὸ αὐτὸ ὑμῖν ἐποιοῦμεν· νυνὶ δὲ, (ἀνέγνων γὰρ, ὦ Τρύφων) ὅτ' ἔστιν ἡ τελευταῖος νόμος, καὶ ἀπλῆ κυριωτάτη πασῶν, ἣν νῦν δεῖ πάντας ἀνθρώπους, ὅσοι τῆς τοῦ Θεοῦ κληρονομίας ἀντιποιοῦνται. ὁ γὰρ ἐν Χωρὴβ παλαιὸς ἤδη νόμος, *Dialog. cum Tryph. pag. 228. A.*

tûs sedantem & cohibentem.

Providentia, quæ olim Legem dedit, nunc autem Jesu Christi Evangelium, ritus Judaicos adhuc durare nolens, sustulit eorum Urbem,& Templum, &c.

In libris Prophetarum invenimus prænunciatum Jesum Christum nostrum natum ex Virgine . . . . . & crucifixum & mortuum &c.

Speramus autem non per Mosem, neque per Legem, sic namque vobiscum faceremus. Nunc, autem (legi enim ὁ Trypho) futuram fuisse Legem ultimam, ac Testamentum omnium validissimum cui obedire omnes homines nunc oportet, quicunque hæreditatem Dei capessere volunt. Lex enim in Horeb data jam antiquata est.

De

De tribus Symbolis. Art. 8.

VIII. [1] SYmbola tria, [2] Nicænum, [3] Athanasii, & [4] quod vulgo Apostolorum appellatur, [5] omnino recipienda sunt, & credenda; nam firmissimis Scripturarum testimoniis probari possunt. [4] Jud. 3.

1 *Symbola*, ideo sic dicta, quoniam ex his, quasi tesseris, quibusdam militaribus, Christiani Catholici ab Infidelibus & Hæreticis dignoscuntur.

2 *Nicænum*, sic dictum, quia maxima ex parte à Patribus in Concilio *Nicæno* congregatis compositum est. Quæ vero ad Deitatem Spiritus Sancti attinent à Concilio *Constantinopolitano* sunt adjecta, uno [*Filioque*] excepto, quod ab ecclesia occidentali additum est. *Field* of the Church, l. 3. c. 1. p. 53. *Pearson* on the Creed, pag. 325.

3 *Athanasii*, sic dicitur, non quia ab Athanasio conscriptum sit, sed quia ejusdem sententiam satis feliciter exprimat, qui fuit orthodoxæ Fidei celeberrimus propugnator.

4 *Vulgo Apost.* Ab Apostolis enim ipsis conscriptum esse haud satis constat. *Hooker's* Eccl. Pol. l. 5. §. 42. *Wall's* Hist. of Infant Bapt. part 2. c. 9. §. 10. *Cave's* Hist. Lit. Vol. 1. p. 146. & Vita Athanasii §. 6. n. 10. *Bull's* Judic. Eccles. Cath. c. 5. *Waterland's* Critic. Hist. of the *Athanasian* Creed.

5 *Omnino* &c. Quotquot igitur huic Articulorum libro subscribunt, nec tamen Symbola hæc cum S. Scripturis congruere credunt, & Deo & Hominibus fœdissimè mentiuntur.

Singula fere in Symbolis istis contenta jam supra habes Patrum testimoniis confirmata. At quoniam Hæretici in Patres Nicænos & Athanasium quasi fidei Christianæ corruptores, acerbè & contumeliosè invehantur; Ecce Fidei Expositiones Nicænâ antiquiores.

Expo-

Art. 8.

Expoſitio Fidei Catholicæ ex Irenæo *adv. Hær. l. 1. c. 2.*

Eccleſia per univerſum orbem uſque ad fines terræ ſeminata, & ab Apoſtolis & Diſcipulis eorum accepit eam fidem, quæ eſt in unum Deum, Patrem omnipotentem, qui fecit cœlum & terram, & mare, & omnia, quæ in eis ſunt: & in unum Jeſum Chriſtum filium Dei, incarnatum pro noſtra ſalute; & in Spiritum Sanctum, qui per Prophetas prædicavit diſpoſitiones Dei, & adventum, & eam, quæ eſt ex Virgine, generationem, & paſſionem, & reſurrectionem à mortuis, & in carne in cœlos aſcenſionem dilecti Jeſu Chriſti Domini noſtri, & de cœlis in gloriâ Patris adventum ejus ad recapitulanda univerſa, & reſuſcitandam omnem carnem humani generis, ut Chriſto Jeſu Domino noſtro, & Deo, & Salvatori, & Regi, ſecundum Placitum Patris inviſibilis, omne genu curvet cœleſtium, & terreſtrium, & infernorum, & omnis lingua confiteatur ei, & judicium juſtum in omnibus faciat: Spiritalia quidem nequitiæ, & Angelos tranſgreſſos, atque apoſtatas factos, & impios, & injuſtos, & iniquos, & blaſphemos homines in æternum ignem mittat: juſtis autem & æquis, & præcepta ejus ſervantibus, & in dilectione ejus perſeverantibus, quibuſdam quidem ab initio, quibuſdam autem ex pœnitentiâ, vitam donans, incorruptelam loco muneris conferat, & claritatem æternam circumdet.

Ex Tertulliano *de Præſcript. adv. Heret. cap. 13.*

Regula eſt Fidei illa ſcilicet quâ creditur unum omnino Deum eſſe, nec alium præter mundi conditorem, qui univerſa de nihilo produxerit per Verbum

Art. 8.

Responsa Patris Carbonelli ex Lyranico

Ex Tyrnavien.

Scribam

Verbum ſuum primo omnium emiſſum: id Verbum Filium ejus appellatum, in nomine Dei varie viſum Patriarchis, in Prophetis ſemper auditum, poſtremo delatum ex Spiritu Dei & virtute in Virginem Mariam, carnem factum in utero ejus, & ex eâ natum hominem & eſſe Jeſum Chriſtum: exinde prædicaſſe novam legem, & novam promiſſionem regni cælorum, virtutes feciſſe, fixum cruci, tertiâ die reſurrexiſſe: in cœlos ereptum ſedere ad dextram patris: miſiſſe vicariam vim Spiritûs Sancti qui credentes agat: venturum cum claritate ad ſumendos ſanctos in vitæ æternæ & promiſſiorum cæleſtium fructum, & ad prophanos adjudicandos igni perpetuo, factâ utriuſque partis reſuſcitatione cum carnis reſtitutione. Art. 8.

Vetus Symbolum Eccleſiæ Hierosolymitanæ *ex Cyrillo.*

Credo in unum Deum, Patrem Omnipotentem, factorem cœli & terræ, & viſibilium omnium & inviſibilium. Et in unum Dominum Jeſum Chriſtum Filium Dei unigenitum, ex Patre genitum ante omnia ſæcula, Deum verum per quem omnia facta ſunt: Incarnatum atque hominem factum, crucifixum & ſepultum; & tertiâ die reſurgentem à mortuis, & aſcendentem in cælos, & ſedentem ad dextram Patris; & qui venturus eſt judicare vivos & mortuos, cujus regni non erit finis. Et in Spiritum Sanctum Paracletum, qui locutus eſt per Prophetas. Et in unum Baptiſmum pœnitentiæ, in remiſſionem peccatorum; & in unam Eccleſiam Catholicam; & in carnis reſurrectionem & in vitam æternam.

Art. 8.

Gregorii Thaumaturgi, *Neocæsareæ in Ponto* Episcopi.

Εἷς Θεὸς, Πατὴρ λόγου ζῶντος, σοφίας ὑφεστώσης, καὶ δυνάμεως καὶ χαρακτῆρος ἀϊδίου· τέλειος τελείου γεννήτωρ πατὴρ ὑὸς μονογενοῦς. Εἷς Κύριος, μόνος ἐκ μόνου. Θεὸς ἐκ Θεοῦ· χαρακτὴρ καὶ εἰκὼν τῆς θεότητος, λόγος ἐνεργὴς· σοφία τῆς ὅλων συστάσεως περιεκτική, καὶ δύναμις τῆς ὅλης κτίσεως ποιητική· ὑὸς ἀληθινὸς ἀληθινοῦ πατρὸς, ἀόρατος τοῦ ἀοράτου, καὶ ἄφθαρτος ἀφθάρτου, καὶ ἀθάνατος ἀθανάτου, καὶ ἀΐδιος ἀϊδίου. Καὶ ἓν Πνεῦμα ἅγιον, ἐκ Θεοῦ τὴν ὕπαρξιν ἔχον· καὶ διὰ ὑοῦ φανὲν, δηλαδὴ, τοῖς ἀνθρώποις· εἰκὼν τοῦ ὑοῦ τελείου τελεία. Ζωὴ, ζώντων αἰτία. πηγὴ ἁγία, ἁγιότης, ἁγιασμοῦ χορηγός· ἐν ᾧ φανεροῦται Θεὸς ὁ πατὴρ, ὁ ἐπὶ πάντων καὶ ἐν πᾶσι, καὶ Θεὸς ὁ ὑὸς, ὁ διὰ πάντων· τριὰς τελεία, δόξῃ καὶ ἀϊδιότητι καὶ βασιλείᾳ μὴ μεριζομένη μηδὲ ἀποτρεπομένη. οὔτι οὖν κτιστόν τι ἢ δοῦλον ἐν τῇ τριάδι. οὔτι ἐπείσακτον, ὡς πρότερον μὲν οὐχ ὑπάρχον, ὕστερον δὲ ἐπεισελ-

Unus Deus, Pater Verbi viventis, sapientiæ subsistentis, & potentiæ & characteris sempiterni: perfectus perfecti genitor: Pater filii unigeniti. Unus Dominus, solus ex solo, Deus ex Deo; Character & Imago Deitatis. Verbum efficax. Sapientia constitutionis rerum universarum comprehensiva, & potentia universæ creaturæ effectiva. Filius verus veri Patris, invisibilis, ejus qui est invisibilis, & incorruptilis, ejus qui est incorruptilis, & immortalis, ejus qui est immortalis, & æternus æterni. Et unus Spiritus Sanctus, ex Deo existentiam habens, & qui per Filium apparuit, scilicet hominibus: imago Filii, perfecti perfecta; vita viventium causa; fons sanctus, sanctitas, sanctificationis suppeditator: In quo manifestatur Deus Pater, qui super omnia est & in omnibus, & Deus Filius, qui per omnia est. Trinitas perfecta, quæ gloria & æternitate & regno non dividitur, neque abalienatur. Non igitur creatum quid, aut servum in Trinitate, neque superinductitium, quasi prius non existens, posterius vero

θόν· οὔτε οὖν ἐνέλιπε ποτὲ υἱὸς πατρὸς, οὔτε υἱοῦ τὸ πνεῦμα. ἀλλ' ἄτρεπτος καὶ ἀναλλοίωτος ἡ αὐτὴ τριὰς ἀεί.

adveniens. Non ergo defuit unquam Filius Patri, neque Filio Spiritus; sed immutabilis & invariabilis eadem semper Trinitas. Art. 8.

De Peccato Originali.

IX. [1] PEccatum originis [a] non est (ut fabulantur Pelagiani) in imitatione Adami situm, [b] sed est vitium, & depravatio naturæ, cujuslibet hominis ex Adamo [2] naturaliter propagati: qua fit, [c] ut ab originali justitia quam longissime distet, [d] ad malum sua natura propendeat [e] & caro semper adversus spiritum concupiscat; [f] unde in unoquoque nascentium, [3] iram Dei, atque damnationem meretur. [g] [4] Manet etiam in renatis hæc naturæ depravatio. [h] Qua fit ut affectus, Græce Φρόνημα σαρκὸς (quod alii sapientiam, alii sensum, alii affectum, alii studium carnis interpretantur,) legi Dei non subjiciatur. [i] Et quanquam renatis & credentibus, nulla propter Christum est condemnatio, [k] [5] peccati tamen in sese rationem habere concupiscentiam, fatetur Apostolus.

a Rom. 5. 14.
b Rom. 5. 19.
c Rom. 7. 18.
d Gen. 8. 21.
e Gal. 5. 17.
f Rom. 5. 18.
g Gal. 5. 17.
h Rom. 8. 7.
i Rom. 8. 1.
k Rom. 7. 7.

1 Quum infantibus æque ac Adultis opus sit Mediatore; est sane in iis aliquid remittendum. Id vero, quid nisi peccatum? Porro quum eisdem non convenit imitatio, restat ut Peccatum hoc sit Vitium & depravatio naturæ.

2 *Naturaliter prop.* sic ab hoc reatu eximitur Christus, qui

Art. 9. *supernaturaliter* est propagatus. v. *Pearson* on the Creed, Art. 3. pag. 167.

3 *Iram Dei* &c. Hoc vero, non ideo quòd vetiti fructus comesi crimen Adami posteris imputet Deus, quod quidem ipsi Adamo resipiscenti condonasse creditur; sed quod isto peccato Adamus naturam suam penitus corruperit, & ex corrupto Parente corrupta itidem nascamur progenies. Originali enim Justitiâ amissâ nihil boni in nobis manet, sed ad malum omne naturaliter propendemus: proinde sumus *naturâ filii iræ*, Eph. 2. 3. Et quid mirum, si ab impuris nobis & à Deo aversis aversus etiam sit purissimus Deus? Id potius mirandum, quòd perditis adeo deploratisque ulla tandem inventa sit ad salutem via.

Nowell Catech. p. 53, 54. Homily of the Nativity, and Hom. of the Passion, part 2. *Wall*'s Hist. of Inf. Bapt. part 1. c. 19. *Prideaux* Fasc. Contr. C. 3. Q. 3.

4 *Manet etiam* &c. Hoc certe in dubium revocari non potest, quod tristi nimis experientia plus satis constat.

5 *Peccati tamen* &c. Infirmitatis saltem; nisi enim Voluntatem secum rapiat, Voluntarium certe non est, neque in condemnationem renatis imputabitur.

Nowell Cat. p. 35. *Prideaux* Fasc. Contr. C. 3. Q. 5. *Jewel*'s Def. Apol. part 2. c. 11. Div. 3. *Field* of the Church, l. 3. c. 26.

CLEMENS ROMANUS. [b] Ἔτι δὲ καὶ Ἰὼβ οὕτω γέγραπται. Ἰὼβ ἦν δίκαιος καὶ ἄμεμπτος, ἀληθινὸς, θεοσεβὴς, ἀπεχόμενος ἀπὸ παντὸς κακοῦ· ἀλλ' αὐτὸς ἑαυτῷ κατηγορῶν λέγει, Οὐδεὶς καθαρὸς ἀπὸ ῥύπου οὐδὲ εἰ μιᾶς ἡμέρας ἡ ζωὴ αὐτοῦ. c. 17.

Præterea de Job sic scriptum est, Job erat justus, sine crimine, verax, colens Deum, abstinens ab omni malo; sed ille seipsum accusans dicit, Nemo mundus à sorde etsi vita ejus unius diei fuerit.

IRENÆUS. [b] Quemadmodum in initio per primos, omnes in servitutem redacti sumus debito mortis; sic in ultimo per novissima [f. novissimum] omnes qui ab initio discipuli, emundati & abluti quæ sunt mortis in vitam veniunt Dei. *adv. Hær. l.* 4. *c.* 39.

[b] —— Deum: quem in primo quidem Adam offendimus, non facientes ejus præceptum; in secundo au-

autem Adam reconciliati ſumus, obedientes uſque ad mortem facti. Neque enim alteri cuidam eramus debitores, ſed illi, [b] cujus præceptum tranſgreſſi fueramus à principio. *id. l. 5. c. 16.* Art. 9.

CYPRIANUS. [b] Neminem ſine ſorde & ſine peccato eſſe, apud *Job*, Quis enim mundus à ſordibus? nec unus, etiamſi unius diei ſit vita ejus in terra. Item in *Pſalmo* 50. *Ecce in iniquitatibus conceptus, & in delictis concepit me mater mea.* Item in Epiſtola Joannis: *Si dixerimus quia peccatum non habemus nos ipſos decipimus & veritas in nobis non eſt. Teſtim. ad Quirinum, l. 3. c. 54.*

Porro autem ſi etiam graviſſimis delictoribus & in Deum multum ante peccantibus, cum poſtea crediderint remiſſa peccatorum datur, & à baptiſmo atque à gratia nemo prohibetur; [b] quanto magis prohiberi non debet infans, qui recens natus nihil peccavit, niſi quod ſecundum Adam carnaliter natus contagium mortis antiquæ primâ nativitate contraxit? qui ad remiſſam peccatorum accipiendam hoc ipſo facilius accedit, quod illi remittuntur non propria, ſed aliena peccata. *Epiſt. 64.*

De libero Arbitrio.

X. [a] [1] EA eſt hominis poſt lapſum Adæ conditio, ut ſeſe naturalibus ſuis viribus, & [2] bonis operibus, ad fidem, & invocationem Dei convertere, ac præparare non poſſit. [b] [3] Quare abſque gratia Dei ([4] quæ per Chriſtum eſt) nos præveniente, ut

[a] Joh. 15. 4. 5. 6. 44. 1 Cor. 2. 14. 12. 3.

[b] Phil. 2. 13.

Art. 10. ut velimus; & cooperante, dum volumus, ad pietatis opera facienda, quæ Deo grata sunt, & accepta, nihil valemus.

1 Hominem creavit Deus in suo genere perfectum & libero ad bonum æque ac malum arbitrio. Sed ex hac libertate Homo in peccatum lapsus decidit, Arbitrii sui vires infregit, quoad bonum liber esse desiit, & factus est Servus peccati. Exinde enim ea est humani Intellectus cæcitas, ea Voluntatis perversitas, isque Passionum appetituumque impetus, ut Homo sibi relictus neque cernere neque eligere possit ea quæ vere bona sunt, sed in contraria rapiatur. Quare Apostolus ait Eos qui in carne sunt, Deo placere non posse *Rom.* 8. 8. Hinc nobis opus est ad omne bonum Sancti Spiritus auxilio. Quod cum excellentissimum sit Dei donum, gratisque datum, *Gratia ἀπ' ἐξοχὴν* dicitur. Et nulli quidem deesse videtur, qui non deest sibi.

2 *Bonis operibus.* Opera ante gratiam Christi facta possunt quandam boni speciem præ se ferre, unde *bona* dicuntur sed improprie. Bona enim revera non sunt. v. Art. 13.

3 *Quare absque gratia Dei* &c. Neque enim credere possumus nisi Deus aperiat corda, *Act.* 6. 14. neque velle, neque agere, nisi ille utrumque in nobis operetur. *Phil.* 2. 13.

Nowell Catech. pag. 104. *Hammond*'s Pract. Cat. l. 5. §. 4. *Wall*'s Hist. of Inf. Bapt. part 1. c. 19. *Prideaux* Fasc. Contr. C. 3. Q. 4. *Hall*'s Roma Irreconcil. §. 8. *Field* of the Church, p. 281. *Pearson* on the Creed, p. 327.

4 *Quæ per Christum est.* Omnia Spiritualia beneficia, quæ Deus in homines contulit, per & propter Christum solum contulit. Quapropter Veteres etiam quotquot Deo placuerunt (quosdam autem ex Veteribus Deo placuisse constat, *Hebr.* 11. 5.) id fecerunt non proprii Arbitrii viribus, sed gratia Dei adjuti, quæ tunc etiam erat per Christum. Hic enim meritis suis omnes mundi ætates affecit, ideoque dicitur Agnus mactatus à jactis mundi fundamentis. *Apoc.* 13. 8. Hic etiam Articulus Pelagianos ferit, qui asseruerunt homines naturalibus suis viribus satis esse instructos ad bona opera facienda, & gratiam Dei, quâ facilius ejus jussa observemus, secundum merita nostra dari. v. *Augustin.* de Hær. c. 88.

CLE-

CLEMENS ALEXANDRINUS. [a] Καθ' αὐτὸν μὲν ἀσκῶν καὶ διαπονούμενος ἀπαθείαν ἄνθρωπος, οὐδὲν ἀνύει· ἐὰν δὲ γένηται δῆλος ὑπερεπιθυμῶν τούτου καὶ διεσπουδακώς, τῇ προσθήκῃ τῆς τοῦ θεοῦ δυνάμεως περιγίνεται. Βουλομέναις μὲν γὰρ ὁ Θεὸς ταῖς ψυχαῖς συνεπιπνοῖ. *Quis dives salv. c. 21.*

Homo à se operam ponens & laborans ut pravos affectus comprimat, nihil perficit: at si vehementius cupiat, & diligentiam omnem adhibeat, accessu divinæ virtutis, voti sit compos. Deus enim volentibus animis aspirat. Art. 10.

IRENÆUS. Propter hoc ergo signum salutis nostræ, eum qui ex Virgine Emmanuel est, ipse Dominus dedit, quoniam ipse Dominus erat qui salvabat eos, quia per semet ipsos non habebant salvari: & propter hoc Paulus infirmitatem hominis annuntians, ait; *Scio enim quoniam non habitat in carne meâ bonum*; significans, quoniam non à nobis, sed à Deo est bonum salutis nostræ. Et iterum: *Miser ego homo, quis me liberabit de corpore mortis hujus?* Deinde infert liberatorem; *Gratia Jesu Christi Domini nostri. adv. Hær. l. 3. c. 22.*

[a] Nec enim potest quisquam extra Dominica constitutus bona, sibimetipsi acquirere salutis elementa. *id. l. 4. c. 27.*

TERTULLIANUS. [a] Sic ipse pronuntiavit, non suam, sed Patris facere se voluntatem: sine dubio quæ faciebat, ea erant voluntas patris, ad quæ nunc nos velut ad exemplaria provocamur, ut & prædicemus, & operemur, & sustineamus ad mortem usque. Quæ ut ut implere possimus, opus est Dei voluntate. *de Oratione c. 4.*

MVSEVM BRITANNICVM

De

Art. 11.

De Hominis Justificatione.

a Rom. 3. 24, 25, 26. Eph. 2. 8, 9.

XI. [a] [1] TAntum propter meritum Domini, ac Servatoris nostri Jesu Christi, [2] per fidem, non propter opera, & merita nostra, justi coram Deo reputamur.

b Rom. 5. 1, 2.

[b] Quare [3] solâ fide nos justificari, doctrina est saluberrima, ac consolationis plenissima, ut in homiliâ de justificatione hominis, fusius explicatur.

1 Quum optima etiam optimorum opera sint imperfecta, adeo ut, si Deus intraret in judicium cum servis suis, nemo in conspectu ejus justificaretur, *Psalm.* 143. 2. sequitur omnes, quotquot justificantur, tantùm propter merita Christi justificari per Fidem, vivam sc. quæ per Charitatem operatur. *Galat.* 5. 6.

2 *Per fidem.* Nota per fidem nos justificari, non propter fidem. Neque enim Fidei nostræ plus meriti inest quam Operibus; quum ipsa etiam sit in nobis imperfecta, & tota, quantacunque sit, sit Dei donum, *Ephes.* 2. 8. Fides igitur non est causa, sed conditio justificationis nostræ, quæ soli Dei benignitati meritisque Christi attribuenda est.

3 *Sola fide.* Verâ fide haud citiùs imbuitur animus, quam Homo justus coram Deo reputatur. *Corde* enim *Creditur ad Justitiam*, Rom. 10. 10. At oris etiam confessio, cæteraque bona opera requiruntur ad salutem, ubi ea faciendi adest facultas. Sin vero hæc desit, Fides sola sufficit.

Nowell Catech. p. 98, 129. Homilies of Salvation and Faith. *Hammon.* Pract. Cat. l. 1. §. 4. *Prideaux* Fasc. Contr. C. 5. Q. 5. *Blackhall* on *James* 2. 24. *Hooker*'s Discourse of Justification. *Hall*'s Roma Irreconcil. §. 7. *Jewel*'s Def. Apol. part 1. ch. 9. Div. 4.

CLEMENS ROMANUS. [a] Καὶ ἡμεῖς ἐν θελήματι ὄντες ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ κληθέντες, οὐ δι' ἑαυτῶν δικαιούμεθα, οὐδὲ διὰ τῆς ἡμετέρ-

Nos etiam ex voluntate ejus in Christo Jesu vocati, non per nos ipsos justificamur, neque per sapientiam nostram, in-

gus

Art. 11.

De Hominis Justificatione.

XI. Tantum propter meritum Domini, ac Servatoris nostri Jesu Christi, per fidem, non propter opera, ac merita nostra, justi coram Deo reputamur. Quare soli fide nos justificari, doctrina est Gubernata, ac consolationis plenissima, ut in homilia de justificatione hominis, infra explicatur.

Quum optima etiam opinionum opera sint imperfecta, [illegible] in Deo [illegible] judicium [illegible] in conspectu [illegible] *Psalm.* [illegible] sequitur [illegible] propter justificantur, [illegible] propter merita [illegible] justificari per fidem, [illegible] *Gal.* [illegible]

[illegible] justificari, non propter fidem. Neque enim Fide nostra [illegible] merito inest quam Operibus; quam ipsa etiam sit [illegible] imperfecta, [illegible] justificationis nostrae, [illegible]

Dei benignitati [illegible] Christi [illegible]

[illegible] Homo justus coram Deo reputatur. [illegible] *Justitiam*, Rom. 10. 10. Ait oris etiam confessio, [illegible] bonis operibus [illegible] ad salutem [illegible]

Annot. Catech. p. [illegible] Homilia of Salvation and Faith. *Antonius*, Pract. Cat. l. [illegible] *Petrus* Fasc. Contr. [illegible] *Martyr* [illegible] Justificatione. [illegible] *Apol.* [illegible]

Clemens Romanus. [illegible]

Nos etiam ex voluntate, cum in Christo Jesu vocati, non per nos ipsos justificamur, neque per sapientiam nostram, in-

ρας σοφίας, ἢ συνέσεως, ἢ εὐσεβείας, ἢ ἔργον ὧν κατειργασάμεθα ἐν ὁσιότητι καρδίας· ἀλλὰ διὰ τῆς πίστεως, δι' οὗ πάντας τοὺς ἀπ' αἰῶνος ὁ παντοκράτωρ Θεὸς ἐδικαίωσεν. *Epist. ad Cor. c. 32.*

telligentiam, pietatem, vel opera quæ in sanctitate cordis operati sumus; sed per Fidem, per quam Deus omnipotens omnes ab initio justificavit. Art. 11.

IRENÆUS. [a] Fides quæ est ad Deum altissimum justificat hominem, *adver. Hær. l. 4. c. 13. Justus enim ex fide vivet.* Hoc autem, quoniam justus ex fide vivet, per prophetas prædictum fuerat. *ib. c. 67.*

CYPRIANUS. [a] Fidem in totum prodesse & tantum nos posse quantum credimus; in *Genesi*: Et credidit *Abraham* Deo & deputatum est ei ad Justitiam. *Testim. ad Quirin. l. 3. c. 43.*

Et circa *Abraham* benedictio illa præcedens, ad nostrum populum pertinebat. Nam si *Abraham* Deo credidit, & deputatum est ei ad Justitiam; utique quisquis Deo credit, & fide vivit, justus invenitur. *Epist. 63.*

De bonis Operibus.

XII. [1] BOna opera, quæ sunt [a] fructus fidei, & justificatos sequuntur, [b] quanquam peccata nostra expiare, & divini judicii severitatem ferre non possunt: [c] Deo tamen grata sunt, & accepta in Christo, [d] atque [e] ex vera & viva fide necessario profluunt, [e] ut plane ex illis, æque fides viva cognosci possit, atque arbos ex fructu judicari.

a Jac. 2. 17, &c.
b 1 Joh. 1. 7. Ps. 143. 2.
c Hebr. 13. 16, 21.
d Gal. 5. 6.
e Jac. 2. 18. Mat. 7. 16.

Art. 12. 1 *Opera bona* etiamsi non meritoria, attamen grata esse Deo, & per Christum accepta ex eo constat, quod Deus nos creaverit in Christo Jesu ad bona opera, *Ephes.* 2. 10. & Christus semet ipsum dederit, ut purificaret sibi populum peculiarem studiosum bonorum operum, *Tit.* 3. 14. Qui etiam redditurus est unicuique secundum opera sua, *Rom.* 2. 6. Imperfecta quidem sunt nostra opera, adeo ut divini judicii severitatem ferre non possint, multò minus peccata nostra expiare, quin ipsa potius sint Christi meritis expianda. Hujus autem gratiâ benignè nobiscum agit Deus, non severè de nobis judicat, sed impotentiæ nostræ miseretur, & bene, imperfectè licet, agentibus infinita statuit proemia.

2 *Ex verâ &c.* Vera fides charitatem sibi semper adjunctam habet, ideoque nec otiosa est, nec infrugifera; Porro quisquis Evangelio veram fidem habet, bonis operibus operam dabit; siquis aliter fecerit, is vel nullam omnino fidem habet, vel mortuam.

Homily of Faith. *Nowell's* Catech. pag. 45, 46, 101, 102. *Hammond's* Pract. Cat. l. 1. §. 3. Whole Duty of Man, Sunday the first. *Jewel's* Def. Apol. part 2. c. 20. Div. 1.

IGNATIUS. [a] Ἡ δὲ πίστις ὑμῶν ἀναγωγεὺς ὑμῶν, ἡ δὲ ἀγάπη ὁδὸς ἡ ἀναφέρουσα εἰς θεόν. —— Οὐδεὶς πίστιν ἐπαγγελλόμενος ἁμαρτάνει, οὐδὲ ἀγάπην κεκτημένος μισεῖ· φανερὸν τὸ δένδρον ἀπὸ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ, οὕτως οἱ ἐπαγγελλόμενοι Χριστιανοὶ εἶναι, δι' ὧν πράσσουσιν ὀφθήσονται. *Epist. ad Ephes.*

Fides vestra dux vester, charitas verò via referens ad Deum. —— Nullus fidem repromittens peccat, neque charitatem possidens odit. Manifesta est arbor à fructu ipsius. Sic repromittentes Christiani esse per quæ operantur manifesti erunt.

CLEMENS ROM. [a] Ἀβραὰμ, ὁ φίλος προσαγορευθεὶς, πιστὸς εὑρέθη, ἐν τῷ αὐτὸν ὑπήκοον γενέσθαι τοῖς ῥήμασι τοῦ Θεοῦ. *Epist. ad Cor. c.* 10.

Abrahamus, amicus vocatus, fidelis inventus est, eo quòd verbis Dei obediens fuerit.

JUSTINUS MARTYR. [a] Οἱ δ' ἂν μὴ εὑρίσκονται βιοῦντες ὡς ἐδίδαξε, γνω-

Qui non ita vivere comperiuntur, sicut Is docuit, notum sit hos non

ριζέσθωσαν

[illegible] esse Christianos, quarenus doctrinam Christi singulis persequamur. Non enim profitentes tantum, sed opera facientes salvandos dixit.

Art. 12.

De Operibus ante Justificationem.

OPera quæ fiunt ante gratiam Christi, & Spiritus ejus afflatum, ex fide Jesu Christi non proveniunt, [illegible] grata sunt, [a] neque gratiam [illegible] vocant, [a] de congruo merentur. [illegible] non sint facta, ut Deus illa [illegible] præcepit, peccati rationem [illegible] dubitamus.

[a] Rom. 3. [illegible]

[a] [illegible] Rom. [illegible]

[illegible]

[illegible] Ecclesia Christi [illegible]

[illegible]

[illegible]

εὐζῆσθαι μὴ ὄντας Χριστιανοὺς καὶ λόγῳ μόνον ἀλλὰ γλώσσῃ τὰ τοῦ Χριστοῦ διδάγματα· ὃ γὰρ τοὺς μόνον λέγοντας, ἀλλὰ τοὺς τὰ ἔργα παρέχοντας σωθήσεσθαι ἔφη. *Apolog.* I. c. 22.

esse Christianos, quamvis doctrinam Christi linguâ profiteantur. Non enim profitentes tantùm, sed opera facientes salvandos dixit. Art. 12.

De Operibus ante Justificationem.

XIII. [a] OPera quæ fiunt ante gratiam Christi, & Spiritus ejus afflatum, cum ex fide Jesu Christi non prodeant, minime Deo grata sunt, [b] neque gratiam (ut multi vocant) [2] de congruo merentur. Immo cum non sint facta, ut Deus illa fieri voluit & præcepit, peccati rationem habere non dubitamus.

[a] Rom. 3. 9, 10, 19, 20, 27. ib. 8. 7, 8.

[b] Tit. 3. 5. Rom. 4. 2, 6.

1 Ut opera sint perfectè bona, oportet ut à bono fluant principio, *viz.* à Fide, & in bonum finem tendant, *viz.* Dei gloriam, prorsus ut ne minimâ ex parte deficiant. Quis vero mortalium ante, quin & post Christi gratiam, in bene agendo eo usque felix? Opera igitur Infidelium, utcunque splendida, ob imperfectionem nihil possunt mereri, & ob defectus mala potius censenda sunt quam bona.

Homily of good Works, part 1. *Sanderson* on *Rom.* 3. 8. §. 3, 4. *Nowell* Catech. pag. 101. *Field* of the Church, pag. 256.

2 *De congruo mer.* Quidam ex Scholasticis duplex fingunt Meritum, Meritum *de congruo* & Meritum *de condigno*. Hoc attribuunt operibus, quæ Homo Gratiâ adjutus præstat, & quibus ex *justitiâ* debetur Merces. Illud Operibus, quæ Homo ex solis liberi Arbitrii viribus præstat, & quibus Merces reddenda est *ex Liberalitate* tantùm. Unde autem constaret hujusmodi Meritum, quum ex natura mali sumus omnes? In nobis enim non habitat Bonum. *Rom.* 7. 18.

Art. 13. & Qui in carne ſunt Deo placere non poſſunt. *Rom.* 8. 8. Ex putribus arboribus mali naſcuntur fructus. *Mat.* 7. 17, 18. Proinde ab aliis, *Reformatis* etiam, rejicitur hoc Meritum quaſi *Pelagianiſmum* olens.

IGNATIUS. [a] Οἱ σαρκικοὶ τὰ πνευματικὰ πρᾶξαι οὐ δύνανται, οὐδὲ οἱ ἄπιστοι τὰ ἐπουράνια. *Epiſt. ad Epheſ.* Carnales ſpiritualia operari non poſſunt, neque Infidelitas quæ Fidei.

IRENÆUS. [a] Quemadmodum oleaſter, ſi non percipiat inſertionem, perſeverat inutilis ſuo Domino per ſuam ſilveſtrem qualitatem, & quaſi infructuoſum lignum exciditur, & in ignem mittitur; ſic & homo non aſſumens per fidem Spiritûs inſertionem, perſeverat hoc eſſe quod erat ante, caro & ſanguis Regnum Dei non poſſidens. *adv. Hæreſ. l.* 5. *c.* 10.

De Operibus Supererogationis.

a Luc. 18. 11, 12, 14.

XIV. [a] [1] OPera quæ ſupererogationis appellant, non poſſunt ſine arrogantia & impietate prædicari. Nam illis declarant homines, non tantum ſe Deo reddere, quæ tenentur, ſed plus in ejus gratiam facere, quam deberent; cum aperte Chriſtus dicat; [b] cum feceritis omnia quæcunque præcepta ſunt vobis, dicite, ſervi inutiles ſumus.

b Luc. 17. 10.

1 Quum lex Dei ſit omni ex parte perfecta, & omne bonum opus à nobis exigat; quum etiam Deum ex totâ animâ totiſque viribus amare jubeamur, *Luc.* 10. 27. Iſte autem Amor ad omne bonum opus impellit; quis reſtat locus

Luc: 18. 11. 12. 14. et ipse Pharisaeus
stabat soles, et haec orabat apud se.
Gratias ago tibi quod non sum
sicut alij homines raptores, injusti
et adulteri neque sicut hic publica
nus. sed jejun: bis in Sabbato et
decimo quicquid possideo. Dico vobis
quod descendit iste justificatus
in domum suam potius quam ille
Pharisaeus. Quisquis enim exaltabit

cus operibus ſupererogationis? & unde eſſet homo Dei lege perfectior, ipſâ ſc. omnis perfectionis normâ, & quæ Deum ipſum in bene agendi exemplar homini proponit? *Matt.* 5. 48. Tantum abeſt ut ultra debitum quis bonus ſit, ut neque officium ſuum quis expleat. Quare, omni *ſupererogandi* opinione abjectâ, ut ſuâ ſibi debita remittantur vel optimo cuique quotidie orandum eſt; ut vero quis *debitor* ſimul eſſet atque *ſupererogator*, eſt plane abſurdum. Art. 14.

Patrick's Anſ. to the Touchſtone. §. 18. *Field* of the Church, pag. 331.

CYPRIANUS. [a] In nullo gloriandum, quando noſtrum nihil ſit; in Evangelio κατὰ Joannem: *Nemo poteſt quidquam accipere, niſi datum fuerit illi de cœlo* &c. *Teſtim. l.* 3. *c.* 4.

Quod nemo in opere ſuo extolli debeat; apud *Salomonem in Eccleſiaſtico*: *Nolito extollere in faciendo opere tuo.* Item in Evangelio κατὰ *Lucam*: *Quis veſtrûm habens ſervum arantem, aut paſtorem, & venienti de agro dicit continuò, tranſi, recumbe? ſed dicit illi, para aliquid quod cœnem, & accingere, & miniſtra mihi, donec manducem & bibam: & poſtea tu manducabis & bibes. Numquid habet gratiam ſervo illi, quia fecit quæ ei imperata ſunt? ſic itaque & vos cum perfeceritis quæ vobis imperata ſunt, dicite: Servi ſupervacui ſumus: quod habuimus facere, fecimus. ib. c.* 51.

De Chriſto, qui ſolus eſt ſine peccato.

XV. [a] CHriſtus, in noſtræ naturæ veritate, per omnia ſimilis factus eſt nobis, [b] excepto peccato, à quo prorſus erat immunis, tum in carne, tum in ſpiritu. [a] Heb. 2. 14. [b] Heb. 4. 15. Joh. 14. 30. 1 Pet. 2. 22.

[c] Venit

Art. 15. [c] Venit ut agnus, absque macula, qui mundi peccata per immolationem sui semel factam tolleret, & [d] peccatum (ut inquit Johannes) in eo non erat: [2] sed nos reliqui etiam baptizati, & in Christo regenerati, [e] in multis tamen offendimus omnes. [f] Et si dixerimus, quod peccatum non habemus, nos ipsos seducimus, & veritas in nobis non est.

c Joh. 1. 29. Hebr. 9. 14, 26.
d 1 Joh. 3. 5.
e Jac. 3. 2.
f 1 Joh. 1. 8.

1 *Christus*, etsi, æque ac nos, Homo, omni tamen peccati labe fuit immunis; quod si Ille allicujus peccati fuisset reus, ipsi, uti & nobis, alio Redemptore opus fuisset. At quis tandem ille Christi Redemptor?

Nowell Catech. p. 61. *Pearson* in Symb. Art. 3. *Scott's* Christian life, part 2. c. 7. §. 5.

2 *Sed nos reliqui* etc. Nemo enim mortalium, Christo solo excepto, perfecte bonus. Pauci quidem in Scriptura dicuntur justi, ex. gr. *Noah*, *Job*, *Zacharias*, sed *comparative* tantum, & secundum gratuitam Dei misericordiam; qui animi sinceritatem pro absoluta perfectione accipit.

Nowell Catech. p. 40, 228. *Jewel's* Apol. Defens. part 2. c. 19. Divis. 1. *Mason* de Minist. Angl. l. 5. c. 5. §. 8. *Field* of the Church, p. 293.

Irenæus. [b] Si quis secundum hoc, alteram dicit Domini carnem à nostrâ carne, quoniam ista quidem non peccavit, neque inventus est dolus in animâ ejus, nos autem peccatores, rectè dicit. *l.* 5. *c.* 14.

Tertullianus. [d] Sunt quædam delicta cotidianæ incursionis, quibus omnes sumus objecti. Cui enim non accidit aut irasci inique & ultra Solis occasum, aut & manum immittere, aut facilè maledicere, aut temerè jurare, aut fidem pacti destruere, aut verecundiâ aut necessitate mentiri? in negotiis, in officiis, in quæstu, in victu, in visu, in auditu, quanta tentamur? ut si nulla sit venia

Remissa, dentur illis competat. de penitent. can. 15

De Peccato post Baptismum.

NON omne peccatum mortale post Baptismum voluntarie admissum est peccatum in Spiritum Sanctum & irremissibile. Proinde lapsis hoc in peccato, locus penitentiæ non *post peccatum fuerunt* [illegible] *poenitentiam* [illegible] *recipere* [illegible] *quamdiu hic vivunt, non posse peccatum remittere, aut* [illegible] *veniam dare.*

Homily

nia istorum, nemini salus competat. *de pudicitia*, Art. 15. *cap.* 19.

De Peccato post Baptismum.

XVI. [a] [1] NON omne peccatum mortale post Baptismum voluntarie perpetratum est peccatum in Spiritum Sanctum, & irremissibile. [b] Proinde lapsis à Baptismo in peccata, locus poenitentiæ non est negandus; [c] [2] post acceptum Spiritum Sanctum possumus à gratia data recedere, atque peccare, denuoque per gratiam Dei resurgere, ac resipiscere: [d] ideoque illi damnandi sunt, qui se quamdiu hic vivant, amplius non posse peccare affirmant, [e] aut vere resipiscentibus, veniæ locum denegant.

[a] Mar. 3. 28.

[b] Gal. 6. 1.

[c] Rom. 11. 20. Luc. 22. 32.

[d] 1 Joh. 1. 10.

[e] 2 Cor. 2. 7, 8.

1 Omne peccatum est ex suâ naturâ mortale, *Rom.* 6. 23. & in Spiritum Sanctum, æque ac Patrem & Filium; sed remissibile, modo non sit peccatum istud in Spiritum Sanctum κατ' ἐξοχὴν sic dictum. Hoc autem est *Blasphemia* in Spiritum Sanctum. Quo peccato eos solos teneri dicit *Hieronymus*, "qui cum in virtutibus videant opera Dei, caelumnientur & clamitent dæmonis esse Virtutem: & "omnia signa quæ facta sunt, "non ad divinam magnificentiam sed ad diabolum "pertinere." *Hieronym.* ad Marcellam, Operum tom. 3. p. 141. Ed. *Froben.*

Tillotson on *Mat.* 12. 31, 32. *Kettlewell's* Measures of obedience. l. 5. c. 6.

2 *Post acceptum Spiritum Sanctum* &c. Hoc patet ex exemplis *Davidis*, *Petri*, &c. Quamobrem cum erga peccatores resipiscentes se facilem præbeat Deus, non debet se difficilem præbere Ecclesia.

Homily

Art. 16. Homiiy of Repentance, part 1. *Kettlewell*'s measures of obedience, l. 5. c. 1. *Goodman*'s Penitent pardon'd, l. 3. c. 1. *Pearson* in Symbol. Art. 10. pag. 368.

CLEMENS ROMANUS. [a] Ἀτενίσωμεν εἰς τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ ὃ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν ἐκχυθὲν, παντὶ τῷ κόσμῳ μετανοίας χάριν ὑπήνεγκεν. *Epist. ad Cor. c.* 7.

Respiciamus ad sanguinem Christi, qui propter nostram salutem effusus toti mundo pœnitentiæ gratiam obtulit.

IGNATIUS. [b] Πᾶσιν οὖν μετανοοῦσιν ἀφίει ὁ κύριος, ἐὰν μετανοήσωσιν εἰς ἑνότητα θεοῦ καὶ συνέδριον τοῦ ἐπισκόπου. *Epist. ad Philadelph.*

Omnibus pœnitentibus dimittit Dominus; si pœniteant in unitatem Dei & concilium Episcopi.

CLEMENS ALEXANDR. [b] Παντὶ τῷ μετ' ἀληθείας ἐξ ὅλης τῆς Καρδίας ἐπιστρέψαντι πρὸς τὸν θεὸν ἀνεῴγασιν αἱ θύραι, καὶ δέχεται τρισάσμενος πατὴρ υἱὸν ἀληθῶς μετανοοῦντα. *Quis Dives salv. c.* 39.

Omni sincerè ex toto corde ad Deum converso apertæ sunt portæ, & Pater libens valde suscipit filium verè pœnitentem.

IRENÆUS. [b] Timor Domini initium intelligentiæ; intellectus vero transgressionis fecit pœnitentiam: pœnitentibus autem benignitatem suam largitur Deus. *adv. Hær. l.* 3. *c.* 37.

CYPRIANUS. [c] Statueramus quidem jampridem, frater charissime, participato invicem nobiscum consilio, ut qui in persecutionis infestatione supplantati ab adversario & lapsi fuissent, & sacrificiis se illicitis maculassent, agerent diu pœnitentiam plenam, & si periculum infirmitatis urgeret, pacem sub ictu mortis acciperent. [e] Nec enim fas erat, aut permittebat paterna pietas & Divina clementia, Ecclesiam pulsantibus clâudi, & dolentibus ac deprecantibus spei salutaris subsidium

Art. 16. [illegible] part. 2. [illegible] l. 1. c. 1. [illegible] Pœnitent. quadrag. l. 3. c. 2. Fraser in Symbol. Art. 10. pag. 368.

Clemens Romanus. [illegible] Epist. ad Cor. [illegible]

Respiciamus ad sanguinem Christi, qui propter nostram salutem effusus, toti mundo pœnitentiæ gratiam obtulit.

Ignatius. [illegible] Epist. ad Philadelph.

Omnibus pœnitentibus dimittit Dominus; si pœnituerint in unitatem Dei & concilium Episcopi.

[illegible]

Omni Domino gaudet converso ad illum [illegible] apertas sunt portas, & Pater liberi valde suscipit filium vere pœnitentem.

[illegible] Tibi Domini latitudo [illegible]; [illegible] vero [illegible] sunt [illegible] benignitatem [illegible] Deus. [illegible] Elen. l. 3. c. 37.

Cyprianus. [illegible] quibus [illegible], frater charissime, [illegible] confido, ut qui in persecutionis [illegible] ab adversario & lapsi fuissent, & [illegible] se illicitis maculassent, agerent diu pœnitentiam plenam, & si [illegible] infirmitatis urgeret, [illegible] sibi [illegible] recipierent. Nec [illegible] & Divine [illegible], [illegible] & [illegible] deprecantibus [illegible] dum

[illegible] denegati, ut de sæculo recedentes sine com- Art. 16.
[illegible] & pace ad Dominum dimitterentur;
[illegible] promiserit ipse, qui regem dedit, ut ligata
[illegible] essent in cœlis ligata essent; solvi autem
[illegible] Ille, qui hic prius in Ecclesiâ solverentur.
[illegible]

De Prædestinatione, & Electione.

XVII. Prædestinatio ad vitam, est æternum Dei propositum, quo ante jacta mundi fundamenta, suo consilio, nobis quidem occulto, constanter decrevit, [illegible] quos in Christo elegit ex hominum genere, [illegible] & exitio liberare, atque (ut vasa in honorem efficta) per Christum, ad æternam salutem adducere. Unde qui tam præclaro Dei beneficio [illegible], illi Spiritu ejus, opportuno tempore operante, secundum propositum ejus vocantur, vocationi per gratiam parent, justificantur gratis, adoptantur in filios Dei, [illegible] ejus Jesu Christi imagini [illegible] in bonis operibus [illegible] & demum ex Dei misericordia perveniant ad sempiternam felicitatem.

Quemadmodum prædestinationis & electionis nostræ in Christo pia consideratio, dulcis, suavis, & ineffabilis consolationis

dium denegari, ut de sæculo recedentes sine communicatione & pace ad Dominum dimitterentur; quando promiserit ipse, qui legem dedit, ut ligata in terris etiam in cœlis ligata essent; solvi autem possent illic, qui hic prius in Ecclesiâ solverentur. *Epist.* 57. Art. 16.

De Prædestinatione, & Electione.

XVII. [a] PRædestinatio ad vitam, est æternum Dei propositum, quo ante jacta mundi fundamenta, suo consilio, nobis quidem occulto, constanter decrevit, [b] eos quos in Christo elegit ex hominum genere, [c] à maledicto & exitio liberare, atque (ut vasa in honorem efficta) per Christum, ad æternam salutem adducere, [d] Unde qui tam præclaro Dei beneficio sunt donati, illi Spiritu ejus, opportuno tempore operante, secundum propositum ejus vocantur, vocationi per gratiam parent, [e] justificantur gratis, [f] adoptantur in filios Dei, [g] unigeniti ejus Jesu Christi imagini efficiuntur conformes, [h] in bonis operibus sancte ambulant, & [i] demum ex Dei misericordia pertingunt ad sempiternam felicitatem.

[a] Eph. 1. 4, 5. Mat. 25. 34. 1 Tim. 1. 9.
[b] 1 Pet. 1. 2.
[c] Gal. 3. 13.
[d] Rom. 8. 30.
[e] Eph. 1. 7.
[f] Gal. 4. 5.
[g] Rom. 8. 29.
[h] Eph. 2. 10.
[i] Eph. 1. 11. 1 Pet. 1. 3, 4, 5.

Quemadmodum prædestinationis & electionis nostræ in Christo pia consideratio, dulcis, suavis, & ineffabilis consolationis

Art. 17. plena eſt, vere piis, & his qui ſentiunt in ſe vim Spiritus Chriſti, factâ carnis, & membra, quæ adhuc ſunt ſuper terram, mortificantem, animumque ad cœleſtia & ſuperna rapientem. Tum quia fidem noſtram de æterna ſalute conſequenda per Chriſtum plurimum ſtabilit, atque confirmat, tum quia amorem noſtrum in Deum vehementer accendit. Ita hominibus curioſis, carnalibus, & Spiritu Chriſti deſtitutis, ob oculos perpetuo verſari prædeſtinationis Dei ſententiam, perniciosiſſimum eſt præcipitium, unde illos diabolus protrudit, vel in deſperationem, vel in æque pernicioſam impuriſſimæ vitæ ſecuritatem; deinde promiſſiones divinas ſic amplecti oportet, ut nobis in ſacris literis [k] generaliter propoſitæ ſunt, & [l] Dei voluntas in noſtris actionibus ea ſequenda eſt, quam in verbo Dei habemus diſerte revelatam.

[k] Joh. 3. 16. 1 Tim. 2. 4, 6.
[l] Luc. 10. 25, 26, 27, 28.

Totius Articuli Veritas ex Textibus in margine citatis ſatis patet. Monitum autem Lectorem velim Electionis tantùm Gratiam inibi aſſertam eſſe, Reprobationis autem Severitatem intactam prorſus relinqui. Atque ut hic ſe ſiſtat hortor, & curioſitati frænum injiciat. Prædeſtinationis enim doctrina eſt profunda quædam Abyſſus, in qua ſcrutanda Juniorum animos occupari parum expedit. Multo minus decet Concionatores de altis hiſce myſteriis negotium populo faceſſere, ſed promiſſiones divinas generaliter proponere, ut in ſacris literis propoſitæ ſunt, & ut nos eas amplecti oportet.

IGNA-

An. 17. plena est, verè pius, & his qui sentiunt in se vim Spiritus Christi, factæ carnis, & membra, quæ adhuc sunt super terram, mortificantem, animumque ad optima & sublimia rapientem. Tum quia fidem nostram de æterna salute contemplanda per Christum plurimum stabilit, atque confirmat, tum quia amorem nostrum in Deum vehementer accendit. Ita hominibus curiosis, carnalibus, & Spiritu Christi destitutis, ob oculos perpetuo versari prædestinationis Dei sententiam, perniciosissimum est præcipitium, unde illos dimittere prorsus, vel ne adspectare quidem, vel in atque pernicioliam temeritatem vocare, & quasi per violentiam introducere, sacræ Scripturæ, deinde piorumque divinus fic amplecti oportet, ut nobis in sacris literis generaliter proponitur fuit, & Dei voluntas in nobis ad eamdem ea lege nata est, quâ verbum Dei habemus dilectè revelatum.

[illegible]

Ignatius, qui & Theophorus benedictus in magnitudine Dei Patris Sapientissimi, præfectinatæ aure sæcula lumpen in gloriam permanentem Ecclesiæ existens in Ephesio Asiæ.

Ignatius qui & Theophorus, dilecta Deo Patri Jesu Christi Ecclesiæ Sanctæ, existenti in Trallesio Asiæ, electæ.

Ecclesia Dei quæ incola Romam Ecclesiæ Dei quæ Jesuitis Corinthum, vocatæ magnificentia redemptæ Dei per Dominum nostrum Jesum Christum.

Ita sperandæ æternæ Salutis tantum in Nomine Christi.

XVIII. SUnt & illi Anathematizandi, qui dicere audent antiquemque in lege, aut secta quam profitetur esse servandum, modo juxta illam, et sumen natura accurate vixerit, unos sacræ literæ tantum Jesu Christi nomen prædicent in quo salvos fieri hominem oportet.

IGNATIUS [z] Ἰγνάτιος, ὁ καὶ Θεοφόρος, τῇ εὐλογημένῃ ἐν μεγέθει θεοῦ πατρὸς καὶ πεπληρωμένῃ, τῇ προωρισμένῃ πρὸ αἰώνων εἰς δόξαν παράμονον, τῇ ἑνωμένῃ καὶ ἐκλεκτῇ ἐν πάθει ἐκ θελήματος ἀληθινοῦ τοῦ Πατρὸς Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν, τῇ Ἐκκλησίᾳ τῇ οὔσῃ ἐν Ἐφέσῳ τῆς Ἀσίας.

Ignatius, qui & Theophorus benedictæ in magnitudine Dei Patris & plenitudine, prædestinatæ ante sæcula semper in gloriam permanentem Ecclesiæ existenti in Ephesо Asiæ. Art. 17.

Ἰγνάτιος, ὁ καὶ Θεοφόρος, ἠγαπημένῃ θεῷ Πατρὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ ἁγίᾳ, τῇ οὔσῃ ἐν Τράλλεσιν τῆς Ἀσίας, ἐκλεκτῇ.

Ignatius qui & Theophorus, dilectæ Deo Patri Jesu Christi Ecclesiæ Sanctæ, existenti in Tralleſiis Asiæ, electæ.

CLEMENS ROMANUS. Ἡ Ἐκκλησία τοῦ θεοῦ ἡ παροικοῦσα Ῥώμην τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ παροικούσῃ Κόρινθον, κλητοῖς ἡγιασμένοις ἐν θελήματι θεοῦ, διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ecclesia Dei quæ incolit Romam Ecclesiæ Dei quæ incolit Corinthum, vocatis sanctificatis voluntate Dei per Dominum nostrum Jesum Christum.

De speranda æterna Salute tantum in Nomine Christi.

XVIII. [1] SUnt & illi Anathematizandi, qui dicere audent unumquemque in lege, aut secta quam profitetur esse servandum, modo juxta illam, & lumen naturæ accurate vixerit, [2] cum sacræ literæ tantum Jesu Christi nomen prædicent in quo salvos fieri homines oporteat.

[2] Joh. 14. 6. Act. 4. 12. [1] Joh. 5. 11, 12.

Art. 18. [1] Hi certe, ſiqui alii, Anathemate digni, quibus inutile prorſus videtur Evangelium. Fruſtra etenim Evangelium revelavit Chriſtus, & fruſtra per totum terrarum orbem prædicari juſſit, ſi Fidem demum habentibus, & non habentibus, æque pateret in Cœlum aditus; quum tamen iis ſolis promittatur Salus, his autem æterna denuncietur damnatio, *Mar.* 16. 16. Quid de iis facturus ſit Deus, apud quos nunquam prædicatus eſt Chriſtus, noſtrum non eſt decernere. Charitatis quidem eſt, de iis, ſiqui ſint, qui ad rectæ rationis normam vitam moreſque componant, bene ſperare; at eoſdem in pari cum Eccleſia Dei conditione collocare, ſummæ eſt audaciæ. De his autem ſilet Articulus, Eoſque ſolos Anathemate ferit, qui omnes Religiones ſuſque deque habent, quaſi omnes Deus etiam perinde haberet; quum tamen Chriſti Religio ſit unica ad ſalutem via à Deo inſtituta.

Sherlock of Judgment, c. 6. *Prideaux* Faſc. Contr. c. 4. Q. 7 *Pearſon* on the Creed, p. 349.

IGNATIUS. [2] Μηδεὶς πλανάσθω. Καὶ τὰ ἐπουράνια, καὶ ἡ δόξα τῶν Ἀγγέλων, καὶ οἱ ἄρχοντες ὁρατοί τε καὶ ἀόρατοι, ἐὰν μὴ πιστεύσωσιν εἰς τὸ αἷμα Χριστοῦ, κρίσιν ἕξουσιν. *Epiſt. ad Smyrn.* Αὐτὸς ὢν θύρα τοῦ πατρός, δι' ἧς εἰσέρχονται Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ, καὶ οἱ προφῆται, καὶ οἱ ἀπόστολοι, καὶ ἡ ἐκκλησία, *ad Philad.* Ἧς χωρὶς τὸ ἀληθινὸν ζῆν οὐκ ἔχομεν. *ad Trallenſes.*

Nullus erret. Et ſupercœleſtia, & gloria Anglorum & Principes viſibiles & inviſibiles, ſi non credant in ſanguinem Chriſti, & illis judicium eſt. . . . . Ipſe eſt janua Patris per quam ingrediuntur Abraham, & Iſaac, & Jacob, & Prophetæ, & Apoſtoli, & Eccleſia, . . . Sine quo verum vivere non habemus.

BARNABAS. [2] Hoc ad quid? ut ſcirent, quia non poſſunt liberari, niſi in cruce Chriſti ſperaverint. *Epiſt.* c. 12.

CYPRIANUS. [2] non poſſe ad patrem perveniri niſi per filium ejus, Jeſum Chriſtum; in Evangelio κατὰ Joannem: *Ego ſum via, veritas & vita; nemo venit ad patrem niſi per me. Teſtim. ad Quirin. l.* 3. c. 24.

De

De Ecclesia.

ECclesia Christi visibilis est cœtus fidelium, in quo verbum Dei purum prædicatur, & Sacramenta, quoad ea quæ necessario requiruntur, juxta Christi institutum recte administrantur. Sicut peccavit Ecclesia Hierosolymitana, Alexandrina, & Antiochena, ita & erravit Ecclesia Romana, non solum quoad agenda, & ceremoniarum ritus, verum in his etiam quæ credenda sunt.

De Ecclesia.

XIX. [1] Ecclesia Christi visibilis est [a] cœtus fidelium, in quo verbum Dei purum prædicatur, & Sacramenta, quoad ea quæ necessario exiguntur, juxta Christi institutum recte administrantur. [2] Sicut erravit Ecclesia Hierosolymitana, Alexandrina, & Antiochena; ita & erravit Ecclesia Romana, non solum quoad agenda, & ceremoniarum ritus, verum in his etiam quæ credenda sunt.

[a] Act. 2. 42.

1 Cum Religio sit quæ facit Ecclesiam, non autem Ecclesia quæ facit Religionem; Ecclesia ex Religione discernenda est, non Religio ex Ecclesia. Ecclesia igitur visibilis, (nam de invisibili, quæ ex Electis solis constat, hic non agitur) ea est, quæ Religionem Christi & Fidem in Patrem, Filium & Spiritum Sanctum tuetur, membra sua in eorum nomen baptizando, & sacram Cœnam, prout Christus instituit, celebrando. Hæc sunt de essentia Ecclesiæ; queis salvis, Ecclesia non esse desinit, etiamsi in cæteris quibusdam erret. Neque enim omnis error destruit Fundamentum. Ecclesiæ autem particulares possunt non tantum errare, sed etiam à Christo penitus deficere. Nam illud Christi, *Mat.* 16. 18. de *Catholica* tantum *Ecclesia* intelligendum est.

Nowelli Cat. p 91. *Hooker*'s Eccl. Pol. l. 3. c. 1. *Chillingworth*'s Rel. Prot. c. 3. Homily on Whitsunday, part 2. *Prideaux* Fasc. Controv. C. 4. §. 1. Q. 6. *Pearson* in Symbol. Art. 9. *Field* of the Church, l. 2. c. 2.

2 *Sicut erravit Eccl.* &c. De Ecclesiis *Hierosol. Alexandr.* & *Antioch.* fit mentio, quia celeberrimæ fuerunt, & ad Patriarchale culmen, æque ac *Romana*, evectæ. Ad *Romanam* vero quod attinet; cum *Montano* erravit Papa *Eleutherius*, cum *Ario Liberius*, cum *Pelagio Zosimus*, &c. ipsa demum facta est fœdissima errorum sentina.

Abbot's Answer to *Bishop*'s Epistle, §. 13. *Hall*'s Dissuasive from Popery.

TER-

Art. 19.

TERTULLIANUS. [a] Apoſtoli conſecuti promiſſam vim Spiritûs Sancti ad virtutes & eloquium, primò per Judæam conteſtatâ fide in Jeſum Chriſtum, & Eccleſiis inſtitutis, dehinc in Orbem profecti, eandem doctrinam ejuſdem fidei Nationibus promulgaverunt, & proinde Eccleſias apud unamquamque civitatem condiderunt, à quibus traducem [f. radicem] fidei, & ſemina doctrinæ, cæteræ exinde Eccleſiæ mutuatæ ſunt, & quotidie mutuantur ut Eccleſiæ fiant. Ac per hoc & ipſæ Apoſtolicæ deputantur, ut ſoboles Apoſtolicarum Eccleſiarum. Omne genus ad originem ſuam cenſeatur, neceſſe eſt. Itaque tot ac tantæ Eccleſiæ, una eſt illa ab Apoſtolis prima, ex quâ omnes. Sic omnes prima & omnes Apoſtolicæ dum unam omnes probant unitatem. [f. veritatem.] Dum eſt illis Communicatio pacis, & appellatio fraternitatis, & conteſſeratio hoſpitalitatis, quæ jura non alia ratio regit, quàm ejuſdem ſacramenti una traditio. *de præſcript. cap.* 20.

N. B. *Eccleſiam Romanam per aliquot ſæcula fidem incorruptam ſervaſſe; unde nil mirum, ſi à patribus primævis ob conſtantiam in fide tuendâ laudatam, inveniamus: licet tunc etiam ſe errori obnoxiam oſtenderit, cum, teſte* Hieronymo, *in* Eſai. 8. &c. *Epiſtolam ad Hebræos in canonicam Scripturam non reciperet. Ut vero poſtea à veritate aberraverit, ex ſequentibus articulis abunde patebit.*

De

De Ecclesiæ Auctoritate.

HAbet Ecclesia Ritus sive Cæremonias statuendi jus, & in fidei controversiis auctoritatem; quamvis Ecclesiæ non liceat quicquam adiicere, quod verbo Dei scripto adversetur, nec unum scripturæ locum sic exponere possit, ut alteri contradicat. Quare licet Ecclesia sit divinorum librorum testis & conservatrix, attamen ne adversus eos aliud decernere, nec ea penitus alios, nihil credendum de necessitate salutis docere obtrudere

De Ecclesiæ Auctoritate.

XX. [a] HAbet [1] Ecclesia Ritus sive Ceremonias statuendi jus, [b] & in fidei controversiis auctoritatem; [2] quamvis [c] Ecclesiæ non licet quicquam instituere, quod verbo Dei scripto adversetur, nec [d] unum scripturæ locum sic exponere potest, ut alteri contradicat. Quare licet [e] Ecclesia sit divinorum librorum testis & conservatrix, attamen ut [f] adversus eos nihil decernere [g] [3] ita præter illos, nihil credendum de necessitate salutis debet obtrudere.

a Esth. 9. 27, 28. Joh. 10. 22, 23.
b 1 Tim. 1. 3. Tit. 3. 10.
c Mat. 28. 20.
d Rom. 3. 4.
e Rom. 3. 2.
f Act. 4. 19.
g Gal. 3. 15. ib. 1. 8, 9.

1 *Ecclesia*, i. e. Ii quos penes est Ecclesiastica Auctoritas. Quum eos curare oportet, ut omnia in Ecclesia fiant decenter & in ordine, & recta Fides servetur; Ritus & Cæremonias, sine quibus nihil in publicis Conventibus decenter & in ordine fieri potest, statuendi jus habeant necesse est; nec non in Controversiis Fidei auctoritatem, ne disputationum certaminibus turbetur Ecclesiæ pax, & Hærericorum sophismatis corrumpantur Fidelium animi.

Mason of the Authority of the Church. *Hooker*'s Eccl. Pol. l. 3. & 8. *Potter* of Church Government, C. 5. §. 2, 7. *Field* of the Church, l. 4. c. 18.

2 *Quamvis Ecclesiæ* &c. Id si liceret, ludibrio propediem haberetur Verbum Dei, & ista ipsa Ecclesiæ Auctoritas intercideret, instabili adeo fundamento innixa.

3 *Ita præter illos*, &c. v. Art. 6.

IRENÆUS *de Ecclesiis jejunia diemque Paschæ varie observantibus* dicit: [a] οὐδὲν ἔλαττον πάντες οὗτοι εἰρηνεύσαν τε καὶ εἰρηνεύομεν πρὸς ἀλλήλοις· καὶ ἡ διαφωνία

Nihilominus omnes hi pacem inter se coluerunt, & nos colimus, & discrepans jejunii ratio concordiam fidei commendat. . . . . Et ipsi non ob-

Art. 20. φωνία τῆς νηστείας τὴν ὁμόνοιαν τῆς πίστεως συνίστησι. . . . . καὶ αὐτοὶ μὴ τηροῦντες εἰρήνευον τοῖς ἀπὸ τῶν παροικιῶν, ἐν αἷς ἐτηρεῖτο, ἐρχομένοις πρὸς αὐτοὺς, καίτοι μᾶλλον ἐνάντιον ἦν τὸ τηρεῖν τοῖς μὴ τηροῦσι· καὶ οὐδέποτε διὰ τὸ εἶδος τοῦτο ἀπεβλήθησάν τινες. *p.* 465, 466. *& Euseb. Hist. l.* 5. *c.* 24.

servantes cum Episcopis Ecclesiarum, in quibus observabatur, ad se accedentibus pacem retinuerunt quamvis observantia ista valde adversa esset non observantibus, ac nulli unquam hanc ob rem sunt ejecti.

IGNATIUS. [c] Φεύγετε τὰς κακὰς παραφυάδας, τὰς γεννώσας κακὸν θανατηφόρον· οὗ ἐὰν γεύσεταί τις, παρ' αὐτὰ ἀποθνήσκει. οὗτοι γὰρ οὐκ εἰσὶν φυτεία πατρός. *Epist. ad Trall.*

Fugite malas propagines generantes fructum mortiferum; quem si gustet quis, statim moritur. Isti enim non sunt plantatio Patris.

CYPRIANUS. [c] Ab Evangelicis præceptis omnino non recedendum esse, & eadem quæ Magister docuit & fecit, discipulos quoque observare & facere debere, constantiùs & fortiùs alio in loco beatus Apostolus docet, dicens: *Miror quod sic tam cito demutamini* &c.

Neque enim hominis consuetudinem sequi oportet, sed Dei veritatem. *Epist.* 63.

De Auctoritate Conciliorum Generalium.

a Rom. 13. 1.

XXI. [1] GEneralia Concilia, [a] sine jussu, & voluntate principum congregari non possunt, & ubi convenerint, [2] quia ex hominibus constant, qui non omnes

nes Spiritu, & verbo Dei reguntur, & errare Art. 21.
possunt, & interdum errarunt, etiam in his quæ ad Deum pertinent: [3] ideoque quæ ab illis constituuntur, ut ad salutem necessaria, neque robur habent, neque auctoritatem, nisi ostendi possint è sacris literis esse desumpta.

[1] Cum Episcopis non liceat è Patria sua excurrere, & in aliorum Ditiones migrare, absque Principium licentia, non possunt sine voluntate Principum ad generalia Concilia convenire.

Andrews's Sermon of calling Assemblies. *Jewel*'s Apol. Def. part 6. c. 12. Div. 2. &c. *Hooker*'s Eccl. Pol. l. 8. *Field* of the Church, l. 5. c. 22.

piscopi æque sunt homines in Concilio ac extra Concilium, & humanis affectibus obnoxii; quare nil mirum, si, quod humanum est, errare possint: & de facto errasse constat.

Bilson of Christian Subjection, part 2. p. 369. *Prideaux* Fasc. Contr. C. 4. Q. 4. *Jewel*'s Apol. Defens. part 4. ch. 22. Div. 3, 4. *Field* of the Church, l. 5. c. 51.

[2] *Quia ex hominibus* &c. Et *Concilia quidem Provincialia multa fuerunt, at Generale nullum ante* Constantinum, *cujus & auctoritate primum*, Nicænum *sc. congregatum est, uti & sequentia sequentium Imperatorum.*

IGNATIUS. Κωφὸν ἐστιν, ὅταν χριστὸν Ἰησοῦν λαλῇ τις. *Epist. ad Trall.*

Obsurdescite, quando vobis sine Jesu Christo loquitur quis.

[3] *Ideoque quæ* &c. v. Art. 6.

Art. 22.

De Purgatorio.

XXII. Doctrina Romanensium, de [1] Purgatorio, [2] de indulgentiis, de [3] veneratione, & adoratione tum imaginum, [4] tum reliquiarum, nec non [5] de invocatione sanctorum, res est futilis, inaniter conficta, & nullis Scripturarum Testimoniis innititur: immò verbo Dei contradicit.

a 1 Joh. 1. 7. Apoc. 14. 13.
b 1 Joh. 1. 9.
c Deut. 27. 15. 1 Joh. 5. 21.
d Act. 8. 2. 2 Reg. 18. 4.
e Psal. 65. 2. Apoc. 19. 10.

1 Purgatorium, uti fabulantur *Romanenses*, est locus quidam apud Inferos, in quo post hanc vitam purgantur animæ, quæ in hac vita non plene purgatæ fuerant.

Homily of Prayer, part 3. *Stillingfleet*'s Idolatry of the Ch. of *Rome*, p. 180. *Patrick*'s Anſ. to the Touch-ſtone, §. 47. *Prideaux* Faſc. Contr. C. 4. §. 2. Q. 7. *Jewel*'s Def. Apol. part 2. c. 16. Div. 1. *Field* of the Church, pag. 335, 751.

2 *Indulgentiæ.* Conſtant *Romanenſes* Thesaurum quendam ex ſuperfluentibus Chriſti & Sanctorum meritis, cujus principuus Diſpenſator eſt Papa. Hic cuicunque, & quantum vult horum meritorum, applicat ad remittendas pœnas, quæ, poſt remiſſas culpas, manent luendæ. Hæc autem gratia dicitur *Indulgentia*.

Stillingfleet's Idolatry of the Ch. of *Rome*, p. 478. *Patrick*'s Anſ. to the Touch-ſtone, c. 16. *Field* of the Church, l. 5. Append. c. 25.

3 *De Veneratione.* Idololatriæ crimen à ſe propellere geſtiunt Iconolatræ, diſtinguendo inter *Imagines* & *Idola*, inter *Cultum abſolutum & relativum*. Sed fruſtrà. Omnem enim Religioſum Imaginum Cultum vetuit Deus, Exod. 20. 4, 5. Unde vero Reliquiæ ſunt adorandæ? Sancti ipſi, dum in terris verſarentur, Adorationem ſibi exhibitam indignabundi rejecerunt. Act. 10. 25, 26. Suntne Sanctorum Reliquiæ ipſis Sanctis Sanctiores?

Stillingfleet's Idol. of the Ch. of *Rome*, c. 1. *Patrick*'s Anſ. to the Touch-ſtone, §. 35, 49. Hom. againſt Idolatry. *Jewel*'s Reply, Art. 14. *Bilſon* of Chriſtian Subj. part 4. p. 315.

4 *De Invocatione.* Cum vana ſit invocatio ubi deeſt Fides, Jac. 1. 6, 7. & Fides deſit, ubi deeſt Verbum; Invocatio

Sancto-

1 Joh. 1.7. Q. si in luce ambulamus, sicut ipse est in luce, comunionē habemus cū eo mutuā et sanguis Jesu Christi, Filii ejus purificat nos ab omni peccato.

Apoc. 14.13 B Tunc audivi vocē e Cælo, dicentē mihi, Scribe, Beati ab hoc tempore mortui ii, qui Domini causa moriuntur. Etiam dicit Spiritus; ut requiescant a laboribus suis: et opera eorū sequuntur eos.

1 Joh. 1.9 C Si confiteamur peccata nostra, fidelis est et justus ut remittat nobis peccata, et mundet nos ab omni iniquitate.

1 Joh. 5.21 D Filioli, cavete vobis ab Idolis

Act. 8.2 Etulerant autem una Stephanum viri religiosi, et plangorem magnū ediderunt super eo.

Apoc. 19.10 Et procidi, ante pedes ejus, ut adorarē eum sed dixit mihi. Vide, ne feceris; conservus tuus sum, et fratrū tuorū, qui habent testimonium Jesu. Deum adora: testimoniū enī Jesu est Spiritus prophetiæ.

Sanctorum vana sit oportet, utpote nullo Dei verbo innixa. Præterea, cum unus nobis sit Mediator, 1 *Tim.* 2.5. qui servare prorsus potest eos qui per ipsum accedunt ad Deum, semper vivens ut interpellet pro eis. *Heb.* 7. 25. Qui ad Sanctorum mediationem confugit, Christo Mediatori dedecus inurit. Art. 22.

Newelli Catech. p. 105. &c. *Prideaux* Fasc. Cont. C. 4. §. 2. Q. 1. *Patrick*'s Answer to the Touch-stone. §. 33, 34. *Stillingfleet*'s Idol. c. 2. Homily of Prayer, part 2. *Field* of the Church, l. 3. c. 20. & Append. c. 22. *Abbot*'s Answer to *Bishop*'s Epist. §. 9.

CLEMENS ALEXANDR. [a] Ὁ ἐνταῦθα τὸν ἄγγελον τῆς μετανοίας προσιέμενος, οὐ μετανοήσει τότε ἡνίκα ἂν καταλίπῃ τὸ σῶμα, οὐδὲ καταισχυνθήσεται, τὸν σωτῆρα προσιόντα μετὰ τῆς αὐτοῦ δόξης καὶ στρατείας ἰδὼν, οὐ δέδιε τὸ πῦρ. *Quis Dives saln. c.* 42. *pag.* 120.

Qui hìc pœnitentiæ angelum recipit, non pœnitebit tunc cum corpus reliquerit, neque confundetur dum Salvatorem cum gloriâ suâ exercituque venientem viderit. Nullus ignis exterrebit metus.

[b] Τοῦτ' ἔστι μεταγνῶναι, τὸ καταγνῶναι τῶν παρῳχημένων, καὶ αἰτήσασθαι τούτων ἀμνηστίαν παρὰ πατρὸς, ὃς μόνος τῶν ἁπάντων οἷός τε ἐστὶν ἄπρακτα ποιῆσαι τὰ πεπραγμένα, ἐλέῳ τῷ παρ' αὐτοῦ καὶ δρόσῳ πνεύματος ἀπαλείψαι τὰ προημαρτημένα. ἐφ' οἷς γὰρ ἂν εὕρω ὑμᾶς, φησὶν, ἐπὶ τούτοις καὶ κρινῷ. *Ibid. c.* 40. *p.* 105.

Hoc est pœnitere, de transactis dolere, eaque ut è memoriâ deleantur à Patre efflagitare, qui unus omnium potest facta infecta facere misericordiâ suâ, & spiritûs rore abolere superioris vitæ delicta. In quibus enim, ait, vos invenero, in eis etiam judicabo.

CYPRIANUS. [a] Apud inferos confessiò non est, nec exomologesis illic fieri potest. *Epist.* 55.

LACTANTIUS. [c] Non est dubium, quin Religio nulla sit, ubicunque simulacrum est. Nam si Religio ex Divinis rebus est, Divini autem nihil est, nisi in cœlestibus rebus; carent ergo religione simulachra:

Art. 22. quia nihil potest esse cœleste in eâ re, quæ sit ex terrâ. *Institut. l. 2. c. 19.*

ECCLESIA SMYRNENSIS. [d] Ἀγνοοῦντες ὅτι οὔτε τὸν Χριστὸν ποτὲ καταλιπεῖν δυνησόμεθα, ὁ ὑπὲρ ὁ τοῦ παντὸς κόσμου σῴζωμένων σωτηρίας παθόντα, οὔτε ἕτερόν τινα σέβειν. τοῦτον μὲν γὰρ υἱὸν ὄντα τοῦ Θεοῦ προσκυνοῦμεν, τοὺς δὲ μάρτυρας, ὡς μαθητὰς τοῦ Κυρίου καὶ μιμητὰς, ἀγαπῶμεν ἀξίως, ἕνεκα εὐνοίας ἀνυπερβλήτου τῆς εἰς ὁ ἴδιον βασιλέα καὶ διδάσκαλον. *v. Eusebii Hist. l. 4. c. 15.*

Ignorantes nos nec Christum unquam posse relinquere, qui pro salute omnium quotquot ex genere humano salvi futuri sunt mortem pertulerit, nec alium quemquam colere. Illum enim utpote Filium Dei adoramus: Martyres verò, tanquam discipulos & imitatores Domini merito amore prosequimur, ob eximiam eorum benevolentiam, quam erga Regem ac Magistrum suum declararunt.

ORIGENES. [e] Εἴπερ δεῖ πιστεύειν ἐνί τινι περὶ αἱρέσεις εἰσηγησαμένῳ ἐν Ἕλλησιν ἢ βαρβάροις· πῶς οὐχὶ μᾶλλον τῷ ὅλῃ πάσῃ Θεῷ, καὶ τῷ διδάσκοντι τοῦτον μόνον δεῖν σέβειν, τὰ δὲ λοιπὰ ὅσα μὴ ὄντα, ἢ ὡς ὄντα μὴ καὶ τιμῆς ἄξια, ἢ μὴν καὶ προσκυνήσεως καὶ σεβασμοῦ, παρεῖναι; *contra Celsum. l. 1. pag. 10.*

Si credendum est uni cuipiam eorum qui Sectas induxerunt, quæ apud Græcos celebrantur aut Barbaros; quanto magis Deo hujus universi Domino, & ei qui docet hunc solum esse colendum, cætera vero parvi pendere, vel ut non entia, vel ut entia quidem & honore digna, sed non adoratione & cultu religioso.

De

Act. 20. 28 Attendite igitur animum ad vos ipsos, et totum gregem, in quo vos Spiritus ille sanctus constituit Episcopos, ad pascendum Ecclesiam Dei, quam suo illo proprio Sanguine acquisivit.

Heb. 5. 4 Neque sibi ipsi quisquam sumit hunc honorem, sed qui vocatur a Deo, sicut Aaron.

B Tit. 1. 5. Hujus rei gratiâ dereliqui te in Cretâ, ut quæ desunt corrigas, et constituas oppidatim Presbiteros, sicut ego tibi ordinavi.

Art. 23.

De Ministrando in Ecclesia.

XXIII. [a] NON licet cuiquam sumere sibi munus publice prædicandi, aut administrandi Sacramenta in Ecclesia, nisi prius fuerit ad hæc obeunda legitime vocatus & missus. Atque illos legitime vocatos & missos existimare debemus, qui [b] per homines, [2] quibus potestas vocandi ministros, atque mittendi in vineam Domini, publice concessa est in Ecclesia, cooptati fuerint, & adsciti in hoc opus.

[a] Act. 20. 28. Hebr. 5. 4.

[b] Tit. 1. 5.

1 Cum ministri Verbi & Sacramentorum Legatione pro Christo fungantur, 2 Cor. 5. 20. 6. 4. necesse est ut à Deo Auctoritatem accipiant & ab eo mittantur, neque sibi sumant istam Auctoritatem, nisi sint à Deo vocati. Porro, cum Deus, ex quo Apostolos vocavit, neminem *immediate* ad Ministerium vocat, restat ut qui ad Ministerium vocantur, vocentur per eos, quorum est alios vocare. Sic Apostoli ordinarunt Presbyteros & Episcopos, & Episcopi ab Apostolis ordinati alios deinceps ordinarunt.

Hooker's Eccl. Pol. l. 5. s. 77. *Potter* of Ch. Govern. C. 4, 5.

2 *Quibus potestas*, &c. Potestatem hanc ab Apostolorum ævo usque ad Avorum nostrorum tempora Episcopis solis concessam novimus: Exinde autem quædam Ecclesiæ (cætera etiam rite reformatæ) Presbyteris quoque concessam volunt; rectene an secus ipsæ viderint. Nos eas neque judicamus, neque spernimus. Nostratium vero, qui in Ecclesiam optime constitutam rebelles, Episcopalem hanc potestatem sibi arrogarunt, longe dispar est ratio. Proinde Hos Schismatis atque *irregularitatis* reos jure ac merito habemus.

Bilson's Perpetual Government, c. 12, 13. *Hall's* Episcopacy by Divine Right, part 2. *Hooker's* Eccles. Pol. l. 7. s. 5. Bishop *Lloyd's* Histor. account of Church Government. *Burscough* of Schism. Sect. 2, 3. *Scott's* Christ. Life, part 2. c. 7. s. 10. *Field* of the Church, l. 5. c. 27.

CLE-

Art. 23. CLEMENS ROM. a Τῷ ἀρχιερεῖ ἰδίαι λειτουργίαι δεδόξασται· εἰς δὲ τοὺς ἱερεῦσι ἴδιος ὁ τόπος προστέτακται· καὶ λευίταις ἴδιαι διακονίαι ἐπίκεινται· ὁ λαϊκὸς ἄνθρωπος τοῖς λαϊκοῖς προστάγμασιν δέδεται.

Ἕκαστος ὑμῶν ἀδελφοί, ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι εὐχαριστείτω Θεῷ, ἐν ἀγαθῇ συνειδήσει ὑπάρχων, μὴ παρεκβαίνων τὸν ὡρισμένον τῆς λειτουργίας αὐτοῦ κανόνα, ἐν σεμνότητι. *ad Cor.* c. 40, 41.

Summo Sacerdoti sua munera tributa sunt, Sacerdotibus locus proprius assignatus est, & Levitis sua ministeria incumbunt, Laicus præceptis laicis constringitur.

Uniusquisque vestrum, fratres, in suo ordine manens, Deo in bonâ conscientiâ gratias agat, & cum decore intra præscriptum ministerii sui canonem se contineat.

b Καὶ οἱ ἀπόστολοι ἡμῶν ἔγνωσαν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι ἔρις ἔσται ἐπὶ τῷ ὀνόματι τῆς ἐπισκοπῆς. Διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν προγνῶσιν εἰληφότες τελείαν κατέστησαν τοὺς προειρημένους, καὶ μεταξὺ ἐπινομὴν δεδώκασιν, ὅπως ἐὰν κοιμηθῶσιν, διαδέξωνται ἕτεροι δεδοκιμασμένοι ἄνδρες τὴν λειτουργίαν αὐτῶν. *id.* c. 44.

Et Apostoli nostri per Jesum Christum Dominum nostrum norunt, contentionem de nomine Episcopatûs oboriturum; atque ob hanc causam perfectâ præscientiâ præditi constituerunt prædictos, ac deinceps ordinationem dederunt, ut in defunctorum locum alii probati viri succedere & illorum munia exequi possent.

IGNATIUS. b Ἐπεὶ ἡ ἀγάπη οὐκ ἐᾷ με σιωπᾶν περὶ ὑμῶν, διὰ τοῦτο προέλαβον παρακαλεῖν ὑμᾶς ὅπως συντρέχητε τῇ γνώμῃ τοῦ Θεοῦ. καὶ γὰρ Ἰησοῦς Χριστός, τὸ ἀδιάκριτον ἡμῶν ζῆν, τοῦ πατρὸς ἡ γνώμη, ὡς καὶ οἱ ἐπίσκοποι οἱ κατὰ τὰ πέρατα ὁρι-

Quia charitas non finit me silere pro vobis; propter hoc præoccupavi rogare vos, ut concurratis sententiæ Dei. Etenim Jesus, incomparabile nostrum vivere, Patris sententia, ut & Episcopi, se-

diffis

1 Cor. 14. Affectate charitatē, ambite spiritualia: magis tamen ut Prophetis. Nā qui loquit.r lingua, non Hominibus loquit.r, s.d Deo; nullus enī audit, spiritu vero loquit.r mysteria. Qui autē Prophetas Hominibus loquit.r ædificationē, et exhortationē, et consolationē. Qui loquit.r linguā seipsū ædificat qui vero prophetat, Ecclesiam ædificat. Velī autē omnes vos loqui linguis magis tamen ut prophetetis: major enī est qui prophetat q.m qui loquit.r linguis, excepto nisi interpret.r ut Ecclesia ædificationē accipiat. Q.d si nunc, fratres, veniam ad vos linguis loquens q.d vos juvabo. nisi vobis loquar aut revelatione, aut ex cognitione vel prophetando vel docendo.

Atqui animæ expertia quæ sonū edunt, sive tibia, sive cythera sit, nisi distinctionē tonis dederint, quomodo cognoscet.r q.d tibia canit.r aut Cythera? Nisi igit.r sciero vim vocis, ero ei qui loquit.r, barbarus: et qui loquitur, apud me barbarus fuerit.

v,16 Quandoquid. si benedixeris, is qui implet locū idiotæ, quomodo dicturus Amen ad tuam gratiarū actionē? nā q.d dicas nescit. &c

Joan 4,24. Deus est Spiritus: et qui adorent eum: oportet ut spiritu, ac veritate adorent.

δίκτυς Ιησοῦ Χριστου γνώμη εἰσίν. *Epist. ad Ephes.*

cundum terræ fines determinati, Jesu Christi sententia sunt. Art. 23.

De loquendi in Ecclesia lingua, quam Populus intelligat.

XXIV. LIngua Populo non intellecta, publicas in Ecclesia preces peragere, aut Sacramenta administrare, verbo Dei, & primitivæ Ecclesiæ consuetudini plane repugnat. 1 Cor. 14. Joan. 4. 24.

1 Cum omnis Cultus divinus sit mentis potius quam corporis negotium, Cultus iste, in quo menti non est locus, absurdus est & impius. Homily of Common Prayer and Sacraments. *Patrick's Answer to the Touch-stone*, §. 52. *Jewel's* Reply, Art. 3. *Nowell.* Catech. pag. 112. *Bilson* of Christian Subjection, part 4. pag. 393. *Field* of the Church. Append. to Book 3d, pag. 238.

JUSTINUS MARTYR. Τῇ τοῦ ἡλίου λεγομένῃ ἡμέρᾳ πάντων κατὰ πόλεις ἢ ἀγρὸς μενόντων ὅπου τὸ αὐτὸ συνέλευσις γίνεται, καὶ τὰ ἀπομνημονεύματα τῶν ἀποστόλων, ἢ τὰ συγγράμματα τῶν προφητῶν ἀναγινώσκεται, μέχρις ἐγχωρεῖ. εἶτα παυσαμένου τοῦ ἀναγινώσκοντος, ὁ προεστὼς διὰ λόγου ἡ νουθεσίαν ἡ προτροπὴν ποιεῖται. Die qui Solis dicitur, omnium qui vel in oppidis vel ruri degunt in eundem locum conventus fit; & Commentaria Apostolorum vel Scripta Prophetarum, quoad tempus fert, leguntur. Deinde Lectore quiescente, Præsidens orationem, quâ populum & ad imitationem tam pulchrarum rerum cohortatur, habet. Sub hæc

ἔπειτα

Art. 24. ἔπειτα ἀναστάδα κοινῇ πάντες, καὶ τὰς εὐχὰς πέμπομεν. *Apolog.* 1. *c.* 87.

consurgimus communiter omnes, & precationes fundimus.

TERTULLIANUS. [a] Coimus in cœtum & congregationem, ut ad Deum quasi manu factâ precationibus ambiamus orantes. Hæc vis Deo grata est. *Apolog. adv. Gentes. c.* 39.

ORIGENES. [a] Ἕκαστος κατὰ τὴν ἑαυτοῦ ἀξιόλεκτον εὐχὴν τῷ Θεῷ, καὶ ὑμνεῖ αὐτὸς ὡς δύναται καὶ ὁ πάσης ἀξιόλεκτος κύριος τῶν ἀπὸ πάσης ἀξιολέκτου γλώσσης εὐχομένων ἀκούει. *contra Celsum. l.* 8. *pag.* 402.

Quisque precatur propriâ linguâ, Deumque celebrat pro viribus, & omnium linguarum Dominus omnibus linguis precantes audit.

CYPRIANUS. [a] Quando autem stamus ad orationem, fratres dilectissimi, vigilare & incumbere ad preces toto corde debemus. Cogitatio omnis carnalis & sæcularis abscedat; nec quidquam tunc animus quàm id solum cogitet quod precatur. Ideo & Sacerdos ante orationem præfatione præmissâ parat fratrum mentes dicendo, *sursum corda*, ut dum respondet plebs; *Habemus ad Dominum*: admoneatur nihil aliud se quàm Dominum cogitare debere. Claudatur contra adversarium pectus, & soli Deo pateat; nec ad se hostem Dei tempore orationis adire patiatur. Obrepit enim frequentèr, & penetrat, & subtilitèr fallens preces nostras à Deo avocat, ut aliud habeamus in corde, & aliud in voce, quando intentione sincerâ Dominum debeat non vocis sonus, sed animus & sensus orare. *de Oratione Dominicâ.*

De

a

Act. 2. 38 Petrus ante ait ad eos, Resipiscite, et baptizetur unusquisq vestrum in nomen Jesu Christi in remissionem peccatorum: et accipietis donum Spiritus sancti.

1 Cor. 10. 16 Poculum benedictionis cui benedicimus, nonne communio sanguinis Christi est? panis quem frangimus, nonne communio corporis Christi est.

Eph. 5. 26 Ut eam sanctificaret, ab eo purificatam lavacro aqua per verbum.

b

Mat. 28. 19 Profecti ergo docete omnes gentes baptizantes eos in nomen Patris, et Filii, et Spiritus sancti.

c

1 Cor. 11. 23, 24, 25, 26. Ego enim accepi a Domino q. et tradidi vobis Dominus Jesus videlicet sa nocte qua prodebatur est accepisse panem. Et gratiis actis fregisse, ac dixisse, Accipite edite, hoc meum est Corpus q. pro vobis frangitur: hoc facite ad mei commemorationem Pariter poculum, postq. cenasset dicendo, Hoc poculum est novum illud pactum, per meum sanguinem: hoc facite quoties cunq. biberitis ad mei commemorationem.

d

1 Cor. 11. 29 Nam qui edit et bibit indigne

Art. 25.

De Sacramentis.

XXV. [1] SAcramenta à Christo instituta, non tantum sunt notæ professionis Christianorum, sed [a] certa quædam potius testimonia, & efficacia signa gratiæ, atque bonæ in nos voluntatis Dei, per quæ invisibiliter ipse in nos operatur, nostramque fidem in se non solum excitat, verum etiam confirmat.

[a] Act. 2. 38. 1 Cor. 10. 16. Eph. 5. 26.

[2] Duo à Christo Domino nostro in Evangelio instituta sunt Sacramenta, scilicet [b] Baptismus & [c] Cœna Domini.

[b] Mat. 28. 19. [c] 1 Cor. 11. 23, 24, 25, 26.

[3] Quinque illa vulgo nominata Sacramenta: scilicet Confirmatio, Pœnitentia, Ordo, Matrimonium, & Extrema Unctio, pro Sacramentis Evangelicis habenda non sunt, ut quæ, partim à prava Apostolorum imitatione profluxerunt, partim vitæ status sunt in Scripturis quidem probati; sed Sacramentorum eandem cum Baptismo & Cœna Domini rationem non habentes, ut quæ signum aliquod visibile, seu ceremoniam, à Deo institutum non habeant.

Sacramenta non in hoc instituta sunt à Christo ut spectarentur, aut circumferrentur, sed ut rite illis uteremur, & in his duntaxat qui digne percipiunt, salutarem habent effectum: Qui vero indigne percipiunt, damnationem (ut [d] inquit Paulus) sibi ipsis acquirunt.

[d] 1 Cor. 11. 29.

Art. 25. 1 *Sacramenta* ſunt quidem Notæ, quibus Chriſtiani ab Infidelibus dignoſcuntur; at ſunt etiam viſibilia ſigna inviſibilis gratiæ, gratiamque, quam ſignant, digne accipientibus exhibent. Id vero non ex *vi ſuâ*, ſed *operatione Spiritûs Sancti*. Porro, cum ejus ſolius ſit Sacramenta inſtituere, cujus eſt gratiam Sacramenti conferre, plura eſſe non poſſunt quam quæ Deus ipſe inſtituit.

2 Illum autem duo tantum, Baptiſmum ſcil. & Cœnam, inſtituiſſe conſtat; quoniam his tantum duobus Definitio Sacramenti convenit.

3 *Quinque illa* &c. Sacramenti equidem nomine quamvis fere rem ſacram à Patribus inſignitam legimus: At ſi vox iſta proprie ſumatur, viz. pro externo Signo Fœderis inter Deum & homines, à Deo ipſo inſtituto, in Juſtificationis noſtræ pignus, & Sanctificationis Medium; quæ eſt formalis Sacramenti Ratio; Quinque hæc, è Sacramentorum numero protinus exulant.

Homily of Comm. Prayer and Sacraments. *Nowelli* Cat. p. 137. *Hammond*'s Pract. Cat. l. 6. §. 1. *Jewel*'s Def. Apol. part 2. c. 11. Div. 2. *Hooker*'s Eccl. Pol. l. 5. §. 50 & 57. *Prideaux* Faſc. Controv. C. 6. Q. 1, 2.

Ne mireris, Lector, *ſi Sacramentorum numerum à primævis patribus totidem verbis definitum non invenias: nulla tunc temporis hâc de re mota eſt Quæſtio, Numerum ſeptenarium* Petrus Lombardus, *duodecimi nimirum Sæculi Scriptor, primus invexit*; Eugenius *quartus circa* An. Chr. 1439. Armenos docuit; *Concilium* Tridentinum *Decreto poſtea ſtabilivit*; *unde* Pius *quartus novo ſuo Symbolo eundem inſeruit*; *& ſic tandem ineptientis Scholiaſtici ſomnium fit Fidei Articulus. E contra* Juſtinus Martyr, *in Religionis noſtræ expoſitione, in quâ etiam ſe neque maligne neque diſſimulanter quicquam agere profitetur*, duorum *tantum* Sacramentorum *mentionem facit*, Baptiſmi *ſc.* & Euchariſtiæ. v. Apologiam ejus primam à *cap.* 79. ad finem. *Hæc duo conjungit etiam* Tertullianus, *de cæteris ſilens.* de corona Militis. cap. 3. Ut Auguſtinum, *de doctr. Chriſt. l.* 3. *c.* 9. *Epiſt.* 118. & 23. Chryſoſtomum *in Joan. Hom.* 85. *alioſque ſequiorum ætatum Scriptores taceam.*

De

Objicitur, Sacramenta ab Hypocritis usurpari, qui non credunt: et proinde non esse certa gratiæ testimonia

Neg. hanc vocem Sacramenta neq. binarium Sacramentorum numerum legi in Scripturis

1 Confirmationis externum ritum esse impositionem manuum.

Act. 8. 17 Deinde imponebant eis manus, et recipiebant illi Spiritum sanctum.

2 Ritum pœnitentiæ judicialem esse absolutionem

Jo. 20. 23. Si quorum remiseritis peccata remittuntur eis; si quorum retinueritis retenta sunt.

3 Ritum Extremæ unctionis haberi una cum promissione annexa.

Jac. 5. 14 Infirmatur aliquis inter vos? accersat Presbyteros Ecclesiæ, et orent pro eo, ungentes eum oleo in nomine Domini.

4 De matrimonio haberi nomen ipsum Sacramenti

Eph. 5. 32. Mysterium hoc magnum est.

a
1 Cor 3:5 Quis igitur est Paulus, quis Apollos, nisi ministri per q. credidistis, et ut cuiq Dominus dedit?

b
Mat 23:3 Omnia ergo quæ dixerint vobis, ut observetis observate, et facite: sed secundū eorum opera ne facite: dicunt enim et non faciunt.

c
Phil 1:15, 16, 18: Ac nonnulli quidem per invidiam et contentionem, nonnulli vero etiam bonæ mentis Christum prædicant. Alii quid. inq. per contentionem Christū non pure annunciant q. existimant sese afflictionē adjicere vinculis meis. Q. igitur? attamen quovis modo sive in specie sive sincere, Christus annunciatur: & de hoc gaudeo, atq etiam gaudebo.

d
1 Cor 3:7 Itaq neq is qui plantat est aliq. neq qui rigat sed Deus qui dat crescēdi vim.

e Adversus Presbyterū accusationem ne recipito nisi sub 2bus aut tribus testibus

f Respondit Jesus et dixit ei, est tu Magister ille Israelis, et hæc non nosti.

Art. 26.

De Vi Inſtitutionum Divinarum, quod eam non tollat malitia Miniſtrorum.

XXVI. [1] QUamvis in Eccleſia viſibili, bonis mali ſemper ſunt admixti, atque interdum miniſterio Verbi & Sacramentorum adminiſtrationi præſint; tamen [a] cum non ſuo, ſed Chriſti nomine agant, ejuſque mandato & authoritate miniſtrent, [b] illorum miniſterio uti licet [c] cum in verbo Dei audiendo, tum in Sacramentis percipiendis. [d] Neque per illorum malitiam effectus inſtitutorum Chriſti tollitur, aut gratia donorum Dei minuitur, quoad eos qui fide, & rite ſibi oblata percipiunt, quæ propter inſtitutionem Chriſti, & promiſſionem efficacia ſunt, licet per malos adminiſtrentur.

[e] Ad Eccleſiæ tamen diſciplinam pertinet, ut in malos miniſtros inquiratur, accuſenturque ab his, qui eorum flagitia noverint; [f] atque tandem juſto convicti judicio deponantur.

[a] 1 Cor. 3. 5.

[b] Mat. 23. 3.

[c] Phil. 1. 15. 16, 18.

[d] 1 Cor. 3. 7.

[e] 1 Tim. 5. 19.

[f] 3 Joh. 10.

1 Miniſtri non ſua ſed Chriſti Sacramenta miniſtrant, & Eccleſia in percipiendis Sacramentis non illos ſed Chriſtum ipſum reſpicit; ideoque non tam à Miniſtris, quam à Chriſto ipſo, per manus Miniſtrorum Sacramenta, percipit. Sacramentorum proinde Virtus & Efficacia non poteſt à Miniſtro, utcunque improbo, impediri, quum à Chriſto ſolo pendeat.

Whitgift's Def. Tract. 9 c 3. *Nelſon*'s Feſtivals, cap. 13. and Faſts, c. 10. *Field* of the Church, l. 1. c. 14.

Art. 26. AUGUSTINUS. [a] Minister, i. e. Dispensator Verbi & Sacramenti Evangelici, si bonus est, consocius sit Evangelii, si autem malus est, non ideo Dispensator non est Evangelii: Annunciavit Petrus & cæteri boni: invitus Judas; tamen cum ipsis missus annunciavit. Illi mercedem habent, huic dispensatio credita est. *contra lit. Petiliani. l.* 3. *c.* 55.

CYPRIANUS. [e] *De* Felicissimo *Diacono*: —— abstentum se à nobis sciat, quando ad fraudes ejus & rapinas quas dilucidâ veritate cognovimus, adulterii etiam crimen accedit, quod fratres nostri graves viri deprehendisse se nuntiaverunt, & probaturos se asseverarunt. *Epist.* 41.

De Baptismo.

XXVII. [1] BAptismus non est tantum professionis signum, ac discriminis nota, qua Christiani à non Christianis discernantur, sed etiam est [2] signum regenerationis, per quod, tanquam per instrumentum, [2] recte Baptismum suscipientes [b] Ecclesiæ inseruntur, [c] promissiones de remissione peccatorum, [d] atque adoptione nostra in filios Dei per Spiritum Sanctum visibiliter obsignantur, [e 3] fides confirmatur, & vi divinæ invocationis gratia augetur.

[4] Baptismus parvulorum omnino in Ecclesia retinendus est, [f] ut qui cum Christi institutione optime congruat.

a Tit. 3. 5.
b 1 Cor. 12. 13.
c Hebr. 10. 22. Act. 22. 16.
d Gal. 3. 26, 27.
e Act. 2. 41, 42.
f Mat. 28. 19. 1 Cor. 7. 14. Marc. 10. 14.

a Tit 3:5. Non ex operibus justis quæ fecerimus nos, sed ex suâ misericordia servavit nos per lavacrum regenerationis, et renovationis Spiritus Sancti.

b 1 Cor 12: 13. Etenim per unum Spiritum nos omnes in unum Corpus baptizati sumus, et Judæi, et Græci, et servi, et liberi: et omnes potati sumus in unum Spiritum.

c Hebr: 9:10 .22. Ablato corpore, quâ purâ, retineamus professionem spei non vacillantem (fidelis enim est qui promisit)

Act. 22. 16. Et nunc q. cunctaris? surgens baptizator et ablue peccata tua, invocato nomine Domini.

d Gal. 3:26. 27. Omnes enim filii Dei estis per fidem in Jesu Chr: Quam quicunq in Chr? baptizati fuistis, Christum induistis.

e Act. 2. 41, 42 Qui ergo libenter receperunt sermonem ejus baptizati sunt et additæ sunt animæ die illo circiter tria millia. perdurabant autem in doctrinâ Apostolorum, et communicatione et fractione panis, et orationibus.

f Mat: 28. 19. Profecti ergo discipulas facite omnes gentes, baptizantes eos in nomen Patris, et Filii et Spiritus Sancti.

1 Cor: 7: 14 Sanctus enim infidelis sanctificatus est in uxore, et Mulier infidelis sanctificata est in viro; alioqui certe liberi vestri impuri essent nunc autem sancti sunt.

Mark: 10. 14 Q. cum vidisset Jesus indignatus est, et dixit eis. Sinite pueros venire ad me et ne prohibite eos talium enim est regnum Dei

1 *Baptismus* apud sacros scriptores quamvis *Ablutionem* denotat, sive per immersionem, sive aspersionem; v. *Mat.* 15. 2. *Mar.* 7. 3, 4. & *Luc.* 11. 38. utrovis modo fiat, Gratiam per Sacramentum hoc collatam probe indicat. Quippe, sicut Sordes corporis aquâ, ita animæ maculæ per remissionem peccatorum eluuntur: &, ut in immersione nos sepeliri & resurgere cum Christo, ita in aspersione nos mori & renasci innuitur: cum mortuos lavare moris esset æque ac recens natos. *Act.* 9. 37.

2 *Recte baptismum suscipientes*, i. e. i. nomine Patris, Filii & Spiritus Sancti, unà cum seriâ Fidei & Resipiscentiæ professione. Art. 27.

3 *Fides* augetur, in adultis saltem; quin & pro infantibus Deum ab Ecclesia frustra invocari Quis autumat?

4 *Baptismus Parvulorum.* Nam talium esse Regnum Dei asserit Christus; & omnes gentes (gentes autem tam ex parvulis quam ex adultis constant) baptizari jubet.

Nowelli Cat. p. 141. *Hammond*'s Pract. Cat. l. 6. §. 2, 3. *Wall*'s History of Infant Baptism, and Confer. *Walker*'s modest Plea. *Jewel*'s Def. Apol. part 2. c. 11. Divis. 3. *Prideaux* Fasc. Controv. C. 6. Q. 4.

BARNABAS. [a] Descendimus in aquam pleni peccatis & sordibus, & ascendimus fructibus pleni, in præcordiis nostris timorem & spem habentes in Dominum in Spiritu. *Epist.* c. 11.

JUSTINUS MARTYR. Ὅσοι ἂν πεισθῶσι καὶ πιστεύωσιν ἀληθῆ ταῦτα τὰ ὑφ' ἡμῶν διδασκόμενα καὶ λεγόμενα εἶναι, καὶ βιοῦν οὕτως δύνασθαι ὑπισχνῶνται — [a] ἄγονται ὑφ' ἡμῶν ἔνθα ὕδωρ ἐστὶ, καὶ τρόπον ἀναγεννήσεως, ὃν καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ ἀνεγεννήθημεν, ἀναγεννῶνται. *Apolog.* 1. c. 79. [c] ὅπως ἀφέσεως ἁμαρτιῶν, ὑπὲρ ὧν προημάρτομεν, τύχωμεν ἐν τῷ ὕδατι —— [e] καλεῖται δὲ τοῦτο τὸ λουτρὸν φωτισμὸς, ὡς φωτιζομένων τὴν διάνοιαν τῶν

Quicunque persuasi fuerint, & crediderint vera esse, quæ à nobis traduntur & dicuntur, ac vivere se ita posse receperint —— adducuntur à nobis, ubi aqua est; atque eo Regenerationis modo, quo ipsi regenerati sumus, regenerantur. Ut -- Remissionem peccatorum, quæ ante peccaveramus, in aquâ consequamur. —— Vocatur verò lavacrum hoc Illuminatio, quòd eo-

ταῦτα

Art. 27. ταῦτα μανθανόντων. *ibid. c.* 80.

THEOPHILUS ANTIOCH. [c] Ἔτι μὲν καὶ εὐλογήθη ὑπὸ τοῦ θεοῦ, τὰ ἐκ τῶν ὑδάτων γινόμενα, ὅπως ᾖ καὶ τοῦτο οἷς δοῖγμα τοῦ μέλλοιν λαμβάνοιν τοὺς ἀνθρώπους μετάνοιαν καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν διὰ ὕδατος καὶ λουτροῦ παλιγγενεσίας πάντας τοὺς προσίοντας τῇ ἀληθείᾳ, καὶ ἀναγεννωμένοις καὶ λαμβάνοντας εὐλογίαν παρὰ τοῦ θεοῦ. *Ad Autol. l. 2. pag.* 109.

rum, qui hæc discunt, mentes illuminentur.

Præterea quæ ex aquis orta sunt, benedicta sunt, ut ostenderetur homines accepturos pœnitentiam & peccatorum remissionem per aquam & Regenerationis lavacrum, quotquot accedunt ad veritatem, & regenerantur accipientes benedictionem à Deo.

IRÆNEUS. Omnes venit per semetipsum salvare, [f] omnes, inquam, qui per eum renascuntur in Deum, infantes, & parvulos, & pueros, & juvenes, & seniores. *adv. Hær. l. 2. c.* 39.

CYPRIANUS. [f] Si etiam gravissimis delictoribus & in Deum multum ante peccantibus, cum postea crediderint, remissa peccatorum datur, & à baptismo atque à gratiâ nemo repellitur; quanto magis prohiberi non debet Infans, qui recens natus &c. *ad Fidum Epist.* 64.

De Cœna Domini.

XXVIII. [1] COEna Domini non est tantùm [a] signum mutuæ benevolentiæ Christianorum inter se, [b] verùm potiùs est Sacramentum nostræ per mortem Christi redemptionis.

a Cor. 10. 17.
b Mat. 26. 26, 27, 28. Luc. 22. 19, 20.

Atque

a 1 Cor 10: 17. Quoniam unus est Panis, unum Corpus vos illi multi sumus: nam omnes ex uno illo pane participamus.

b Mat 26: 26:27: 28 Jesus cum accepisset panem et benedixisset, fregit deditq. Discipulis, et ait accipite, comedite, hoc est Corpus meum.

Et accepto pocalo, ac gratias actis dedit eis dicens, Bibite ex eo omnes. Hoc est enim sanguis meus, novi fœderis, qui pro multis effunditur in remissionem peccatorum.

Vac 22, 19, 20

1 Cor 10, 16: Poculum benedictionis cui benedicimus, nonne communio sanguinis Christi est? panis quem frangimus, nonne communio corporis Christi est?

1 Cor 11, 27, 28: Itaq quicquid ederit panem hunc, vel biberit poculum Domini indigne, damnas reis Corporis et sanguinis Domini. Exploret enim quis quic seipsum et ita de pane illo edat, et de poculo illo bibat.

John 6, 63: Spiritus est id q. vivificat, caro non prodest quicq.m; verba quæ ego loquor vobis, spiritus sunt, et vita sunt.

J. 6, 65: Et dicebat, propterea dixi vobis nemo potest venire ad me nisi fuerit ei datum a Patre meo.

Atque adeo, rite, digne, & cum fide sumentibus, [c] panis quam frangimus est communicatio corporis Christi: similiter poculum benedictionis, est communicatio sanguinis Christi. Art. 28. c 1 Cor. 10. 16.

Panis & Vini [2] Transubstantiatio in Eucharistia, ex sacris literis probari non potest. Sed [d] apertis Scripturæ verbis adversatur, Sacramenti naturam evertit & multarum superstitionum dedit occasionem. d 1 Cor. 11. 27, 28.

[e] Corpus Christi datur, accipitur, & manducatur in Cœna, [3] tantum cœlesti & spiritali ratione; [4] Medium autem quo corpus Christi accipitur, & manducatur in Cœna, [f] fides est. e Joh. 6. 63. f Joh. 6. 35.

Sacramentum Eucharistiæ, [5] ex institutione Christi non servabatur, circumferebatur, elevabatur, nec adorabatur.

1 *Cœna Domini* est quidem signum mutui amoris, intimæque Communionis apud Christianos; sed præcipue ostendit Christum pro nobis oblatum victimam piacularem; & talem revera exhibet unicuique sacra elementa digne participanti.

Hooker's Eccl. Pol. l. 5. § 67. *Jewel's* Def. Apol. part 2. c. 12. Div. 1.

2 *Transubstantiatio*, i. e. Substantiæ panis & vini in Substantiam Carnis & Sanguinis Christi conversio. Res, si rationi & sensibus ulla sit fides, absurdissima; & cui à Scriptura contradicitur, quæ panem & poculum, etiam post consecrationem, panem & poculum esse dicit: quin & ab ipso Missæ Canone, in quo oratur ut Eucharistia fiat *nobis* Corpus & Sanguis Domini; unde ita *in se* non esse plane innuitur. Sacramenti quinetiam naturam evertit; nihil enim potest esse sui Sacramentum. Denique superstitionibus, elevationi sc. circumgestationi, imò & Ἀρτολατρείας occasionem dedit.

Nowelli

Art. 28. *Nowelli* Cat. p. 150. *Jewel's* Def. Apol. part 2. c. 13. Div. 1. and Reply, Art. 5, 10, 25, 26. Rubrick aft. the Communion Service. *Mason* de Min. Angl. l. 5. c. 6. *Tillotson's* diſcourſe againſt tranſubſtantiation. *Pearſon* on the Creed, Art. 3. p. 162.

3 *Cæleſti & Spirituali ratione.* Terreno enim & corporali modo id facere, flagitium & facinus eſſe dicit *Auguſtinus*. Ideoque textum iſtum Jo. 6. 53. *Niſi manducaveritis carnem filii hominis & ſanguinem biberitis, non habetis vitam in vobis*, figuram eſſe ait, "quæ præcipit "paſſioni Domini eſſe com- "municandum, & ſuaviter & "utiliter recondendum in "memoria, quod pro nobis "Caro ejus crucifixa & vul- "nerata ſit." *Auguſtin.* de doct. Chriſtiana lib. 3. c. 16. Qui etiam ſic interpretatur iſta Chriſti dicta. Joh. 6. 63. "Spiritualiter intelligite quod "locutus ſum. Non hoc Cor- "pus quod videtis manduca- "turi eſtis, & bibituri iſtum "Sanguinem, quem fuſuri "ſunt qui me crucifigent. "Sacramentum vobis com- "mendavi, quod Spiritualiter "intellectum vivificabit vos." *Aug.* in *Pſal.* 98.

4 *Medium autem* &c. Cum dicat Chriſtus niſi manducaveritis &c. non habetis vitam, Jo. 6. 53. Idemque dicat, Qui credit in me habet vitam æternam. *ibid.* v. 47. patet medium quo manducatur eſſe Fidem.

Homily on the Sacrament, part 1. *Nowelli* Cat. p. 77, 150. *Jewel's* Def. Apol. part 2. c. 13. Div. 1. *Bilſon* of Chriſtian Subj. part 4. p. 582, &c.

5 Dixit Chriſtus, *Accipite, edite, bibite*; non *ſervate, circumferte* &c.

Jewel's Def. Apol. part 2. c. 15. Diviſ. 1. and Reply, Art. 7, 8, 9.

JUSTINUS MARTYR. Οὐ γὰρ ὡς κοινὸν ἄρτον, οὐδὲ κοινὸν πόμα ταῦτα λαμβάνομεν· ἀλλ' ὃν τρόπον διὰ λόγου Θεοῦ σαρκοποιηθεὶς Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν, καὶ σάρκα καὶ αἷμα ὑπὲρ σωτηρίας ἡμῶν ἔσχεν, οὕτως καὶ τὴν διὰ εὐχῆς λόγου τοῦ παρ' αὐτοῦ εὐχαριστηθεῖσαν τροφὴν, ἐξ ἧς αἷμα καὶ σάρκες κατ' μεταβολὴν τρέφονται ἡμῶν, ἐκείνου τοῦ σαρ-

Non enim ut communem panem, neque communem potum, iſta ſumimus: ſed quemadmodum per verbum Dei Jeſus Chriſtus Servator noſter, & carnem & ſanguinem ſalutis noſtræ cauſa habuit, ſic etiam, in quâ per preces Verbi ab ipſo profecti gratiæ ſunt actæ, alimoniam, unde ſanguis & ca-

κοποιηθέντος

μετανοίαν. Ἰησοῦ τὸ σῶμα καὶ αἷμα ἐδιδάχθημεν εἶναι. *Apol.* 1. c. 86.

IRENÆUS. c Ὡς γὰρ ἀπὸ γῆς ἄρτος προσλαμβανόμενος τὴν ἔκκλησιν τοῦ Θεοῦ οὐκέτι κοινὸς ἄρτος ἐστὶν, ἀλλ' εὐχαριστία, ἐκ δύο πραγμάτων συνεστηκυῖα, ἐπιγείου τε καὶ οὐρανίου. *adverſ. Hær.* l. 4. c. 34.

Χειστιανῶν κρατηχουμένων δούλους Ἕλληνες συλλαβόντες, εἴτα μαθεῖν τί ἔδρα τούτων δοῦλοι ἀπέχονται θεὶ Χειστιανῶν ἀναγκάζοντες, οἱ δοῦλοι ὄντες, μὴ ἔχοντες πῶς τὸ τοῖς ἀναγκάζουσι κατ' ἰδιωτείαν εἰπεῖν, παρῆσαν ἤκουον τῶν Δεσποτῶν, τὴν θείαν μετάλημψιν αἷμα καὶ σῶμα εἶναι Χειστοῦ, αὐτοὶ νομίσαντες τῷ ὄντι αἷμα καὶ σάρκα εἶναι, τοῦτο ἐξήνεγκαν τοῖς ἐκζητοῦσι. οἱ δὲ πυθόμενοι ὡς αὐτόχρημα τοῦτο τελοῦσι Χειστιανοὶ, καὶ ἐν τοῦτο τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν ἐξεπόμπευον, καὶ τοὺς μάρτυρας Σάγκτον καὶ Βλανδίναν ὁμολογοῦντας διὰ βασάνων ἠνάγκαζον. οἷς εὐτυχῶς Βλανδίνα ἐπαῤῥησιάσατο πῶς ἂν, εἰπεῖν, τοῦτον

so noſtra per mutationem aluntur, incarnati illius Jeſu carnem & ſanguinem eſſe docti ſumus. Art. 28.

Quemadmodum enim qui eſt à terrâ Panis, percipiens invocationem Dei jam non communis panis eſt, ſed Euchariſtia ex duâbus rebus conſtans terrenâ & cœleſti.

Cum Græci ſervos Chriſtianorum in divinis myſteriis edoctorum apprehendiſſent, deinde vim inferrent, ut videlicet arcanum quippiam ab his de Chriſtianis diſcerent; ſervi illi, non habentes quomodo vim inferentibus ad placitum loquerentur, præterquam quod à Dominis audierant, divinam communionem eſſe ſanguinem & corpus Chriſti: exiſtimantes ipſi quod verè ſanguis & caro eſſet, hoc reſponderunt inquirentibus. Illi verò id ita accipientes, ac ſi reipsâ hoc perageretur à Chriſtianis, hoc aliis quoq; manifeſtabant Græcis, & Martyres, Sanctum & Blandinam, id fateri tormentis cogebant. Quibus ſcitè & liberè Blandi-

Art. 28. ἀνάχοιντο οἱ μηδὲ τῶν ἐφειμένων κρεῶν δι' ἄσκησιν ἀπολαύοντες; *pag.* 469.

na respondit, dicens: Quomodo hæc ferrent, qui ob sacram exercitationem ne concessis quidem carnibus vescerentur?

TERTULLIANUS. [d] Acceptum panem & distributum discipulis, corpus suum illum fecit, hoc est corpus meum dicendo, id est, figura corporis mei. *adv. Marcion. l.* 4. *c.* 40.

CYPRIANUS. [d] Cum dicat Christus, Ego sum vitis vera; Sanguis Christi, non aqua est utique sed vinum. Nec potest videri sanguis ejus, quo redempti & vivificati sumus, esse in calice; quando vinum desit calici, quo Christi sanguis ostenditur. *Epist.* 63.

N. B. Si *hic sit ulla transubstantiatio, est Sanguinis in vinum, non vini in Sanguinem; & cùm vino Sanguis ostenditur, vinum non potest esse ipse Sanguis, quum nihil sit sui ipsius signum.*

De Manducatione Corporis Christi, & impios illud non manducare.

XXIX. [1] IMpii, & fide viva destituti, licet carnaliter, & visibiliter (ut * Augustinus loquitur]) corporis, & sanguinis Christi Sacramentum dentibus premant [a] nullo tamen modo Christi participes efficiuntur. [b] Sed potius tantæ rei Sacramentum, seu Symbolum, ad judicium sibi manducant, & bibunt.

a 1 Joh. 1. 6, 7.
b 1 Cor. 11. 29.

1 Arti-

1 Jo. 1 6,7. Si dixerimus nos communionem habere cum eo et in tenebris ambulamus, mentimur, nec veritatem agimus. 2. si in Luce ambulamus sicut ipse est in Luce, communionem habemus cum eo mutuum et sanguis Jesu Christi Filii ejus purificat nos ab omni peccato.

1 Cor. 11. 29 Nam qui edit et bibit indigne, damnationem sibi ipsi edit et bibit, non discernens corpus Domini.

1 Articulus hic est prioris Consectarium. Nam, quum Fides est medium Manducationis Sacramentalis, ut Impii, quibus non est Fides, Christi sint participes impossibile est. Symbola vero accipientes ad judicium accipiunt, & peccant in Christum res sacras indigne tractando. Articulus porro hic, ipsissimis Sancti Augustini verbis conceptus, [v. Append.] Transubstantiationis Doctrinam funditùs evertit. Si enim Elementa in ipsum Corpus & Sanguinem Christi convertantur; nihil impedit quo minus ab Impiis, imo & a Muribus ipsum Christi Corpus manducari possit. Uti etiam agnoscunt *Romanenses*, aiuntque insuper, Hostiam, à quocunque devoratam, Corpus Christi manere usque dum Species evanuerint. Art. 29.

v. *Antonini Florent.* Summ, Part 3. Tit. 13. c. 6. §. 3.

Nowell Catech. p. 153, 154. *Bilson* of Christian Subj. part 4. p. 628. *Field* of the Church, l. 3. Append. c. 18.

* In *Johan.* Tract. 26.

Locus Augustini, *quem respicit Articulus, est in ejus Tractatu* 26to *in Joannem. Verba autem sunt hæc*: Qui manducat carnem meam & bibit Sanguinem meum, in me manet & Ego in illo. Hoc est ergo manducare illam escam, & illum bibere potum, in Christo manere, & illum manentem in se habere. Ac per hoc qui non manet in Christo, & in quo non manet Christus, proculdubio nec manducat Spiritaliter carnem ejus, nec bibit ejus sanguinem, licet carnalitèr premat dentibus sacramentum corporis & Sanguinis Christi; sed magis tantæ rei sacramentum ad judicium sibi manducat & bibit, quia immundus præsumpsit ad Christi accedere sacramenta, quæ aliquis non dignè sumit, nisi qui mundus est, de quibus dicitur: *Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt.*

Art. 30.

De utraque Specie.

a 1 Cor. 11. 26, 27, 28.

XXX. a CAlix Domini laicis non eſt denegandus, utraque enim pars Dominici Sacramenti, ex Chriſti inſtitutione, & præcepto, omnibus Chriſtianis, ex æquo adminiſtrari debet.

1 Si una pars Sacramenti ſit magis quam altera neceſſaria; Calix ita eſſe videtur. Quum iſte Sanguinem Chriſti repræſentet, cui Remiſſio peccatorum Redemptioque noſtra ſæpiùs in Scriptura quam corpori attribuitur. Nugantur vero *Romaniſtæ* dum dicunt Corpori Sanguinem adeſſe; nam in Euchariſtia non Vitam, ſed Mortem Domini, in quâ Sanguis à corpore ſeparatus eſt, commemoramus. 1 *Cor.* 11. 26. *Luc.* 22. 19, 20. Chriſtus etiam ipſe huic ſacrilegio viam conſultò præcluſit, jubendo, ut *omnes* de Calice biberent, *Mat.* 26, 27. & *Marc.* 14. 23. *omnes* bibiſſe dicitur, quod de pane comedendo nuſquam dictum eſt.

Newelli Cat. p. 149. *Jewel's* Def. Apol. part 2. c. 12. Div. 3. and Reply, Art. 2. Diſcourſe of Communion in one kind. *Hammond's* Pract. Cat. l. 6. §. 4. *Bilſon* of Chriſt. Subj. part 4. p. 494. *Field* of the Church. Appen. to the 3d Book p. 193.

JUSTINUS MARTYR. a Ἔπειτα προσφέρεται τῷ προεστῶτι τῶν ἀδελφῶν ἄρτος, καὶ ποτήριον ὕδατος καὶ κράματος· καὶ ὅτος λαβὼν, αἶνον καὶ δόξαν τῷ πατρὶ τῶν ὅλων διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου ἀναπέμπει· καὶ εὐχαριστίαν ὑπὲρ τοῦ καταξιῶσθαι τούτων παρ' αὐτοῦ ἐπὶ πολὺ ποιεῖται· οὗ συν-

Deinde ei qui fratribus præeſt, affertur panis & poculum aquæ & vini. Quibus ille acceptis, laudem & gloriam rerum univerſarum Patri, per nomen Filii & Spiritûs Sancti offert; & gratiarum actionem pro eo, quod nos donis ſuis hiſce dignatus ſit, prolixè exſequitur. Atque ubi ille preces & gratiarum actiones abſolvit, po-

τελέσαντος

Quotiescunq enim ederitis hunc panem, et poculum
1 Cor. 11. hoc biberitis, mortem Domini annunciatis, usq quo
26, 27, 28 venerit.
Itaq quisquis ederit hunc panem vel biberit
poculum Domini indigne, damnas erit Corporis
et Sanguinis Domini.
* Exploret autem quisq seipsum et ita de pane
illo edat, et de poculo illo bibat.

τελέσαντος τὰς εὐχὰς καὶ τὴν εὐχαριστίαν, πᾶς ὁ παρὼν λαὸς ἐπευφημεῖ λέγων, Ἀμήν. εὐχαριστήσαντος δὲ τοῦ προεστῶτος, καὶ ἐπευφημήσαντος παντὸς τοῦ λαοῦ, οἱ καλούμενοι παρ' ἡμῖν διάκονοι, διδόασιν ἑκάστῳ τῶν παρόντων μεταλαβεῖν ἀπὸ τοῦ εὐχαριστηθέντος ἄρτου καὶ οἴνου καὶ ὕδατος. *Apolog.* 1. c. 85.

IGNATIUS. [a] Σπουδάζετε οὖν μιᾷ εὐχαριστίᾳ χρῆσθαι. μία γὰρ σὰρξ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἓν ποτήριον εἰς ἕνωσιν τοῦ αἵματος αὐτοῦ. *Epist. ad Philad.*

pulus qui adest omnis faustâ approbatione acclamat, dicens, Amen. Præsidens verò, postquam gratiarum actionem perfecit, & populus omnis apprecatione lætâ eam comprobavit, qui apud nos vocantur Diaconi distribuunt unicuique præsentium, ut participet eum, in quo gratiæ actæ sunt, panem, vinum & aquam. Art. 30.

Studete igitur unâ Gratiarum actione uti. Una enim caro Domini nostri Jesu Christi, & unus calix in unionem sanguinis ipsius.

CYPRIANUS. [a] Baptisma salutaris aquæ semel scilicet sumitur, nec rursus iteratur: cæterum calix Domini in Ecclesiâ semper sititur & bibitur. ——— Quia passionis ejus mentionem in sacrificiis omnibus facimus (passio est enim Domini sacrificium quod offerimus (nihil aliud quàm quod ille fecit, facere debemus. Scriptura enim dicit: *Quotiescunque enim ederitis panem istum & calicem istum biberitis, mortem Domini annunciabitis quoadusque veniat.* ——— Exponere enim justificationes & testamentum Domini, & non hoc idem facere quod fecerit Dominus; quid aliud est, quam sermones ejus abjicere & disciplinam Dominicam contemnere, nec terrena, sed spiritalia furta & adulteria committere; dum quis de Evangelica veritate furatur Domini nostri verba & facta, corrumpit atque adulterat præcepta divina? *Epist.* 63.

[a] Quo-

Act. 30. [a] Quomodo docemus aut provocamus eos in confessione nominis sanguinem suum fundere, si eis militaturis Christi sanguinem denegamus? aut quomodo ad martyrii poculum idoneos facimus, si non eos prius ad bibendum in Ecclesiâ poculum Dominî, jure communicationis, admittimus? *Epist.* 63.

De unica Christi Oblatione in Cruce perfecta.

a Heb. 10. 10. 1 Joh. 2. 2.

XXXI. [1] OBlatio Christi semel facta, perfecta est redemptio, propitiatio, & satisfactio pro omnibus peccatis totius mundi, tam originalibus, quam actualibus. b Heb. 10. 26. [b] Neque præter illam unicam, est ulla alia pro peccatis expiatio; [2] unde missarum sacrificia, quibus, vulgo dicebatur, sacerdotem offerre Christum in remissionem pœnæ, aut culpæ, pro vivis & defunctis, c Hebr. 9. 25, 26. [c] blasphema figmenta sunt, & pernicioſæ impostura.

1 Hæc Oblatio semel in cruce facta est: quæ cum sufficiens sit, aliâ non opus est; cum etiam perfecta, non debet iterari.

2 *Unde missarum* &c. Si Christus ipse in Missa vere offertur in remissionem, vere occiditur, *Hebr.* 9. 25, 26. & Sanguis ejus vere effunditur; nam sine sanguinis effusione nulla est remissio. *Hebr.* 9. 22. Hoc certe, si quod aliud, blasphemum est figmentum. Si *mystice* tantum offertur, hoc est, si in missa Sacrificium illud unicum in cruce oblatum denuo in altare repræsentetur, in Missa non est verum, proprium, & propitiatorium Sacrificium, uti credunt *Romanenses*; sed tantum veri, proprii, & propitiatorii Sacrificii Commemoratio,

Qua voluntate sanctificati sumus per ob-
-lationem corporis Jesu Christi semel fact

10:26 Nam si ultro peccaverimus post accepta
cognitionem veritatis, non adhuc pro
peccatis reliqua est hostia

25 Neq ut sepe offert

1 Tim. 3.2. Oportet igitur Episcopatum irreprehensum esse, unius Uxoris Virum, vigilantem, temperantem, compositum, hospitalem, aptum ad docendum.

v 12 Diaconi sunt unius Uxoris maritii, qui liberis bene praesint, et propriis domibus.

1 Cor. 9. 5: Anon habemus facultatem, sororem, uxorem circumducendi, ut et reliqui Apostoli, et fratres Domini, et Cephas.

Hebr. 13.4 Honorabile est inter quosvis conjugium et cubile incontaminatum, scortatores autem, et adulteros damnabit Deus.

tio, uti credunt *Reformati*. *Nowell* Catech. p. 152, 153. *Mason* de Min. Angl. lib. 5. *Potter* of Ch. Government, c. 5. s. 4. *Jewel's* Reply, Art. 17. *Prideaux* Fasc. Controv. C. 6. Q. 6. *Bilson* of Christian Subj. part 4. pag. 505. *Field* of the Church. Append. to the 3d Book p. 203, 335. *Buckeridge* of kneeling at the Communion, p. 47. Art. 31.

IGNATIUS. [a] Τὸ πάθος ἐστὶν ἡμῶν ἀνάστασις. *ad Smyrn.* Passio est nostra Resurrectio.

IRENÆUS. [a] Unus & idem est Christus Jesus Filius Dei, qui per passionem reconciliavit nos Deo. ——— Ipse enim verè salvavit. *l.* 3. *c.* 18.

Propter hoc autem & Christus mortuus est, uti testamentum Evangelii apertum, & universo mundo lectum, primùm quidem liberos faceret servos suos; post deinde hæredes eos constitueret eorum quæ essent ejus. *l.* 5. *c.* 9.

CYPRIANUS. [b] Passionis ejus mentionem in Sacrificiis omnibus facimus, passio est enim Domini Sacrificium quod offerimus. *Epist.* 63.

N.B. *Si passio Domini sit sacrificium; non potest esse verum sacrificium in missâ, nisi Dominus in missâ vere patiatur. Quod horrendum planè & absurdum.*

De Conjugio Sacerdotum.

XXXII. [a] EPiscopis, Presbyteris, & Diaconis nullo mandato divino præceptum est, ut aut cœlibatum voveant, aut à matrimonio abstineant. [b] Licet igitur etiam illis, ut cæteris omnibus Christianis, ubi hoc ad Pietatem magis facere judicaverint, [a] 1 Tim. 3. 2, 11. 1 Cor. 9. 5. [b] Heb. 13. [4]

verint,

Art. 32. verint, pro suo arbitratu matrimonium contrahere.

1 Cum Apostoli suas habuerint & circumduxerint uxores, 1 *Cor.* 9. 5. & quales esse debent Presbyterorum & Diaconorum uxores doceat Apostolus, 1 *Tim.* 3. 11. patet legitimum esse Clericis matrimonii usum.

Jewel's Def. Apol. part 2. c. 8. Div. 1. *Hall's* Letter to *Wibing*, Dec. 2. Epist. 3. and Honour of the Married Clergy. *Patrick's* Answ. to the Touchstone, §. 4. Treatise of the Celibacy of the Clergy. *Field* of the Church, l. 5. c. 57, 58.

TERTULLIANUS. 2 *Presbyter uxoratus, libros duos ad Uxorem scripsit, in quorum primo cap. 7. se Matrimonii juribus usum esse innuit, dicens*: Quare facultatem continentiæ, quantum possumus, non diligamus? quamprimum obvenerit imbibamus: ut quod in matrimonio non valemus, in viduitate sectemur.

CYPRIANUS. 2 Novato *Presbytero objicit*, non *Matrimonium*, sed Uterum *uxoris* calce percussum, & abortione properante in parricidium partûs expressum. *Epist.* 52.

De Excommunicatis vitandis.

a 1 Cor. 5. 3, 4, 5.

XXXIII. 2 1 QUI per publicam Ecclesiæ denunciationem rite ab unitate Ecclesiæ præcisus est, & excommunicatus, b is ab universa fidelium multitudine (donec per pœnitentiam publice reconciliatus fuerit arbitrio 2 Judicis competentis) c habendus est tanquam Ethnicus & publicanus.

b 1 Cor. 5. 11, 13.

c Mat. 18. 17.

1 Cum

Quod si neglexerit

Eni vero ego ut absens Corpore, præsens autem
1 Cor. 5 Spiritu, jam ut præsens judicavi, ut is qui
3 4 5 hoc ita perpetravit. Vobis et meo Spiritu in
nomine Domini Jesu Christi congregat
cum potestate Domini nostri Jesu Christi
Ejusmodi, inquam homo tradatur Satanæ
ad exitium carnis, ut Spiritus salvus sit di
illo Domini Jesu.

1 Cor 5 Nunc ego scripsi vobis ne commisceamini
11 18 id est si quis cum frater nominetur, sit scortator
aut alieni avidus, aut Idolatria, aut conviciator
aut ebriosus, aut rapax aut ejusmodi inq.m
ne edatis equidem. De extraneis vero Deus judica
tollite igitur istum improbum ex vobis ipsis

Rom. 14.17 Non enim est regnum Dei, esca, et potus, sed justitia, et pax, et gaudium per Spiritum Sanctum.

1 Cum Ecclesia sit Sanctorum Societas Christo subjecta; Quid æquius quàm ut ille, qui in Christum rebellis, flagitiis suis nomini Christiano dedecus inurit, ab Ecclesiæ communione arceatur, & ut Ethnicus habeatur, qui Ethnicam agit vitam? Talem omnes notare oportet, neque cum eo commercium habere, ut pudefiat, 2 *Thess.* 3. 14. Quod si resipiscat, in communionem denuò restituendus est. Sed interim observandum est, quod Excommunicatio nulla vincula naturalia solvat, quin Subditi in Principes, Uxores in Maritos, Liberi in Parentes, Servi in Dominos, utcunque excommunicatos, & vicissim, sua quisque officia præstare debent, cum hæc debita sint, nullo habito Religionis respectu.

Art. 33.

2 *Judicis competentis*, i. e. Episcopi, vel ejus saltem cui Episcopalis hæc potestas rite delegata est.

Power of Ch. Government c. 5. §. 8. *Whitgift's* Defence, Tract. 18. *Field* of the Church, l. 1. c. 15.

IGNATIUS. [a] Περιχαράκωσον δὲ ὑμᾶς ἀπὸ τῶν θηρίων τῶν ἀνθρωπομόρφων, οὓς οὐ μόνον δεῖ ὑμᾶς μὴ δέχεσθαι, ἀλλ' εἰ δυνατόν ὅλως μηδὲ συναντᾶν. *ad Smyrn.*

Præmunio vos à bestiis anthropomorphis: quos non solùm oportet vos non recipere, sed, si possibile, neque eis obviare.

CYPRIANUS. [a] Qui Ecclesiæ non tenet unitatem, quisquis ille fuerit, multum de se licet jactans, & sibi plurimum vindicans, profanus est, alienus est, foris est. *Epist.* 55.

[b] Discedite à talibus quæso vos, & acquiescite consiliis nostris. *Epist.* 43.

De Traditionibus Ecclesiasticis.

XXXIV. [a] TRaditiones atque ceremonias easdem, non omnino necessarium est esse ubique, aut prorsus consimiles. Nam & variæ semper fuerunt, &

[a] Rom. 14. 17.

Art. 34. mutari possunt, pro Regionum, temporum, & morum diversitate, modo nihil contra verbum Dei instituatur.

Traditiones, & ceremonias Ecclesiasticas quæ cum verbo Dei non pugnant, & sunt auctoritate publica institutæ, atque probatæ, quisquis privato consilio volens, & data opera, publice violaverit, is, ut qui peccat in publicum [b] ordinem Ecclesiæ, quique lædit [c] auctoritatem Magistratus, & qui [a] infirmorum [d] fratrum conscientias vulnerat, publice, ut cæteri [e] timeant, arguendus est.

[3] Quælibet Ecclesia particularis, sive Nationalis, auctoritatem habet instituendi, mutandi aut abrogandi ceremonias, aut ritus Ecclesiasticos, humana tantum auctoritate institutos, modo omnia ad [f] ædificationem fiant.

b 2 Cor. 11. 16. ib. 14. 40.
c Rom. 13. 1.
d 1 Cor. 8. 12.
e 1 Tim. 5. 20.
f Rom. 14. 19.

1 Ritus & Ceremoniæ sunt res ex se indifferentes; at, cum auctoritate Ecclesiasticâ sanciuntur, ab omnibus debent observari, ob reverentiam isti auctoritati debitam, cujus auctor est Deus; qui etiam jussit ut obediremus Præpositis nostris, atque iisdem subjici, *Hebr.* 13. 17. Qui aliter facit, est Schismaticus.

2 *Infirmorum* &c. Nempe malo suo exemplo illos in peccatum ducendo.

3 *Quælibet Ecclesia particularis* &c. Hujusmodi enim Ecclesiæ sunt auctoritate pares, adeo ut una in alteram non habeat potestatem; omnium vero Rex & Dominus est Christus. Unde in iis rebus, quas Ille nec jussit nec prohibuit, unaquæque Ecclesia libertate sua, pro re nata, uti possit.

Preface to the Comm. Pr. *Hooker*'s Eccl. Pol. l. 3. & 4. §. 13. *Whitgift*'s Defence, Tract. 2. *Prideaux* Fasc. Contr. C. 4. §. 3. Q. 3. *Burscough* of Schism. Sect. IV. §. 6.

IRE-

2 Cor: 11. 16 — Rursum dico, Nequis me putet desipientem esse alioquin vel ut desipientem recipite me, ut paululum quiddam et ego glorier.

1 Cor: 14. 40 — Omnia decenter et ordine fiant

Rom: 13. 1 — Omnis Anima potestatibus supereminentibus subjecta esto: non enim est potestas nisi a Deo: et quæ sunt potestates, sunt a Deo ordinata.

1 Cor. 8. 12 — Ita autem peccantes in Fratres et vulnerantes ipsorum conscientiam infirmam, in Christum peccatis.

1 Tim: 5: 20 — Eos qui peccant, in conspectu omnium argue, ut et reliqui metuant.

Rom. 14. 19 — Nempe igitur quæ ad pacem faciunt sectemur, et quæ ad mutuam ædificationem.

IRENÆUS. *De Polycarpo Smyrnæ, & Aniceto Romæ Episcopis de festo Paschæ dissentientibus* hæc narrat: Τοῦ μακαρίου Πολυκάρπου ἐπιδημήσαντος τῇ Ῥώμῃ ἐπὶ Ἀνικήτου, καὶ περὶ ἄλλων τινῶν μικρὰ σχόντες πρὸς ἀλλήλους, εὐθὺς εἰρήνευσαν, περὶ τούτου τοῦ κεφαλαίου μὴ φιλεριστήσαντες ἑαυτούς. οὔτε γὰρ ὁ Ἀνίκητος τὸν Πολύκαρπον πεῖσαι ἐδύνατο μὴ τηρεῖν, ἅτε μετὰ Ἰωάννου τοῦ μαθητοῦ Κυρίου ἡμῶν, καὶ λοιπῶν ἀποστόλων οἷς συνδιέτρεψεν, ἀεὶ τετηρηκότα· οὔτε μὴν ὁ Πολύκαρπος τὸν Ἀνίκητον ἔπεισε τηρεῖν, λέγοντα τὴν συνήθειαν τῶν πρὸ αὐτοῦ πρεσβυτέρων ὀφείλειν κατέχειν. καὶ τούτων οὕτως ἐχόντων, ἐκοινώνησαν ἑαυτοῖς. *pag.* 466.

Cum beatus Polycarpus, Aniceti tempore, Romam venisset, & modica aliis de rebus inter eos esset controversia, confestim pax fuit inter eos conciliata, nec de hoc capite inter se contendere voluerunt. Neque enim Anicetus Polycarpo poterat persuadere, ut observare desisteret, quæ cum Joanne discipulo Domini nostri & reliquis Apostolis, quibuscum versatus est, semper observarat: neque Polycarpus Aniceto persuasit ut observaret, quippe qui morem Presbyterorum, qui eum antecesserant, sibi retinendum assereret. Quæ cum ita se haberent, communicabant inter se mutuo. Act. 34.

De Homiliis.

XXXV. TOmus secundus Homiliarum, quarum singulos titulos huic articulo subjunximus, continet piam & salutarem doctrinam, & his temporibus necessariam, non minus quam prior

Art. 35. Tomus Homiliarum, quæ editæ sunt tempore Edvardi Sexti: Itaque eas in Ecclesiis per ministros diligenter, & clare, ut a populo intelligi possint, recitandas esse judicavimus.

De nominibus Homiliarum.

Of the right use of the Church.
Against Peril of Idolatry.
Of Repairing and keeping clean of Churches.
Of Good Works.
First, of Fasting.
Against Gluttony and Drunkenness.
Against excess in Apparel.
Of Prayer.
Of the place and time of Prayer.
That Common Prayers and Sacraments ought to be ministred in a known Tongue.
Of the reverent Estimation of God's Word.
Of Alms doing.
Of the Nativity of Christ.
Of the Passion of Christ.
Of the Resurrection of Christ.
Of the worthy receiving of the Sacrament of the Body and Blood of Christ.
Of the gifts of the Holy Ghost.
Of the Rogation-days.
Of the State of Matrimony.

Of

Act: 6. 6. Quos statuerunt in conspectu Apostolorum: qui adhibitis precibus, imposuerunt eis Manus.

Act: 13 3. Tunc ergo jejunasent et orasent, et imposuisent eis Manibus, dimiserunt eos.

1 Tim: 4: 14. Ne neglige to donum quod in te est quod datum est tibi per prophetiam cum impositione Manuum coetus Seniorum.

2. Tim: 1: 6. Quam ob rem in memoriam revoco tibi ut excitetes donum Dei quod est in te per impositionem manuum mearum.

Of Repentance.
Againſt Idleneſs.
Againſt Rebellion. Art. 35.

1 In hoc Articulo, Doctrina in Homiliarum libris contenta aſſeritur contra *Romanenſes*, qui illam pravitatis Hæreticæ damnarunt; & earundem in Eccleſiis recitatio approbatur contra *Puritanos*, qui contenderunt nihil præter Scripturas ſacras in Eccleſiis eſſe publicè legendum.

Whitgift's Defenſ. Tract. 21. *Hooker's* Eccl. Pol. l. 5. §. 20.

Veritas autem hujus Articuli Æquitaſque ex ipſa Homiliarum lectione optime patebit. Et omnium profectò intereſt, eorum præſertim qui Articulis hiſce ſubſcripturi ſunt, Homilias ſeriò perlegere. Liber certe eſt utiliſſimus, in quo evolvendo nunquam pœnitebit operæ, quaſi malè collocatæ.

Homiliæ ſuam doctrinam abunde probant, Patrum etiam teſtimoniis, quotieſcunque iis opus eſt.

De Epiſcoporum & Miniſtrorum Conſecratione.

XXXVI. 1 LIbellus de conſecratione Archiepiſcoporum, & Epiſcoporum, & ordinatione Presbyterorum, & Diaconorum, editus nuper temporibus Edvardi VI. & auctoritate Parliamenti illis ipſis temporibus confirmatus, 2 omnia ad ejuſmodi conſecrationem, & ordinationem neceſſaria continet, & nihil habet, quod ex ſe ſit, aut ſuperſtitioſum, aut impium: itaque quicunque juxta ritus illius libri conſecrati, aut ordinati ſunt, ab anno ſecundo prædicti

2 Act. 6. 6. ibid. 13. 3. 1 Tim. 4. 14. 2 Tim. 1. 6.

Art. 36. dicti regis Edvardi, uſque ad hoc tempus, aut in poſterum juxta eoſdem ritus conſecrabuntur, aut ordinabuntur, rite atque ordine, atque legitime ſtatuimus eſſe, & fore conſecratos & ordinatos.

1 Si quid deeſt Ordinationi, cujus Forma in libello iſto præſcribitur: id eſt, vel ex parte Ordinantium; hi autem ſunt Epiſcopi: vel ex ordinandi modo; iſte autem eſt Impoſitio manuum cum aptis precibus: vel demum ex parte Ordinandorum; hi autem probati ſunt quoad Fidem, Mores, & Scientiam: & in eoſdem confertur poteſtas ea omnia exequendi, quæ ad Officia ſua pertinent. Nihil ergo ad juſtam plenamque ordinationem deſideratur. *Maſon* de Miniſt. Anglic. lib. 1. c. 16. *Bedel's* Anſw. to *Waddeſworth*, c. 11. *Prideaux* Faſc. Controv. c. 4. §. 3. Q. 7. *Hooker's* Eccleſ. Pol. lib. 5. §. 77, 78. A Vindication of the Ordination of the Church of *England*. *Field* of the Church, l. 5. c. 56.

Formæ, quibus in conſecrandis Clericis uſæ ſunt primævæ Eccleſiæ, nunc temporis non extant. At ſi vetuſtiſſimas, quas hodie reperire eſt, conſulas, reperies nihil à noſtrâ Eccleſiâ omiſſum, quod ad plenam ordinationem olim requirebatur.

De Civilibus Magiſtratibus.

XXXVII. REgia Majeſtas in hoc Angliæ regno, ac cæteris ejus dominiis ſummam habet poteſtatem, ad quam omnium ſtatuum regni, ſive illi Eccleſiaſtici ſint, ſive Civiles, in omnibus cauſis, ſuprema gubernatio pertinet, & nulli externæ

2 Chron: 26: 16 & v 18

Obstiterunt Huzziæ regi dicentes ei, non est tuum o Huzzia, adolere Jehovæ, sed sacerdotum filiorum Aharonis qui consecrati sunt ad adolendum. exi e sanctuario, nam prævaricatus es, nec futurum est tibi gloriæ, a Jehova Deo.

1 Reg 2. 26

Ebiathari autē sacerdoti dixit Rex, Anathothas abi ad agrum tuum, nam reus mortis es: attamen hoc die non afficiam te morte, quia portasti arcam Domini Jehovæ coram Davide patre meo, et quia afflictus es in omnibus quibus afflictus est Pater meus.

eſt ſubjecta, nec eſſe Art. 37.

ajeſtati ſummam gubernа-
s, quibus titulis intelligi-
orundam calumniatorum of-
amus Regibus noſtris, aut ver- a 2 Chron.
Sacramentorum adminiſtratio- 26, 16, &c.
etiam injunctiones ab Elizabe-
na noſtra, nuper editæ apertiſſime
ur: ſed eam tantum prærogativam,
am in Sacris Scripturis à Deo ipſo, omni-
bus piis Principibus, videmus ſemper fuiſſe
attributam, hoc eſt, ut omnes b ſtatus atque b Rom 13.1.
ordines fidei ſuæ à Deo commiſſos, ſive illi 1 Pet. 2. 13.
c Eccleſiaſtici ſint, ſive Civiles, in officio con- c 1 Reg. 2.
tineant, & contumaces, ac delinquentes, gla- 26, &c.
dio civili coerceant.

d 2 Romanus Pontifex nullam habet juriſ- d 1 Pet. 4.
dictionem in hoc Regno Angliæ. 15.

e 3 Leges Regni poſſunt Chriſtianos pro- e Rom. 13. 4.
pter capitalia, & gravia crimina, morte
punire.

f Chriſtianis licet, ex mandato Magiſtratus, f Luc 3. 14.
arma portare & juſta bella adminiſtrare. Act. 10. 1, 2.

a Cum Reges ſint ex officio cuſtodes utriuſque tabulæ, neceſſe eſt ut Eccleſiaſtici æque ac Laici, eorum imperio ſubjiciantur, & de omnibus cauſis, tam quæ Pietatem erga Deum, quam quæ Juſtitiam inter homines ſpectent, cognoſcendi poteſtatem habeant. Hanc auctoritatem pii Principes apud Judæos, & Chriſtiani Imperatores in primitiva Eccleſia obtinuerunt. Quicunque autem affirmabit Reges noſtros eandem non habere, ipſo facto excommunicandus eſt. *Canon.* 2.

Jewel's Def. Apol. part 6. c. 11.

Art. 37. 11. Div. 1. *Whitgift's* Defence Tract. 20. *Bilson* of Christian Subj. part 2. *Hooker's* Eccles. Pol. l. 5. §. 1. & l. 8. *Prideaux* Fasc. Contr. C. 4 §. 2. Q. 3, 6. *Scott's* Christian life, part 2. c. 7. Sect. 10. *Field* of the Church, l. 5. c. 53.

2 *Romanus Pontifex* &c. Quo tandem jure haberet? An ut Petri Successor? At Apostoli omnes auctoritate pares; quinetiam Paulus Gentium fuit Apostolus, Petrumque ipsum redarguere non veritus est. *Galat.* 2. 9, 14. An jure Patriarchatus? Anglia autem extra Patriarchatum *Romanum*. An *Constantini* donationis? Ridicula nimis Impostura. An Conversionis nostræ ad Fidem? Omnes igitur Ecclesiæ, ne *Romanâ* quidem exceptâ, *Hierosolymitanæ* subjectæ, nulla autem *Romanæ*, nisi quæ

g... den... fex ... sese i... *unionem*...

Jewel... 14. Div. ... Subject. ... Schism, c. ... Fasc. Contr. ... *Mason* de Minis... c. 3, 4, 15, 16. Bilson... Hist. account of Ch. Go... *Field* of the Ch. l. 5. c. 32, ... *Cave* of Church Government.

3 Deus ipse principes gladio induit, *Rom.* 13. 4. Justitiæ tam civilis quam bellicæ instrumento. Frustra autem gestaretur gladius, quo uti non liceret.

Hammond's Pract. Catech. l. 2. §. 5.

TERTULLIANUS. Colimus ergo Imperatorem sic, quomodo & nobis licet, & ipsi expedit, ut hominem à Deo secundum; & quicquid est, à Deo consecutum, solo Deo minorem, *ad Scapulam, cap.* 2.

N. B. *Ecclesia primis tribus seculis nullos experta est principes, nisi qui eam vel persequerentur vel saltem negligerent. Unde res suas sibi habuit. At vero ex quo Imperatores facti sunt Christiani, res Ecclesiæ ab ipsis dependerunt. v. Socratis Hist. Eccl. l. 5. in proœmio. Exinde enim Hi convocare Concilia, ab eisdem appellationes admittere, de causis Ecclesiasticis cognoscere, &c. Denique qualemcunque potestatem circa Sacra regibus*

suis

suis attribuit Ecclesiæ Anglicanæ, eâdem Christianos Art. 37.
Imperatores usos esse abunde constat.

[d] *Romanum Pontificem nullam jurisdictionem extra suam Diœcesim habuisse patet ex eo, quod* Aniceto *Papæ in causâ Paschæ non cesserit* Polycarpus. v. ad Art. 34.

CYPRIANUS *de* Stephano *hæc habet.* Inter cætera vel superba, vel ad rem non pertinentia, vel sibi ipsi contraria, quæ imperitè & improvidè scripsit, etiam illud adjunxit ut diceret: *siquis ergo à quâcunque Hæresi venerit ad nos, nihil innovetur nisi quod traditum est, ut manus illi imponatur ad pœnitentiam; cum ipsi Hæretici proprie alterutrum ad se venientes non baptizent, sed communicent tantum.*

Decretum hoc spernit Cyprianus, & dicit è contra. *Observatur à nobis & tenetur, exploratâ & perspectâ veritate, ut omnes qui ex quacunque hæresi ad Ecclesiam convertuntur, Ecclesiæ unico legitimo baptismo baptizentur, exceptis his qui baptizati in Ecclesiâ prius fuerant, & sic ad Hæreticos transierant. Epist.* 74.

[d] Neque enim quisquam nostrum Episcopum se esse Episcoporum constituit, aut tyrannico terrore ad obsequendi necessitatem collegas suos adigit; quando habeat omnis Episcopus, pro licentiâ libertatis & potestatis suæ, arbitrium proprium, tamque judicari ab alio non possit, quam nec ipse potest judicare. Sed expectemus universi judicium Domini nostri Jesu Christi, qui unus & solus habet potestatem & præponendi nos in Ecclesiæ suæ gubernatione, & de actu nostro judicandi. *Cyprianus in Concil. Carthag.*

IRENÆUS. [e] Quoniam absistens à Deo homo in tantum efferavit, ut etiam consanguineum hostem

Art. 37. putaret, & hi omni inquietudine & homicidio, & avaritiâ ſine timore verſarentur; impoſuit illi Deus humanum timorem, ut poteſtati hominum ſubjecti & legè eorum adſtricti, aliquid aſſequantur juſtitiæ, & moderentur ad invicem, in manifeſto propoſitum gladium timentes, ſicut Apoſtolus ait: *Non enim ſine cauſâ gladium portat; Dei enim miniſter eſt, vindex in iram ei qui male operatur.* Et propter hoc & ipſi magiſtratus indumentum juſtitiæ leges habentes, quæcunque juſtè & legitimè fecerint, de his non interrogabuntur, neque pœnas dabunt. *adv. Hær. l. 5. c. 24.*

[f] *Chriſtian. ſub Ethnicis etiam Imperatoribus, militaſſe ſatis conſtat ex* Tertulliano. *de Coronâ Militis.*

De illicita bonorum Communicatione.

a Act. 5. 4. Rom. 13. 7. 8. 2 Theſſ. 3. 12.

b Mat. 25. 34, &c. 1 Tim. 6. 18.

XXXVIII. [1] FAcultates & bona Chriſtianorum [2] non ſunt communia, quoad jus & poſſeſſionem (ut [2] quidam Anabaptiſtæ jactant) [b] debet tamen quiſque de his quæ poſſidet, pro facultatum ratione, pauperibus eleemoſynas benigne diſtribuere.

1 Ipſa communicandi & pauperes ſublevandi præcepta teſtantur ſuum eſſe cuique proprium. Nam qui communicat de proprio communicat, &, ſi omnia eſſent communia, nemo eſſet pauper, nemo dives. *Homily* of Almſdeeds.

2 *Quidam Anabapt.* Germani præſertim, Auctore *Thomâ Muncero*, v. *Sleidani* Comment. l. 5. & 10.

CLE-

Nonne si seriasses, manebat tibi, et verundatum in tua erat potestate.

Rom. 13:7. Reddite igitur omnibus quod debetis: cui tributum, tributum: &c

Thes. 3:12. Denunciamus & hortamur per Dominum nostrum Jesum Christum, ut cum quiete operantes, suo pane pascantur.

Tim. 6:18. Ut sint benefici, ut Divites sint operibus bonis, faciles ad impertiendum, facilis convictus.

Obj: Omnes autem qui credebant, erant eodem loco, et
Act: habebant omnia communia.
2.44.

Matth. 5:34 Ego vero dico vobis, ne jurate omnino, neq per Cœlum, quia thronus Dei est.

Jac: 5 12. Ante omnia vero, fratres mei, ne jurate neq per Cœlum neq per terram, neq per ullum jus=jurandum.

CLEMENS ALEXANDR. [a] Πόσῳ χρησιμώτερον τὸ ἐναντίον, ἱκανὰ κεκτημένον αὐτόν τε περὶ τὴν κτῆσιν μὴ κακοπαθεῖν, καὶ οἷς καθῆκεν ἐπικουρεῖν; τίς γὰρ ἂν κοινωνία καταλίποιτο παρὰ ἀνθρώποις, εἰ μηδεὶς ἔχοι μηδέν; πῶς ἂν τοῦτο τὸ δόγμα πολλοῖς ἄλλοις καὶ καλοῖς τοῦ κυρίου δόγμασιν οὐχὶ φανερῶς ἐναντιούμενον εὑρίσκοιτο καὶ μαχόμενον; ποιήσατε ἑαυτοῖς φίλους ἐκ τοῦ μαμμονᾶ τῆς ἀδικίας, ἵνα ὅταν ἐκλίπητε, δέξωνται ὑμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς. πῶς ἄν τις πεινῶντα τρέφοι, καὶ διψῶντα ποτίζοι, καὶ γυμνὸν σκεπάζοι, καὶ ἄστεγον συνάγοι, ἃ τοῖς μὴ ποιήσασιν ἀπειλεῖ πῦρ καὶ σκότος τὸ ἐξώτερον, εἰ πάντων αὐτὸς ἕκαστος φθάνοι τούτων ὑστερῶν; *Quis Dives salv. c.* 13.

Quanto satius oppositum, ut per opes mediocres & ipse mala non toleret, & quibus oportet suppeditet? Quæ enim apud homines reliqua communicatio sit, si nemo quicquam habeat? Quomodo verò dogma hoc non apertè pugnat cum multis aliis & præclaris Domini? Facite vobis amicos de mammona iniquitatis, ut cum defeceritis, recipiant vos in æterna tabernacula. Quomodo esurientem quis alat, sitienti potum det, nudum tegat, peregrinum colligat, quæ non facientibus ignem comminatur & tenebras exteriores, si quisque ipse prior horum omnium egenus extiterit? Art. 38.

De jurejurando.

XXXIX. QUemadmodum [a] juramentum vanum, & temerarium à Domino nostro Jesu Christo, & Apostolo ejus Jacobo, Christianis hominibus inter- [a] Mat. 5. 34. Jac. 5. 12.

Art. 39. dictum esse fatemur: ita Christianorum Religionem minime prohibere censemus, [b] quin jubente magistratu in causa fidei, & charitatis jurare liceat, modo id fiat juxta Prophetæ doctrinam, [c] in justitia, in judicio, & veritate.

b Mat. 26. 63, 64.

c Jer. 4. 2.

Juramenta vana tantum, & temeraria, illicita esse hinc constat; quia Christus ipse pro tribunali jurejurando adactus jurare non recusavit.

Hammond's Pract. Cat. l. 2. §. 8. *Nowelli* Cat. pag. 20, 21. Homily against Swearing, part 1. *Sanderson* de oblig. Juram. Prælect. 1.

CLEM. ALEXANDR. Εὔορκος μὲν, οὐ μὴν εὐεπίφορος ἐπὶ τὸ ὀμνύναι ὁ γνωστικὸς [ἤγουν Χριστιανὸς] ὅγε ἀπανίως ἐπὶ τὸ ὀμνύναι ἀφικνούμενος. *Strom. l. 7.*

Juramentum quidem religiosè colit, at non proclivis ad jurandum est Gnosticus, i. e. Christianus, utpote qui rarò ad jurandum inducitur.

TERTULLIANUS. [a] Sed & jurat Deus. Igitur pejerantem deprehendis, an vanè dejerantem? *adv. Marcion l. 2. c. 26. Hoc igitur judice non peccat nisi pejerans vel vanè jurans. His etiam assentitur* Augustinus, *cujus suffragio, utpote optimi consilii pleno, Collectioni huic finem imponam.*

[a] Jurationem cave quantum potes. Melius quippe nec verum juratur, quam jurandi consuetudine, & in perjurium sæpe caditur, & semper perjurio propinquatur. Sed illi, quantum aliquos eorum audivi, quid sit jurare prorsus ignorant: putant enim se non jurare, quando in ore habent, *Scit Deus*: & *Testis est Deus*: & *Testem Deum invoco super animam meam*; quia non dicitur *Per Deum*; & quia talia reperiuntur in Apostolo *Paulo*. Sed etiam illa ibi contra eos inventa est, quam confitentur esse

Mat. 26. 63. 64. Et respondens Princeps Sacerdotum, ait illi: adjuro Te per Deum vivum, ut nobis dicas si Tu es filius Dei. Dicit illi Jesus, Tu dixisti

Jer. 4. 2. Quin jures, vivit Jehovah, vere, rite et juste ut benedicent sibi in ipso gentes, et in ipso laudent sese

eſſe jurationem, ubi ait Apoſtolus: *Quotidie mo-* Art. 39.
rior, per veſtram gloriam, fratres, quam habeo in Chriſto Jeſu Domino noſtro. In Græcis enim codicibus reperitur omnino eſſe hanc jurationem, ne quis in Latinâ linguâ hoc ſic intelligat dictum *per veſtram gloriam*, quomodo dictum eſt, *per meum adventum iterum ad vos*, & multa ſimilia, ubi dicitur per aliquod & non eſt juratio. Sed non ideo quia in ſuis literis juravit Apoſtolus, vir infirmitate [alias, in veritate] firmiſſimus; ludus nobis debet eſſe juratio. Multo enim tutiùs, ut dixi, quantum ad nos attinet, nunquam juramus, ut ſit in ore noſtro, *eſt, eſt*; *non non*; ſicut Dominus monet. Non quia peccatum eſt verum jurare; ſed quia graviſſimum peccatum eſt falſum jurare; quo citius cadit qui conſuevit jurare. ad *Hilarium. Epiſt.* 89.

Confirmatio Articulorum.

HIC liber antedictorum Articulorum jam denuo approbatus eſt, per aſſenſum & conſenſum Sereniſſimæ Reginæ Elizabethæ Dominæ noſtræ, Dei gratia Angliæ, Franciæ, & Hiberniæ Reginæ Defenſoris Fidei, &c. retinendus & per totum Regnum Angliæ exequendus. Qui Articuli, & lecti ſunt, & denuo confirmati, ſubſcriptione D. Archiepiſcopi & Epiſcoporum ſuperioris domus, & totius Cleri inferioris domus in Convocatione, *A. D.* 1571.

Patres

Patres	*floruerunt* A. D.	*Libri*	*Editi*
Barnabas	34	Epiſtola	Oxon. 12o. 1685
Clemens Romanus	70	Epiſt. ad Cor.	Oxon. 12o. 1677
Ignatius Antioch.	101	Epiſtolæ	Coloniæ, fol. 1686
Juſtinus Martyr.	155	Opera	Lond. 4to. 1680
Eccleſia Smyrnenſis	168	Epiſtola apud Euſeb. *l.* 4. *c.* 15.	
Athenagoras	170	Legatio pro Chriſt.	Colon. 1686
Theophilus Antioch.	180	Ad Autolycum	Oxon. 12o. 1684
Irenæus	184	adv. Hæreſes	Oxon. fol. 1702
Tertullianus	198	Opera	Baſil. fol. 1550
Clemens Alexandr.	204	Quis Dives ſalv.	Oxon. 12o. 1683
Origenes	230	contra Celſum	Cantab. 4to. 1677
Cyprianus	250	Opera	Pariſ. fol. 1666

Epiſtolæ autem citantur juxta Editionem Oxon.

Arnobius	297	adv. Gentes	Pariſ. 1666
Lactantius	300	Opera	Pariſ. 12o. 1545

FINIS.

MVSEVM BRITANNICVM

NOVATIANI Opera, quæ extant, omnia, quibus acceſſit Appendix in qua Errata typographica emendantur: Textus ipſe plurimis in locis reſtituitur, & Editio *Jackſoniana* redarguitur.

Two Conferences with an *Arian* by the ſame Author.

NOVATIANI Opera, quæ extant, omnia, quibus accessit Appendix in qua Errata typographica emendantur: Textus ipse plurimis in locis restituitur, & Editio *Jacksoniana* redarguitur.

Two Conferences with an *Arian* by the same Author.